

Årsredovisning 2020



Kemikalieinspektionen är en myndighet under regeringen. Vi arbetar i Sverige, inom EU och internationellt för att utveckla lagstiftning och andra styrmedel som främjar god hälsa och bättre miljö. Vi har tillsyn över reglerna för kemiska produkter, bekämpningsmedel och ämnen i varor och gör inspektioner. Vi ger också tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser. Vi granskar och godkänner bekämpningsmedel innan de får användas. Vårt miljö kvalitetsmål är Giftfri miljö.

© Kemikalieinspektionen 2021.

Omslagsfoto: Therése Nykvist, Kemikalieinspektionen

Innehåll

Generaldirektören har ordet	4
Om Kemikalieinspektionen.....	6
Mål och återrapporteringskrav	6
Myndighetens strategiska mål	8
Myndighetens ledningssystem	10
Resultatredovisning	15
Utveckla lagstiftning och andra styrmedel.....	16
Tillståndsprövning och annan regeltillämpning	38
Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik	57
Information och stöd till företag och allmänhet.....	71
Kompetensförsörjning.....	76
Uppgifter enligt instruktionen och andra beslut	79
Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag.....	82
Intäkter och kostnader	85
Finansiell redovisning.....	93
Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	93
Resultaträkning.....	94
Balansräkning.....	95
Anslagsredovisning	97
Redovisning mot inkomsttitel.....	98
Tilläggsupplysningar och noter.....	99
Ordlista	109
Undertecknande	111

Generaldirektören har ordet

2020 har varit ett minst sagt annorlunda år. Redan i januari kom den första rapporten om coronasmitta i Sverige och i mitten av mars hade vi en konstaterad samhällsspridning av covid-19. På Kemikalieinspektionen uppmanade vi direkt efter detta alla som hade möjlighet till det att arbeta hemifrån. Vårt arbete har i mycket stor utsträckning bedrivits på distans sedan dess.

Vi identifierade snabbt att det fanns en överhängande risk för brist på desinfektionsmedel när efterfrågan sköt i höjden. I det läget gjorde Kemikalieinspektionen ett ovanligt ställningstagande. Vi beslutade att under en begränsad tid inte bedriva tillsyn av om tillverkare och säljare av desinfektionsmedel finns med på den så kallade artikel 95-listan i biocidförordningen. Vi har också beviljat ett antal undantag, bland annat genom att acceptera märkning av desinfektionsmedel på andra språk än svenska. Tack vare dessa ställningstaganden och beslut blev det med kort varsel möjligt för företag att snabbt ställa om sin verksamhet och därigenom undvika brist på bland annat handdesinfektionsmedel.

Under hela året har pandemin påverkat vårt arbete på olika sätt. Upplysningstjänsten fick en stor ökning av inkommande frågor från företag, framförallt om desinfektionsmedel. Det internationella arbetet fick läggas om när konferenser ställdes in eller sköts upp. EU-arbetet fortsatte i förvånansvärt stor utsträckning opåverkat, men i digital form i stället för med fysiska möten. Inom tillsynen har vi gjort en särskild insats för att kontrollera kvaliteten och säkerheten hos desinfektionsmedel. Konferensen "Forum för Giftfri miljö" som vi skulle ha hållit i mars genomförde vi i stället digitalt i



Foto: Lieselotte van der Meijs

Per Ängquist

november, med betydligt fler deltagare än som var anmälda till den fysiska konferensen.

Att gå över till hemarbete har krävt nya sätt att arbeta. Det har inneburit många fördelar, en hel del nackdelar och många nya frågor att lösa. Inte minst har vi fått jobba för att se till att medarbetarna har en bra arbetsmiljö vid hemarbete. Vi har också sett till att upprätthålla en hög nivå på vår informationssäkerhet när merparten av medarbetarna arbetar uppkopplade hemifrån.

Det senaste året visar att det är möjligt att uppnå väldigt goda resultat även när arbetet bedrivs på distans. Det resultat som jag är mest nöjd med från 2020 är EU-kommissionens nya kemikaliestrategi som presenterades i oktober. Den är resultatet

av ett långsiktigt arbete från Sveriges sida, där Kemikalieinspektionen bland annat haft en nationell expert på plats vid EU-kommissionen under sex år. Strategin innehåller också alla de delar som Sverige drivit på för att få till stånd. Strategin innehåller bland annat åtgärder som rör hormonstörande ämnen, kombinationseffekter och svårnedbrytbara kemikalier såsom PFAS. Det är en händelse som ser ut som en tanke att strategin presenterades bara några månader innan Kemikalieinspektionen slutrapporterade vårt uppdrag om att ta

fram och genomföra en handlingsplan för en giftfri vardag, som i hög utsträckning inriktats på att få till stånd en snabbare utfasning av särskilt farliga ämnen i EU.

Jag hoppas att det snart blir möjligt att åter börja arbeta på kontoret i Sundbyberg. När vi gör det är målsättningen att dra nytta av lärdomarna och fortsätta med många av de nya arbetsmetoder vi utvecklat under detta märkliga år. Vi återgår inte till våra tidigare arbetssätt utan tar oss vidare till nya, för att bli ännu mer effektiva i arbetet för att skydda hälsa och miljö.

Per Ängquist
Generaldirektör

Om Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionens uppdrag är att arbeta för att minska riskerna för att människor och miljö skadas av kemikalier. Det gör vi genom förebyggande kontroll. Användningen av kemikalier bidrar till ökat välbefinnande och samhällsnytta, men vissa kemikalier kan orsaka allvarliga hälso- och miljöproblem.

I dag riskerar skador på hälsa och miljö att uppstå när kemikalier och varor tillverkas, används och blir till avfall. Därför är en god kontroll över kemikalieanvändningen en grundläggande förutsättning för ett hållbart samhälle.

För att förebygga risken för skador på hälsa och miljö behövs lagar och regler som begränsar användningen av farliga kemikalier. Det behövs också ett aktivt arbete för att tidigt identifiera problematiska ämnen. Vissa kemikalier är så pass farliga att de inte överhuvudtaget bör användas och behöver bytas ut mot bättre alternativ.

En sammanfattande beskrivning av Kemikalieinspektionens arbete är kemikaliekontroll. Vi bedriver verksamhet inom tre huvudsakliga delområden:

1. Vi är med och utvecklar lagstiftning och andra styrmedel för att skydda hälsa och miljö från farliga kemikalier. Arbetet sker i Sverige, inom EU och på internationell nivå.
2. Vi prövar ansökningar om tillstånd att få sälja och använda bekämpningsmedel innan de kan få användas. I tillståndsprövningen ingår att säkerställa att användningen av bekämpningsmedel sker på ett säkert sätt i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Vi arbetar med att se till att kemikalielagstiftningen följs. Vi utövar tillsyn i Sverige över importörer och tillverkare av kemiska produkter, bekämpningsmedel och ämnen i varor. Vi vägleder också kommuner och länsstyrelser i deras tillsyn.

Kemikalieinspektionen är en enrådighetsmyndighet. Myndigheten leds av en chef som bär ansvaret för myndighetens verksamhet inför regeringen. Vid sidan av myndighetens chef har regeringen utsett ett insynsråd som ska ha insyn i myndighetens verksamhet och bistå myndighetschefen med råd. Myndighetschefen är insynsrådets ordförande. Under 2020 har regeringen utsett ett nytt insynsråd (se sidan 101).

Mål och återrapporteringskrav

I regleringsbrevet för 2020 anges mål och återrapporteringskrav för Kemikalieinspektionen. Återrapporteringen görs framför allt i avsnittet *Resultatredovisning*. Alla återrapporteringsavsnitt är markerade med ljusblå bakgrund.

Redovisning av mål och återrapporteringskraven återfinns:

- Återrapportering om hur myndigheten har utvecklat sitt arbete med att integrera Agenda 2030 i sin verksamhet, sidan 12.
- Återrapportering avseende vårt arbete med substitution av farliga ämnen och dess effekter, sidan 18.
- Återrapportering av vårt arbete med EU:s strategi för giftfri miljö och hur vi arbetar för en giftfri miljö inom EU, sidan 23.
- Återrapportering av vårt arbete med gruppvis reglering av farliga ämnen inom EU, sidan 30.
- Globalt kemikaliearbete: att stärka våra insatser inom det globala kemikaliearbetet och stärka samarbetet med strategiska länder och organisationer, sidan 32.

- Åtterrapportering gällande prövning av bekämpningsmedel; redovisa vilka åtgärder vi vidtagit för att underlätta för företagen att göra rätt och för att minska deras administrativa börda vid prövningen av bekämpningsmedel, sidan 40.

Kemikalieinspektionen bedömer att resultatet och utvecklingen sammantaget har varit god avseende regeringens uppgifter och mål för Kemikalieinspektionen. Bedömningen grundar sig på resultatredovisningen för respektive verksamhetsområde och övrig relevant återrapportering. Kemikalieinspektionens samlade bedömning är att vi har uppfyllt målen och rapporteringarna genom aktivt, målmedvetet och engagerat arbete.

Andra viktiga resultat från 2020

Kemikalieinspektionen och Sverige har de senaste åren arbetat aktivt för att EU-kommissionen ska ta fram en kemikaliestrategi för giftfri miljö på EU-nivå. Sedan 2014 har Kemikalieinspektionen haft en nationell expert placerad på kommissionens miljödirektorat som har bidragit i arbetet. Under 2020 presenterade EU-kommissionen sin kemikaliestrategi för hållbarhet och giftfri miljö.

Kemikalieinspektionen har under året tagit fram förslag till strategi och nya etappmål för farliga ämnen. Förslagen presenteras i rapporten ”Giftfritt från början”. Vi pekar ut vissa områden som är viktiga för utvecklingen mot en giftfri cirkulär ekonomi. Det handlar framför allt om att skärpa styrmedlen för att få bort de farligaste ämnena men också om att stimulera en marknad för giftfria och återvunna material och varor.

I det långsiktiga arbetet med regeringsuppdraget handlingsplan för en giftfri vardag, har Kemikalieinspektionen haft möjlighet att bygga upp kompetens och etablera nya samarbeten. Inom ramen för uppdraget har vi genomfört insatser på nationell och internationell nivå, liksom inom EU. Det 10-åriga uppdraget slutredovisades till regeringen i december 2020.

Vårt regeringsuppdrag om kartläggning av farliga ämnen har inneburit att ny kunskap om material och varugrupper innehållande farliga ämnen har tagits fram och tillgängliggjorts. Flera ämnen som har identifierats i uppdraget har prioriterats för vidare riskhanteringsåtgärder inom EU. Vi har också använt data från kartläggningsuppdraget för att uppdatera vårt webbaserade substitutionsverktyg PRIO som hjälper företag i sitt substitutionsarbete att fasa ut farliga ämnen. Kartläggningsarbetet förväntas ge bättre förutsättningar för myndigheter och näringsliv att begränsa och välja bort farliga ämnen. Kemikalieinspektionen slutredovisade det 4-åriga uppdraget i december 2020.

Kemikalieinspektionen har stärkt arbetet med att öka kunskapsspridningen om hur farliga kemikalier kan påverka människor och miljön. Ett exempel är att vi har tagit fram informationsmaterial till kommunal och regional verksamhet. En annan insats som har bidragit till att öka kunskapen om farliga kemikalier är genomförandet av konferensen ”Forum för Giftfri miljö” som fokuserade på substitution.

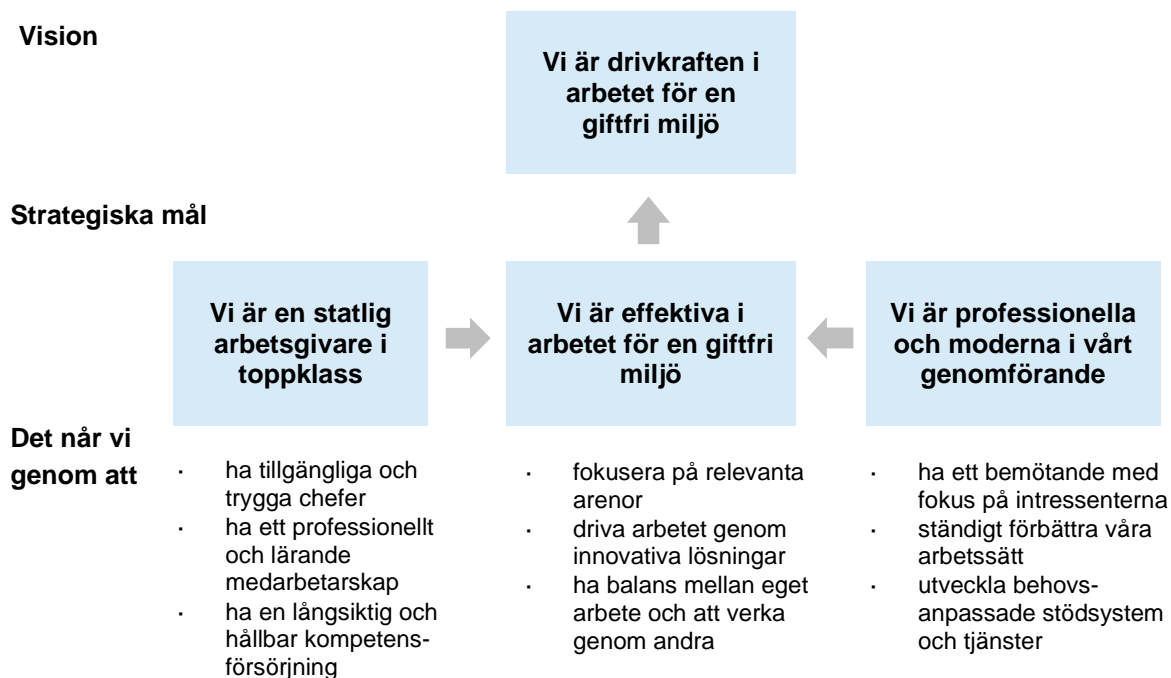
Kemikalieinspektionen har genom regeringens extra satsning för att stärka myndighetens kemikaliearbete inom EU och på global nivå utvecklat insatserna inom det globala kemikaliearbetet. Vi har drivit på det arbete inom EU som är av betydelse för utvecklingen av det globala kemikaliearbetet liksom samarbetet med strategiskt viktiga länder och organisationer.

Kemikalieinspektionen har under året bidragit till det globala kemikaliearbetet genom att arrangera internationella möten och bistå regeringen i arbetet kring högnivåalliansen för ett globalt avtal om kemikalier och avfall.

Myndighetens strategiska mål

Kemikalieinspektionen har under åren 2017–2020 arbetat utifrån tre strategiska mål. Till varje strategiskt mål har indikatorer kopplats för att kunna följa utvecklingen över tid.

Figur 1. Kemikalieinspektionens strategiska mål 2017–2020.



Vi är en statlig arbetsgivare i toppklass

Kemikalieinspektionens mål att vara en statlig arbetsgivare i toppklass syftar till att möjliggöra hög kompetens och väl fungerande processer så att vi får en effektiv verksamhet. En viktig del är tillgängliga och trygga chefer, ett professionellt och lärande medarbetarskap samt en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning.

De indikatorer vi har använt är Attraktiv Arbetsgivarindex, lika karriärmöjligheter samt kompetensutveckling.

För att utvärdera arbetet med att vara en statlig arbetsgivare i toppklass deltar Kemikalieinspektionen i Nyckeltalsinstitutets *Attraktiv Arbetsgivarindex (AVI)*. AVI är en sammanslagning av nio nyckeltal (tillsvidareanställningar, medianlön, lika chefskarriär, kompetensutveckling, övertid, korttidssjukfrånvaro, personalansvar, långtidssjukfrånvaro och avgångar) som resulterar i ett jämförande index. Under åren 2017 till 2020 har Kemikalieinspektionen ökat sin relativa placering avseende AVI och flera gånger de senaste åren fått högsta index bland statliga arbetsgivare.

Indikatorn *lika karriärmöjligheter* är ett av de nyckeltal inom arbetsgivarindex där myndigheten under perioden legat särskilt väl till.

Tid för *kompetensutveckling* är ett av nio nyckeltal inom AVI där myndigheten ligger bättre än medianvärdet för myndigheter. Uppmått tid har varierat under åren men legat på en hög nivå. Under 2020 har måttet påverkats menligt av pågående pandemi.

Vi är effektiva i arbetet för en giftfri miljö

För att nå vårt strategiska mål att vara effektiva i arbetet för en giftfri miljö har vi kontinuerligt utvärderat och utvecklat vår verksamhet. Vi använder oss av följande indikatorer, antal åtgärdsförslag från Kemikalieinspektionen/ Sverige, egen operativ tillsyn i förhållande till tillsynsvägledning och EU-samarbete samt ärendebalans i tillståndsprovningen.

Vi har sedan 2017 haft en hög och jämn nivå i *antalet åtgärdsförslag* som vi lämnat till EU för att stärka skyddet mot farliga kemikalier. Vi ligger i topp inom EU när det gäller att ta fram förslag till harmoniserad klassificering, ämnen till kandidatlistan, ämnesutvärderingar och förslag till begränsningar. Sedan 2017 har vi tagit fram 52 olika förslag. Vi har därmed i hög grad bidragit till att genomföra EU:s kemikalielagstiftning. Ett tydligt exempel på effektivisering av arbetet är övergången från att titta på ämne för ämne till att ta fram förslag på gruppvis reglering av ämnen. Vi har även på olika sätt samarbetat med andra länder för att effektivisera och utveckla lagstiftningen. Exempelvis var vi tillsammans med Frankrike först med att ta fram ett förslag till begränsning av över 1000 allergiframkallande ämnen.

Genom vår *operativa tillsyn* har vi kontrollerat regelefterlevnaden av varor och kemiska produkter nationellt. I vår *tillsynsvägledning* har vi samverkat med kommunerna. Detta medför en effektiv och samordnad tillsyn nationellt. I vårt *EU-samarbete* har vi bidragit till att uppnå likvärdig uttolkning av EU-lagstiftning och säkra produkter på vår inre marknad.

Den totala ärendebalansen i tillståndsprovningen har minskat med 33 procent mellan 2017 och 2020. Det är ett resultat av att vi har tillgängliga och trygga chefer, ett professionellt och lärande medarbetarskap samt en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning. Produktionssystemet vilar på tre ben: god arbetsmiljö, rätt kvalitet och förbättrade leveranser. Inom produktionssystemet har vi ett teambaserat arbetssätt med en hög grad av självständigt beslutsfattande där teamen arbetar med visuell styrning och ständiga förbättringar.

Exempel på insatser och arbetet med att utveckla lagstiftningen på EU-nivå som kopplar till det strategiska målet att vi är effektiva i arbetet för en giftfri miljö:

- Vi har lett utformningen av ett förslag till EU-strategi för PFAS som vi tillsammans med andra medlemsländer lämnade till EU-kommissionen.
- Vi har tillsammans med Nederländerna drivit frågan om att införa en bedömningsfaktor för kombinationseffekter under Reach-förordningen.
- Under perioden har vi haft en nationell expert på EU-kommissionen som haft i uppdrag att bidra till att ta fram underlag för en EU-strategi för giftfri miljö.

Vi är professionella och moderna i vårt genomförande

För att följa vår utveckling mot målet att vara professionella och moderna i vårt genomförande har vi använt oss av indikatorerna Nöjd Kund Index (NKI), Sveriges modernaste myndighet och den av Ekonomistyrningsverket fastställda ekonomiadministrativa värderingen (s.k. EA-värdering).

Kemikalieinspektionen genomför mätningar av *Nöjd Kund Index (NKI)* vartannat år. NKI är ett övergripande mått på kundnöjdhet. Under perioden har mätningar genomförts 2017 och 2019 och resultatet ökade från 71 till 72. Jämfört med 2017 når Kemikalieinspektionen högre resultat i undersökningen 2019 på alla frågeområden (information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet).

För att få ett riktmärke för vårt interna förbättrings- och utvecklingsarbete valde vi att delta i utmärkelsen *Sveriges Modernaste Myndighet*. Utmärkelsen har delats ut vartannat år sedan 2009. De kriterier som myndigheterna bedöms utifrån är

- kvalitet, enkelhet, effektivitet
- engagerade och kompetenta chefer och medarbetare
- förnyelse och innovation
- hållbar miljö-och klimatmedveten utveckling.

Under perioden 2017 till 2020 har Kemikalieinspektionen deltagit två gånger.

I samtliga EA-värderingar gjorda under perioden 2017 till 2019 har Kemikalieinspektionen haft AA, vilket är det högsta värdet i EA-värderingen. Kemikalieinspektionen har under åren haft fokus på att säkerställa den redan höga kvalitet som finns i de ingångsvärden som användes i värderingen. Det har gjorts bland annat genom att löpande uppdatera och gå igenom de ekonomiadministrativa rutinerna på myndigheten.

Exempel på insatser inom det strategiska målet vi är professionella och moderna i vårt genomförande:

- Vi har utvecklat e-portalen – en ny webbtjänst som gör det enklare för alla som tillverkar eller för in kemiska produkter till Sverige att göra en anmälan till Kemikalieinspektionens produktregister.
- Vi har gjort genomgripande förändringar och förbättringar av vårt intranät och vår externa webbplats. Under året gjorde vi om vår webbplats som fick ny design och struktur med förbättrad service och tillgänglighet för användarna i fokus.
- Vi har arbetat aktivt med klarspråk för innehåll på bland annat vår webbplats och i våra publikationer. Klarspraksarbetet syftar till att säkerställa att vi ger tydlig och begriplig information om kemikalielagstiftningen till företag, samt råd och tips om kemikalier i vardagen som är enkla för privatpersoner att ta till sig.
- Vi har utvecklat vårt arbete med medierelationer. Syftet har varit att förbättra medarbetarnas förmåga att bli intervjuade av journalister och förklara komplexa frågor på ett begripligt sätt för olika målgrupper.

Myndighetens ledningssystem

Kemikalieinspektionens ledningssystem är certifierat enligt ISO-standarden för miljö, ISO 14001:2015. Myndigheten arbetar i enlighet med kvalitetsstandarden ISO 9001:2015. Under året har både en extern och en intern revision genomförts av miljöledningssystemet med gott resultat.

Internt miljöledningsarbete

Kemikalieinspektionens interna miljöarbete syftar till att myndigheten ska genomföra åtgärder och arbeta effektivt och systematiskt för att minska negativ miljöpåverkan inom vårt löpande förvaltningsarbete. Det interna miljöarbetet har under 2020 inriktats på våra mest betydande miljöaspekter såsom upphandling och tjänsteresor.

Vårt mål under 2020 var att öka andelen digitala möten och öka antalet upphandlingar med miljökrav. Som en följd av coronapandemin har EU-möten och andra internationella möten genomförts digitalt. Året har visat att de svårigheter som tidigare funnits att påverka

mötesarrangörer att genomföra fler digitala möten i de allra flesta fall har minskat kraftigt. Majoriteten av nationella och interna möten har genomförts i digital form. Målet om att öka andelen digitala möten har uppnåtts som en direkt följd av coronapandemin.

Avseende hållbarhetskrav i upphandlingar har målet för 2020 varit att 60 procent av upphandlingarna på över 100 tkr ska ha hållbarhetskrav. Under året har 65 procent av myndighetens upphandlingar miljökrav. Myndigheten arbetar för att fortsätta att systematiskt ställa miljökrav. I de fall vi gör avrop från ramavtal ställer vi om möjligt ytterligare miljökrav utöver vad ramavtalet anger.

Arbete med klimatanpassning

Under året har myndighetens första handlingsplan för klimatanpassning beslutats och den första rapporteringen till SMHI har genomförts i enlighet med förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete.

Det övergripande målet för Kemikalieinspektionens arbete med klimatanpassning är att vi ska ha förutsättningar att fortsätta att utföra vårt uppdrag i ett förändrat klimat. Arbetet med klimatanpassning ska utgöra en del av arbetet med att uppnå miljökvalitetsmålen, Agenda 2030 och regeringens mål för klimatanpassning. Från och med 2020 är klimatanpassningen en del av vår ordinarie verksamhet. Arbetet konkretiseras i vår handlingsplan som sträcker sig till 2022 och omfattar tre åtgärdsområden med tillhörande aktiviteter:

- Åtgärdsområde 1: År 2021 har vi höjt kunskapen om klimatanpassning i hela organisationen
- Åtgärdsområde 2: Vi ska effektivt kunna hantera en ökad och ändrad efterfrågan på godkända bekämpningsmedel till följd av klimateffekter
- Åtgärdsområde 3: Våra riskbedömningar och riskhanteringsåtgärder är klimatanpassade

Under året har aktiviteter påbörjats för att höja den interna kunskapen om klimatanpassning genom utbildning för chefer.

Säkerhetsarbete

Sedan myndigheten blivit uppförd på säkerhetsskyddsförordningens bilaga som en myndighet som har rätt att placera tjänster i säkerhetsklass pågår ett arbete med implementering i verksamheten. En säkerhetsskyddsorganisation har byggts upp under 2020 och myndigheten har arbetat med att garantera en hög nivå av säkerhet och skydd av myndigheten samt dess skyddsvärda tillgångar.

Coronapandemin har påverkat myndigheten genom ökade krav på en snabb och smidig övergång till distansarbete. För att möjliggöra och förenkla distansarbetet med fortsatt höga krav på säkerhet har vi genomfört ett antal aktiviteter.

Förebyggande arbete rörande oegentligheter

I det samlade begreppet *oegentligheter* ingår bland annat korruption, otillbörlig påverkan, bedrägerier och fler omständigheter som exempelvis handlar om risker för att myndighetens medarbetare är jäviga i beslut eller handläggning eller på annat sätt missbrukar ett förtroende.

Kemikalieinspektionen har en rutin som beskriver våra arbetssätt kopplat till frågor om oegentligheter. Med stöd av denna rutin gör avdelningar och sekretariat årliga riskanalyser avseende korruptionsrisker som sedan sammanställts på myndighetsnivå.

Kemikalieinspektionen har en representant i myndighetsnätverket mot korruption som leds av Statskontoret på uppdrag av regeringen.

Under 2020 har myndigheten avslutat den lagefterlevnadskontroll som inleddes året innan, vilken avsåg en granskning av Kemikalieinspektionens upphandlingar. Under året har vi också genomfört en lagefterlevnadskontroll som inriktats mot myndighetens attest- och behörighetsordning. Här kontrollerar vi utbetalningar av bidrag till andra myndigheter och organisationer som följer av regleringsbrev eller andra regeringsbeslut samt betalningar av köpta varor och tjänster. Vid dessa kontroller kunde vi inte se några indikationer på att oegentligheter eller korruption skulle förekomma.

Kemikalieinspektionen har tidigare år bedömt att risknivån för korruption har varit låg och dessutom med en kontinuerlig nedåtgående trend. Genom arbetet med den årliga riskanalysen, ett kontinuerligt förebyggande arbete mot korruption, resultaten från lagefterlevnadskontroller och riktade utbildningsinsatser kring etik och oegentligheter bedömer vi att risken för korruption minskat ytterligare under 2020.

Myndighetens integrering av Agenda 2030

Arbetet med förebyggande kemikaliekontroll är nödvändigt för att på sikt uppfylla de 17 målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Kemikalieinspektionen ska redovisa hur vi utvecklat vårt arbete med att integrera Agenda 2030 i vårt arbete och därigenom bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling. Som miljömålsmyndighet och ansvarig för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö har Kemikalieinspektionen en viktig roll i genomförandet av agendan, särskilt den ekologiska dimensionen.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen tagit fram ett underlag till regeringen med förslag på strategi och nya etappmål för farliga ämnen till rapporten - Giftfritt från början. I rapporten kopplas våra förslag till de globala målen för hållbar utveckling och visar på vilket sätt våra förslag bidrar till genomförandet av Agenda 2030.

Sverige och Kemikalieinspektionen har länge arbetat för att få till stånd en strategi för kemikalier på EU-nivå. Under 2020 presenterade EU-kommissionen strategin ”The EU’s chemicals strategy for sustainability towards a toxic-free environment”. Strategin syftar till att förbättra skyddet för människor och miljön från skadliga kemikalier bland annat genom att förenkla och förstärka lagstiftningen samt öka kemikalieindustrins globala konkurrenskraft genom att utveckla säkra och hållbara kemikalier.

Vi har under året fortsatt att utveckla och publicera vägledning till länder som vill utveckla en förebyggande kemikaliekontroll. Vägledningarna används i våra utbildningar, direkt av våra samarbetsländer och inom FN-arbetet för en ny kemikaliestrategi efter 2020.

Vi har publicerat ny information på vår webbplats, både text och film, om hur vårt arbete bidrar till att nå målen i Agenda 2030.

Vi har särskilt fokuserat på implementeringen av det globala harmoniserade systemet för klassificering och märkning av kemikalier (GHS) i syfte att få fler länder att ansluta sig till avtalet.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen stärkt det interna arbetet med integrering av hållbarhetsarbetet på olika sätt. Exempelvis genom förändringar i arbetsordningen och kompetenshöjning genom bland annat rekrytering av miljösamordnare. Vi har aktivt bidragit till genomförandet av det årliga nätverksmötet för GD-Forum – svenska myndigheter i samverkan för Agenda 2030.

Vår krishantering under coronapandemin

När smittspridningen av covid-19 började ta fart i månadsskiftet februari–mars inledde Kemikalieinspektionens krisledningsgrupp och berörda delar av organisationen ett intensivt arbete som har fortsatt under resten av året. Vi har vidtagit åtgärder för att motverka smittspridning och för att anpassa verksamheten i takt med att förutsättningarna har förändrats. Krisledningsgruppen hade det övergripande ansvaret för att hantera effekterna av coronapandemin fram till i början av hösten då vi övergick till att hantera frågor relaterade till pandemin inom ramen för vår ordinarie organisation.

Myndigheten har löpande tagit fram och löpande uppdaterat interna riktlinjer för att minska risken för smittspridning. Riktlinjerna följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer, föreskrifter och allmänna råd. Vi har uppmanat alla medarbetare som har möjlighet till det att arbeta hemifrån, samt uppmanat till att undvika fysiska möten och tjänsteresor. I december 2020 skärptes de interna riktlinjerna ytterligare, till att alla medarbetare som inte måste vara på kontoret ska arbeta hemifrån.

Sedan i mars 2020 har våra möten, både interna och externa, till största delen genomförts digitalt. Vi har också arrangerat seminarier, utbildningar och vår konferens ”Forum för Giftfri miljö” i digitala format.

Majoriteten av medarbetarna har till största delen arbetat hemifrån sedan pandemin startade. Vissa medarbetare har inte haft möjlighet att utföra sina arbetsuppgifter hemifrån eftersom vissa datasystem endast är tillgängliga på kontoret.

Kemikalieinspektionen har vidtagit flera åtgärder för att underlätta arbete hemifrån, upprätthålla en god arbetsmiljö och motverka ohälsa när en stor del av medarbetarna arbetar hemifrån. För att uppmuntra till daglig rörelse har vi utökat möjligheterna till friskvård på arbetstid till totalt upp till tre timmar per vecka, i stället för en timme per vecka. Medarbetare har kunnat ta hem utrustning som bildskärmar och kontorsstolar från arbetsplatsen och vi har ordnat med hemtransport av utrustning i de fall det har funnits behov av det.

Myndighetens bedömning är att övergången till digitala arbetsformer och arbete hemifrån har fungerat väl. Kemikalieinspektionens verksamhet har, trots pandemin, i huvudsak kunnat bedrivas enligt plan. Den största påverkan har varit inom det internationella arbetet. Det minskade resandet har lett till ökad användning av digitala mötesformer. Utmaningen har varit att olika digitala plattformar används i olika delar av världen och tidsskillnader. Det har även varit en utmaning att bedriva vår tillsyn på distans.

Kemikalieinspektionen har under delar av 2020 lånat ut fyra medarbetare till Folkhälsomyndigheten för att stötta med resurser. Våra medarbetare har bistått Folkhälsomyndigheten med att utöka testkapaciteten för covid-19. En medarbetare från Kemikalieinspektionen har under en period förstärkt Folkhälsomyndighetens presstjänst.

Coronapandemin har lett till att det uppstått brist på desinfektionsmedel i Sverige, framförallt under våren. Kemikalieinspektionen har därför fattat flera beslut om tillfälliga dispenser och undantag samt gjort ställningstaganden för att öka tillgången till desinfektionsmedel. Med anledning av den ökade användningen av desinfektionsmedel har vi haft en extra satsning inom tillsynsarbetet för att kontrollera de medel som köpts via e-handel, både på EU-marknaden och utanför EU.

Sammanfattningsvis har organisationen genomfört en snabb omställning till hemarbete med tillhörande krav på fungerande och säkra digitala lösningar och arbetssätt. Med tydliga riktlinjer till medarbetare om att arbeta hemma har vi bidragit till minskad smittspridning i samhället. Inom ramen för vår myndighetsutövning har vi bidragit till samhällets krishantering genom att underlätta för aktörer att tillgodose ökade behov av desinfektionsmedel, genom utökad tillsyn samt genom råd och stöd till företag och allmänhet.

Resultatredovisning

Kemikalieinspektionens resultatredovisning 2020 är indelad i fyra huvudavsnitt:

- Utveckla lagstiftning och andra styrmedel,
- Tillståndspröva och annan regeltillämpning,
- Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik,
- Information och stöd till företag och allmänheten.

I varje huvudavsnitt har vi valt ett antal prestationer som vi bedömer är relevanta för vår redovisning. Under året har vi vidareutvecklat vår resultatredovisning till att innehålla styckkostnad i tabellerna 6, 8, 12 och 23. Samtliga kostnader i prestationstabellerna anges i tusentals kronor (tkr).

I resultatredovisningen ingår även en redovisning över myndighetens kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete. Vi listar även uppgifter enligt instruktion och andra beslut samt våra återrapporteringskrav och regeringsuppdrag.

Sist i resultatredovisningen finns en översikt över Kemikalieinspektionens intäkter och kostnader, fördelat på de fyra huvudavsnitten.

Utveckla lagstiftning och andra styrmedel

Kemikalieinspektionen utvecklar regler och andra styrmedel i syfte att minska riskerna för att människor och miljö skadas av kemikalier. Vi arbetar såväl nationellt, inom EU som internationellt. Vi arbetar också med internationellt utvecklingssamarbete. Vi har ett särskilt ansvar att följa upp och utvärdera det nationella miljö kvalitetsmålet Giffri miljö.

Redovisade regeringsuppdrag och besvarade remisser

Kemikalieinspektionens arbete med regeringsuppdrag ska ge underlag till beslut om utveckling av styrmedel för att förbättra kemikaliekontrollen, bidra till att minska riskerna för människors hälsa och för miljön samt på sikt bidra till att uppnå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö. På samma sätt för vi in aspekter om kemikaliekontroll och kunskap om risker med kemikalier i våra remissvar.

Handlingsplan för en giffri vardag

Sedan 2018 har Kemikalieinspektionen haft i uppdrag av regeringen att genomföra en handlingsplan för en giffri vardag. Uppdraget slutredovisades till regeringen i december 2020 (Vägen mot en giffri vardag, Kemikalieinspektionens rapport 4/20). I slutredovisningen finns resultat och effekter främst från den sista treårsperioden men också övergripande för arbetet sedan 2011, då arbetet med handlingsplanen startade. I avsnittet nedan sammanställer vi kort ett urval av årets åtgärder, resultat och effekter från arbetet.

Tabell 1. Kostnader för genomförande av handlingsplanen för en giffri vardag 2018–2020 (tkr).

Insatser	2020	2019	2018
Prioriterade områden inom EU	9 548	9 739	8 853
Förslag till reglering av ämnen inom EU	7 031	8 169	5 658
Nya mål och begränsning av ämnen internationellt	3 459	3 816	5 993
Tillsyn av farliga ämnen i varor	6 857	5 321	5 774
Giffria och resurseffektiva kretslopp	2 326	504	1 127
- Kartläggning av farliga ämnen	4 719	3 962	6 639
- Substitutionsarbete	6 122	5 617	1 601
Information för ökad kunskap i samhället	666	2 946	3 504
Förslag till nationella regleringar	1 047	182	2 788
Summa kostnad arbete inom Kemikalieinspektionen	41 774	40 257	41 937
Transfereringar			
Naturvårdverket	2 000	2 000	2 000
Karolinska institutet (SWETOX)*	7 000	7 000	6 945
Research Institutes of Sweden (Rise)	5 000	7 000	7 000
ChemSec	3 000	4 000	4 000
Summa kostnad transfereringar	17 000	20 000	19 945
Total kostnad	58 774	60 257	61 881

* Under 2019 har 6 462 tkr betalats ut efter avdrag om 538 tkr för Kemikalieinspektionens egna kostnader

Under året har vi ökat tillsynsarbetet med både ökade kostnader för analyser av varor och nedlagd tid för att genomföra olika tillsynsinsatser. Arbetet med giftfria kretslopp har under året prioriterats där mycket tid lagts på arbetet med cirkulär ekonomi inom EU. Även substitutionsarbetet (se avsnitt *Substitution av farliga ämnen* nedan) har under året varit inne i en intensiv fas där arbetet med att färdigställa utvecklingsarbetet med det webbaserade substitutionsverktyget PRIO och genomförandet av konferensen Forum för Giftfri miljö varit de större insatserna. Utredningen om möjligheter att nationellt begränsa användningen av kemiska propplösare ligger bakom ökning av kostnader för nationella regleringar. Sammantaget har regeringens särskilda satsning använts i sin helhet för genomförande av handlingsplanen för en giftfri vardag.

Nedan redovisas resultat från vårt nationella arbete. Resultat som utförts inom ramen för handlingsplanen redovisas mer utförligt också i avsnitten om *Policyutveckling inom EU, Reglering av hälso- och miljöfarliga ämnen inom Reach- och CLP-förordningarna, Internationellt kemikaliearbete* samt *Tillsyn av varor*.

Giffria och resurseffektiva kretslopp

Som en del av handlingsplanen för en giftfri vardag har vi arbetat med farliga ämnen för att främja giftfria och resurseffektiva kretslopp. Det handlar bland annat om att särskilt farliga ämnen inte bör användas i nya varor och att användningen av övriga farliga ämnen så lång som möjligt bör minska.

Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket har stärkt sitt samarbete när det gäller utfasning av särskilt farliga ämnen vid återvinning av material. Inom ramen för samarbetet har vi tagit fram två studier. En studie kartlägger och analyserar tidigare undantag för återvunna material från begränsningar av särskilt farliga ämnen som har beslutats globalt och inom EU (Review and analysis of exemptions under EU law for substances of very high concern, Kemikalieinspektionens PM 3/20). Den andra studien som har publicerats av Naturvårdsverket undersöker vilka tekniska förutsättningar för återvinning och avskiljning av särskilt farliga ämnen från material som finns idag eller kan förväntas inom en snar framtid. Myndigheterna ordnade ett branschmöte under 2020 för att diskutera resultaten från de båda studierna med representanter från näringslivet. Sammanlagt deltog 15 företag från återvinningsbranschen och två branschorganisationer. Studierna och dialogen kommer utgöra underlag till Kemikalieinspektionens fortsatta arbete med att verka för att särskilt farliga ämnen fasas ut.

Kartläggning av farliga ämnen

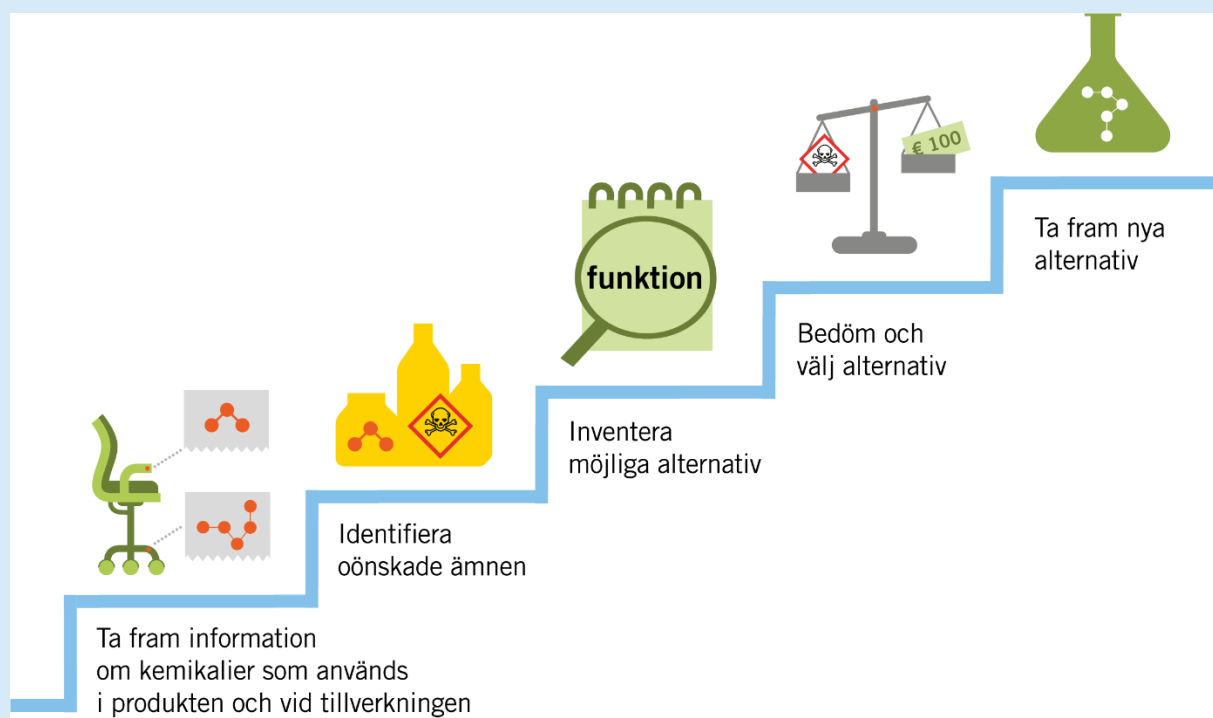
Kemikalieinspektionen har haft ett fyraårigt regeringsuppdrag att kartlägga farliga ämnen som finns i varor och kemiska produkter och som ännu inte är begränsade i EU:s kemikalielagstiftning. Kartläggningen har ökat kunskaperna om de material och produkttyper som undersökts. Informationen kommer att kunna användas i Kemikalieinspektionens arbete med att prioritera ämnen för åtgärder för riskminskning. Informationen har också redan tillgängliggjorts genom utveckling av webbverktyget PRIO där man numera kan söka information om farliga kemikalier i olika material (se avsnitt *Substitution av farliga ämnen* nedan).

Uppdraget har slutredovisats i Regeringsuppdraget om kartläggning av farliga ämnen 2017–2020, Kemikalieinspektionens rapport 3/20.

Substitution av farliga kemiska ämnen

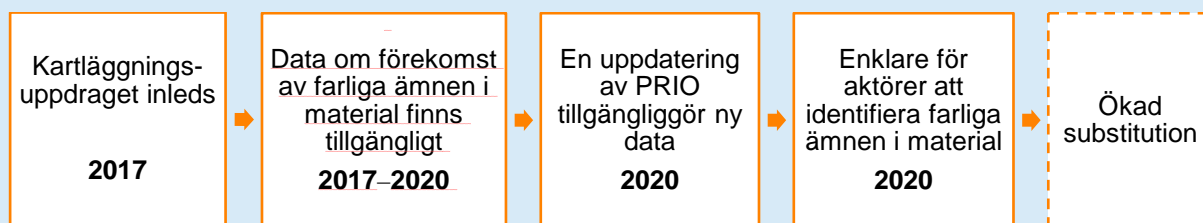
Kravet att välja mindre farliga alternativ när så är möjligt finns både i svensk lagstiftning och i flera av EU:s lagstiftningar. För att ersätta de farligaste ämnena krävs tillgång till kunskap om ämnens hälso- och miljöfarliga egenskaper och information om i vilka kemiska produkter och varor dessa ämnen förekommer. På EU-nivå är Reach-, CLP-, växtskyddsmedels- och biocidförordningarna de viktigaste regelverken som driver substitution. Regelverken genererar kunskap och beslut om utfasning och begränsning av farliga ämnen. Enligt en studie publicerad av Echa har tillståndskraven i Reach-förordningen drivit företag bort från att använda särskilt farliga ämnen. I en annan undersökning av Echa har företagen själva svarat att den starkast drivande orsaken till substitution av farliga kemikalier inom EU är begränsningar i Reach-förordningen och upptag på kandidatförteckningen samt efterföljande tillståndskrav.

Figur 2. Substitutionsarbetet är en process som kan illustreras med en trappa i fem steg där de olika stegen bygger på varandra.



Under året har vi vidareutvecklat och nylanserat Kemikalieinspektionens webbaserade substitutionsverktyg PRIO. Målet är att ge företag och offentlig sektor ett skarpare verktyg att använda i sitt substitutionsarbete. En nyhet i PRIO är att databasen innehåller sökbar information om farliga kemikalier i material. Detta har gjorts möjligt genom att vi har kunnat använda data som genererats i kartläggningsuppdraget (se avsnitt *Kartläggning av farliga ämnen*).

Figur 3. Effektkedja av kartläggningsuppdragets bidrag till PRIO-databasen som leder till ökad substitution



Under 2020 genomförde Kemikalieinspektionen konferensen ”Forum för Giftfri miljö”, denna gång som ett digitalt event. Temat för konferensen var substitution. Konferensen är en del i vårt stöd till näringslivet och målgruppen är främst små- och medelstora företag samt upphandlare i offentlig sektor. Konferensen slog publikrekord med nära 800 deltagare från hela Sverige och den primära målgruppen nåddes i hög utsträckning.

Information för ökad kunskap i samhället

Kommunnätverket är ett nätverk för utbyte av information och tips för att främja arbete med att uppnå miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö. Under 2020 har Kemikalieinspektionen tagit fram ett informationsmaterial för att ge stöd till personer i kommunal och regional verksamhet som arbetar med att sprida kunskap om hur kemiska ämnen kan påverka oss människor och miljön. Materialet omfattar fem presentationer som belyser frågorna:

- Var finns farliga kemiska ämnen? Hur ser utvecklingen ut för produktionen av kemiska ämnen?
- Hur påverkar farliga kemiska ämnen människor och miljön? Vilka samhällskostnader orsakas av farliga kemiska ämnen?
- Vad har kemikalier med klimatutsläpp och cirkulär ekonomi att göra?
- Vilka mål har Sverige när det gäller farliga kemikalier?
- Hur kan vi i kommuner och regioner arbeta vidare med giftfri vardag?

Materialet finns tillgängligt via plattformen hos Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för alla som är med i kommunnätverket.

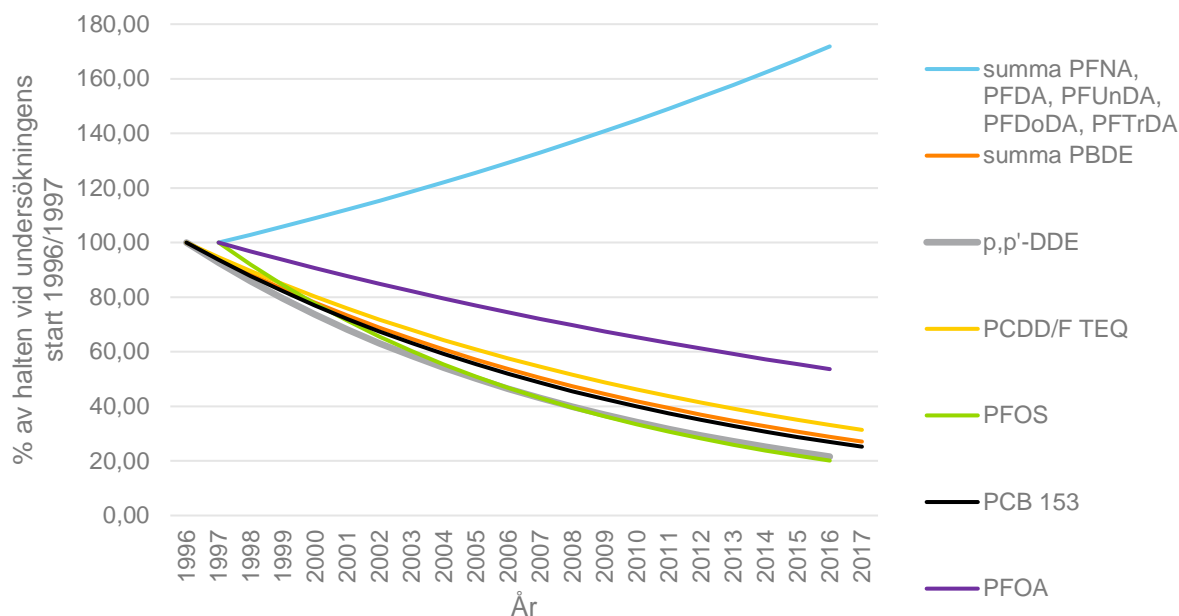
Förslag till nationella regleringar

Under året har vi utrett möjligheterna att minska risker med kemiska proplösare som fortfarande används i hemmen. Detta har vi gjort med anledning av en ökande rapportering till Giftinformationscentralen om tillbud i hemmen.

Uppföljning och utveckling av miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö

Kemikalieinspektionen har genomfört och redovisat en årlig uppföljning av miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö och etappmålen för farliga kemiska ämnen. Kemikalieinspektionens samlade bedömning är att det inte är möjligt att nå miljö kvalitetsmålet till uppföljningsåret 2020, även om framsteg görs. Vår bedömning är att begränsningsåtgärder är effektiva eftersom halterna i miljön av särskilt farliga ämnen minskar påtagligt när ämnena förbjuds eller begränsas. I figuren nedan visas hur halter minskat av vissa långlivade ämnen i bröstmjölk och blod efter att förbud införts.

Figur 4. Figuren visar hur halten av miljögifter i modersmjölk och blod från förstagångsmödrar i Uppsala har förändrats sedan 1996/1997. Det är en illustration av hur den samlade exponeringen för långlivade organiska miljögifter har förändrats under två decennier.



Källa: Svensk miljöövervakning

Figuren visar att halterna av de starkt reglerade miljögifterna minskar, till exempel PCB (svart kurva), bromerade flamskyddsmedel (orange kurva) och dioxiner (gul kurva). Detsamma gäller de numera reglerade högfluorerade ämnena PFOS och PFOA (grön respektive lila kurva). Däremot har de hittills inte lika reglerade högfluorerade ämnena PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA (blå kurva) ökat under samma tidsperiod.

Giftfritt från början – förslag till nya etappmål

Kemikalieinspektionen har under året tagit fram ett underlag till regeringen med förslag på strategi och nya etappmål för farliga ämnen till 2030 (Giftfritt från början, Kemikalieinspektionens rapport 1/2020). För att åstadkomma den omställning som krävs för ett mer hållbart samhälle bedömer Kemikalieinspektionen att det är tre områden som behöver stå i särskilt fokus de kommande tio åren:

- fasa ut särskilt farliga ämnen
- giftfri cirkulär ekonomi
- minska den samlade exponeringen

Våra förslag är främst inriktade på att skador på människor och miljö ska kunna förebyggas samt att kostnader för samhället ska minska. Strategiska insatser mot farliga ämnen är nödvändiga för att kunna nå Sveriges generationsmål, miljö kvalitetsmålen samt de globala målen för hållbar utveckling. Etappmålen är viktiga eftersom de möjliggör en konkretisering av och en länk mellan målen. Syftet med etappmålen för farliga ämnen är att:

- tydliggöra vilka styrmedel och åtgärder som behöver utvecklas internationellt, inom EU och i Sverige för att vi ska nå Sveriges miljömål och hållbarhetsmålen i Agenda 2030

- ge en gemensam ambitionsnivå och riktning för alla aktörer som behöver bidra till en giffri miljö och en hållbar utveckling.

Strategisk kommunikation av miljömålsarbetet

Kemikalieinspektionen har samarbetat med Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) för att belysa Sveriges 25 år i EU och vilken roll Sverige har spelat för utvecklingen av kemikaliekontrollen samt vilka lärdomar som kan dras för framtiden. Tillsammans arrangerade vi ett webinarium där bland annat en gemensam rapport presenterades för att belysa Sveriges arbete med kemikaliekontroll inom EU. Seminariet och rapporten är ett resultat av det förstärkta anslaget i syfte att stärka globalt arbete under 2020.

Kemikalieinspektionen tog under året initiativ till ett seminarium om EU:s kemikaliestrategi för hållbarhet som Europaparlamentets kontor i Sverige arrangerade tillsammans med EU-kommissionens representation i Sverige. Seminariet syftade till att medvetandegöra och diskutera strategins betydelse för att nå Sveriges miljömål och Agenda 2030-målen. Seminariet kan ses på Facebooksidan för Europaparlamentets kontor i Sverige och har hittills haft drygt 1000 visningar.

Vårt arbete i Miljömålsrådet

Kemikalieinspektionen medverkar i fyra av de sju programområden som drivs inom ramen för Miljömålsrådets arbete. Programområdena, där vi bidrar med vår expertkunskap i olika delprojekt, är:

- staten går före
- styrmedel för hållbar konsumtion
- klimathänsyn i bygg- och anläggningsbranschen
- syntesarbete om ett hållbart livsmedelssystem

Under 2020 färdigställdes rapporten ”Möjligheter att tillämpa samhällsekonomisk konsekvensanalys av miljörelaterade hälsoeffekter”. Den togs fram på uppdrag av Folkhälsomyndigheten, Boverket, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Transportstyrelsen och Trafikverket, inom ramen för Miljömålsrådets samverkansåtgärder.

Arbetet inom Toxikologiska rådet och SamTox

Kemikalieinspektionen har under 2020 bidragit till arbetet i Toxikologiska rådet och i SamTox (samordningsgruppen för nya potentiella kemikaliehot).

Toxikologiska rådet är ett expertorgan för rådgivning och samråd i toxikologiska frågor. Rådet organiseras av Kemikalieinspektionen och består av representanter från svenska myndigheter med ansvar inom kemikaliereglering och ett flertal universitet som täcker vetenskapliga områden relaterade till kemikalierisker. Toxikologiska rådet ska inom ramen för sitt uppdrag värdera och signalera nya potentiella kemikaliehot. Ledamöterna i Toxikologiska rådet bidrar med vetenskaplig och regulatorisk omvärldsbevakning från sina respektive myndigheter och forskningsområden.

Toxikologiska rådet har under 2020 arbetat med att förbättra metoder för hur nya potentiella kemikalierisker kan identifieras och prioriteras. I det förbättrade arbetssättet hämtas information från såväl Kemikalieinspektionens produktregister som från myndighetens kartläggningar av kemikalieinnehåll i olika material och kombineras med data från miljöövervakningen. Toxikologiska rådet har också bidragit med expertis och erfarenheter

kring att utveckla system för identifiering av nya potentiella kemikaliehot (Early warning systems) till partnerskapsprogrammet EUChemRisk som föreslagits inom EU:s forskningssatsning Horizon Europe.

SamTox består av nio myndigheters generaldirektörer. Gruppen har inrättats av regeringen för att utöka samverkan och kunskapsutbyte mellan myndigheter, akademi och andra aktörer så att samhället tidigare kan upptäcka och sätta in åtgärder mot nya potentiella kemikaliehot. I sitt arbete använder *SamTox* Toxikologiska rådets årliga rapport.

SamTox har under 2020 fortsatt arbetet med att genomföra en myndighetsgemensam kadmiumstrategi samt fortsatt arbeta inom ramen för det projekt om PFAS i deponier som länsstyrelserna påbörjade under 2019 genom Miljösamverkan Sverige.

Arbetet i både *SamTox* och Toxikologiska rådet har ökat samverkan mellan myndigheterna och akademien, stärkt omvärldsbevakningen i landet samt det gemensamma engagemanget när det gäller hantering av kemikalierisker i samhället.

Arbete med myndighetens föreskrifter

Större delen av lagstiftningen inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde finns antingen i EU-förordningar, som gäller direkt som svensk lag, eller i EU-direktiv, som måste genomföras i svensk rätt, bland annat i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS).

Under 2020 utfärdade Kemikalieinspektionen en ny föreskrift och sju ändringsföreskrifter.

Den nya föreskriften, Kemikalieinspektionens föreskrift (KIFS 2020:3) om märkning och säkerhetsdatablad, innehåller tidsbegränsade undantag från kravet på att märkning och säkerhetsdatablad måste vara på svenska. Undantaget gäller vissa desinfektionsmedel som används yrkesmässigt. Föreskrifterna infördes med anledning av den pågående pandemin och gällde till den 31 december 2020. Genom en ändringsföreskrift förlängdes undantaget till den 15 mars 2021.

Tre av ändringsföreskrifterna avser uppdatering av bilagorna 3 och 6 till Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel. De övriga tre ändringsföreskrifterna avser ändringar i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:7) om kemiska produkter och biotekniska organismer. En ändringsföreskrift genomför ett antal undantag enligt EU:s RoHS-direktiv och en mindre språklig ändring. En annan ändringsföreskrift genomför ett undantag enligt EU:s RoHS-direktiv. Den tredje ändringsföreskriften innebär att ett nytt kapitel införs med krav på att från och med den 5 januari 2021 måste varje tillverkare, importör eller distributör av en vara som släpps ut på marknaden i EU/EES och som innehåller ett särskilt farligt ämne på kandidatförteckningen i en halt av mer än 0,1 viktprocent lämna information till SCIP-databasen hos Echa. Vidare innehåller ändringsföreskriften nya krav på rapportering av uppgifter till Giftinformationscentralen när det gäller blandningar som släpps ut på den svenska marknaden och på vilket språk som uppgifterna ska lämnas.

Tabell 2. Vårt föreskriftsarbete 2018–2020 (kostnad tkr).

Prestation	Antal 2020	Kostnad 2020	Antal 2019	Kostnad 2019	Antal 2018	Kostnad 2018
Utgivna föreskrifter	8	1 007	3	840*	5	690*

* Korrigerad av kostnaderna från årsredovisning för år 2018 (368 tkr) och 2019 (420 tkr har gjorts). Tidigare utfall innehöll endast direkta kostnader, så som lönekostnader för utförd prestation. Ovanstående tabell innehåller nu också verksamhetens andel av myndighetens gemensamma kostnader (OH).

Kostnaden för föreskriftsarbetet under 2020 är högre än tidigare år. Det beror till största del på att det under 2020 gavs ut flera föreskrifter än tidigare år.

Policyutveckling inom EU

I detta avsnitt redovisas det arbete med policyfrågor som skett inom EU under 2020 och som Kemikalieinspektionen har bidragit till.

Kemikalieinspektionen har löpande tagit fram underlag till regeringen för svenska ståndpunkter. Vi har även deltagit i och röstat för Sveriges räkning vid möten i beslutande kommittéer inom ramen för EU-gemensamma kemikalierregelverk.

EU:s strategi för giftfri miljö

Kemikalieinspektionen har arbetat länge och aktivt för att en strategi för en giftfri miljö ska tas fram inom EU. Sverige och Kemikalieinspektionen fick in en skrivning i EU:s sjunde miljöhandlingsprogram om att EU-kommissionen skulle ta fram en strategi för en giftfri miljö senast 2018. Sedan 2014 har Kemikalieinspektionen haft en nationell expert på kommissionen för att bistå i detta arbete. Myndigheten har vid flera tillfällen gett skriftliga synpunkter och förslag samt träffat kommissionen för att trycka på vikten av att en strategi tas fram och vad den bör omfatta.

Den nya kommissionen aviserade i sin Gröna giv i december 2019 en kemikaliestrategi för hållbarhet under sin nollutsläppsvision om en giftfri miljö. Sedan dess har Kemikalieinspektionen arbetat aktivt för att den utlovade strategin skall ha en hög ambition och hantera områden av hög prioritet, bland annat genom att göra ett skriftligt inspel och uppvakta kommissionen i Bryssel samt stöttat Regeringskansliet i att svara på ett offentligt samråd om strategin. Detta har gjorts i samarbete med andra myndigheter och andra länder. Vi har också stöttat Regeringskansliet i samarbetet med andra likasinnade länder vilket resulterade i gemensamma offentliga skrivelser om den önskade inriktningen på strategin underskrivna av tio länders ministrar.

Under 2020 presenterades kommissionens ”Kemikaliestrategi för hållbarhet - På väg mot en giftfri miljö” (the EU’s chemicals strategy for sustainability towards a toxic-free environment). Strategin håller en hög ambitionsnivå och går väl i linje med de frågor som Sverige drivit under många år och i linje med etappmålen för farliga ämnen.

Strategin syftar till att förbättra skyddet för människor och miljön från skadliga kemikalier, bland annat genom att förenkla och förstärka lagstiftningen samt öka kemikalieindustrins globala konkurrenskraft genom att utveckla säkra och hållbara kemikalier. Den är en del av en nollutsläppsvision för en giftfri miljö som meddelades i EU-kommissionens politiska agenda ”den gröna given”.

Strategin presenterar en hierarki för kemikaliehantering som utgår ifrån att främja utveckling av säkra och hållbara kemikalier samtidigt som problematiska ämnen i icke-nödvändiga användningar fasas ut.

Kemikaliestrategin motsvarar i princip den EU-strategi för en giftfri miljö som skulle ha tagits fram 2018 enligt det sjunde miljöhandlingsprogrammet.

Den innehåller över 50 konkreta åtgärder som sorteras in under fem huvudområden;

- innovation, konkurrenskraft, återhämtning
- starkare lagstiftning för bättre skydd
- förenkling och konsolidering
- kunskap och vetenskap
- globalt

Exempel på åtgärder som utlovas i strategin är:

- att begränsa PFAS under Reach för alla icke samhällsnödvändiga användningar
- att införa nya faroklasser under CLP samt utvidga definitionen av SVHC till att tydligare omfatta hormonstörande ämnen, PMT och vPvM-ämnen
- att introducera en bedömningsfaktor för kombinationseffekter i Reach
- krav på förbättrad information genom hela livscykeln om farliga ämnen i varor
- effektivare utfasning av särskilt farliga ämnen och ökat skydd för konsumenter och känsliga grupper genom mer generella angreppssätt, såsom breda begränsningar av grupper av ämnen i konsumentprodukter under Reach

Vår bedömning är att förutsättningarna för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö har stärkts genom EU-kommissionens kemikaliestrategi och att Sveriges och Kemikalieinspektionens bidrag till strategin har varit av stor betydelse.

Hormonstörande ämnen

Kemikalieinspektionen har under 2020 fortsatt driva frågan om förbättrat skydd mot exponering för hormonstörande ämnen i EU:s lagstiftningar i enlighet med EU:s sjunde miljöhandlingsprogram. Kemikalieinspektionen tog fram underlaget för Regeringskansliets svar på det offentliga samrådet som var en del av EU-kommissionens översyn av hur hormonstörande ämnen hanteras i olika lagstiftningar. I vårt underlag sammanställdes även synpunkter från Läkemedelsverket, Naturvårdsverket, Arbetsmiljöverket och Havs- och vattenmyndigheten.

Resultatet av översynen publicerades samtidigt som EU:s kemikaliestrategi för hållbarhet. I strategin lyfts vikten av att minska människans och miljöns exponering för hormonstörande ämnen. Den tar upp flera målsättningar som Sverige länge har verkat för, som:

- farobaserad identifiering av hormonstörande ämnen
- förbud för hormonstörande ämnen i konsumentprodukter (till exempel i leksaker, barnartiklar, kosmetika, rengöringsmedel, textil)
- stärkta informationskrav i lagstiftningarna för att möjliggöra identifiering av hormonstörande ämnen
- påskyndande av utveckling av testmetoder

Under 2020 lanserade den danska Miljöstyrelsen en ny webbsida, ”Endocrine Disruptor Lists”, som listar hormonstörande ämnen och deras legala status. Bakom initiativet står

Miljöstyrelsen, Kemikalieinspektionen och myndigheter i Frankrike, Belgien och Nederländerna. Syftet med webbsidan är att öka kunskapen om hormonstörande ämnen och öka transparensen i EU:s arbete med regler inom området. På sidan finns tre listor över hormonstörande ämnen och misstänkta hormonstörande ämnen:

- 18 ämnen som är identifierade som hormonstörande inom EU (lista 1)
- drygt 80 ämnen som utreds för hormonstörande egenskaper inom EU (lista 2)
- 9 ämnen som utreds av ett enskilt medlemsland och av detta medlemsland bedöms ha hormonstörande egenskaper (lista 3)

Kemikalieinspektionen har under 2020 samordnat myndighetsmöten med Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, Arbetsmiljöverket, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten om hormonstörande ämnen. Syftet med samarbetet har varit att öka informationsutbytet och öka samsynen utifrån våra olika lagstiftningsområden.

Kombinationseffekter

Människor och miljö utsätts för många olika kemiska ämnen samtidigt. Vi vet att kemiska ämnen kan samverka på ett sådant sätt att risken kraftigt ökar. Vi behöver öka kunskapen både om farliga egenskaper för de enskilda kemiska ämnena och bättre förstå när det finns risk för kombinationseffekter. Kemikalieinspektionen har i många år drivit på för att kombinationseffekter ska beaktas i riskbedömningar som görs inom EU-lagstiftningen. Vi har inom ramen för handlingsplan för en giftfri vardag tagit fram en rapport där vi utreder möjligheten att använda en generell bedömningsfaktor. Under 2020 har Kemikalieinspektionen låtit göra en ny studie för att uppdatera möjligheterna att använda en sådan faktor utifrån nuvarande forskningsläge.

Kemikalieinspektionen har tillsammans med nederländska kemikaliemyndigheten arrangerat två workshoppar där deltagande experter från EU:s medlemsländer har diskuterat möjligheten att införa krav i Reach-förordningen på att kombinationseffekter ska vägas in vid riskbedömningar. I workshopparna framkom att en generell bedömningsfaktor är tänkbar och frågan kommer närmast att diskuteras vidare i en av Kommissionens expertgrupper.

Cirkulär ekonomi

Vi har i samarbete med sex andra myndigheter, däribland Naturvårdsverket och Energimyndigheten, bidragit till Regeringskansliets svar på det offentliga samrådet om initiativet för hållbara produkter. I det arbetet är översynen av ekodesigndirektivet en viktig del. Kommissionen planerar att utvidga direktivet till att omfatta fler produktgrupper och hantera fler hållbarhetsaspekter inklusive kemikalier. Detta är en aktivitet under Kommissionens handlingsplan för cirkulär ekonomi.

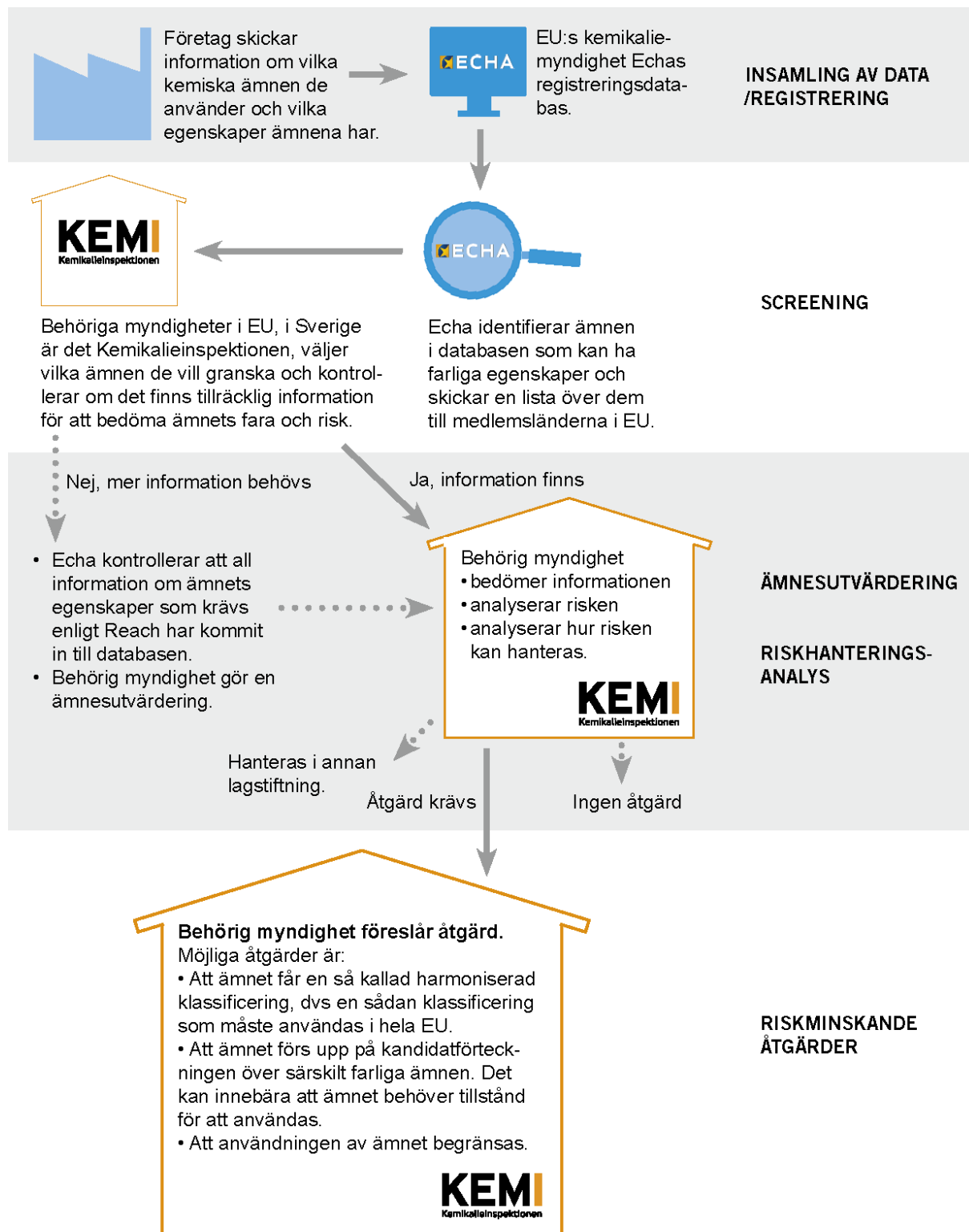
Vi har under året låtit utföra konsultstudier inom området cirkulär ekonomi, som en del av regeringens satsning att driva på arbetet inom EU med utvecklingen av det globala kemikaliearbetet. I ett projekt har vi tagit fram en rapport med en juridisk analys om regler kopplat till cirkulär ekonomi. Resultaten av projektet är tänkt att användas dels i information och vägledning till företag som satsar på återtillverkning som affärsmodell, dels som ett underlag för att diskutera möjligheter att utveckla EU:s olika regelverk för att främja återanvändning av material eller delar av produkter på ett säkert sätt. I ett annat projekt har vi låtit en konsult genomföra fallstudier av företag som arbetar med återvinning av produkter och material till liknande produkter eller material av samma värde. Deras utmaningar och möjligheter ur perspektivet kemikaliekontroll har undersökts.

Reglering av hälso- och miljöfarliga ämnen i Reach- och CLP-förordningarna

Enligt kemikalielagstiftningen ska ämnen med farliga egenskaper regleras. Det bidrar vi till genom att ta fram förslag till klassificering och varningsmärkning i CLP-förordningen, vilket möjliggör reglering av ämnen inom flera andra regelverk.

Vi bidrar också till att reglera ämnen med farliga egenskaper genom att föreslå åtgärder inom Reach-förordningen. Ämnena kan inom Reach identifieras som särskilt farliga ämnen och tas upp på kandidatförteckningen. Ämnena kan också bli tillståndspliktiga eller begränsas helt.

Figur 5. Så identifieras ämnen för åtgärder i Reach- och CLP-förordningarna.



Under 2020 har vi arbetat med ett stort antal ämnen som befinner sig i olika skeden i EU:s processer. Nedan redovisas de förslag som färdigställts och lämnats vidare inom Reach- och CLP-förordningarna samt våra avslutade rapportörskap.

Tabell 3. Kemikalieinspektionens bidrag i arbetet med att reglera ämnen med farliga egenskaper inom europeisk kemikalielagstiftning 2018–2020 (kostnad tkr)

Myndighetens initiativ	Antal 2020	Kostnad 2020	Antal 2019	Kostnad 2019	Antal 2018	Kostnad 2018
Riskhanteringsanalys*	6	1 486	6	918	4	302
Genomförda ämnesutvärderingar*	2	1 128	1	489	1	131
Klassificeringsförslag enligt CLP-förordningen*	2	904	9	2 022	6	1 821
Identifiering av särskilt farliga ämnen (SVHC) till kandidatlistan*	4	193	2	38	3	341
Begränsningsförslag*	0	-	1	3 056	0	0
Summa	14	3 711	19	6 523	14	2 594
Kommittéer						
Avslutade rapportörskap för klassificeringsförslag i Echas riskbedömningskommitté (RAC)	1	236	4	349	5	534
Avslutade rapportörskap för tillståndsansökningar i RAC och Echas kommitté för samhällsekonomisk analys (SEAC)	13	769	1	439	0	0
Avslutade rapportörskap för begränsningsförslag i RAC och SEAC	3	1 676	1	624	3	462
Summa	17	2 681	6	1 412	8	996
Total summa	31	6 392	25	7 935	22	3 590

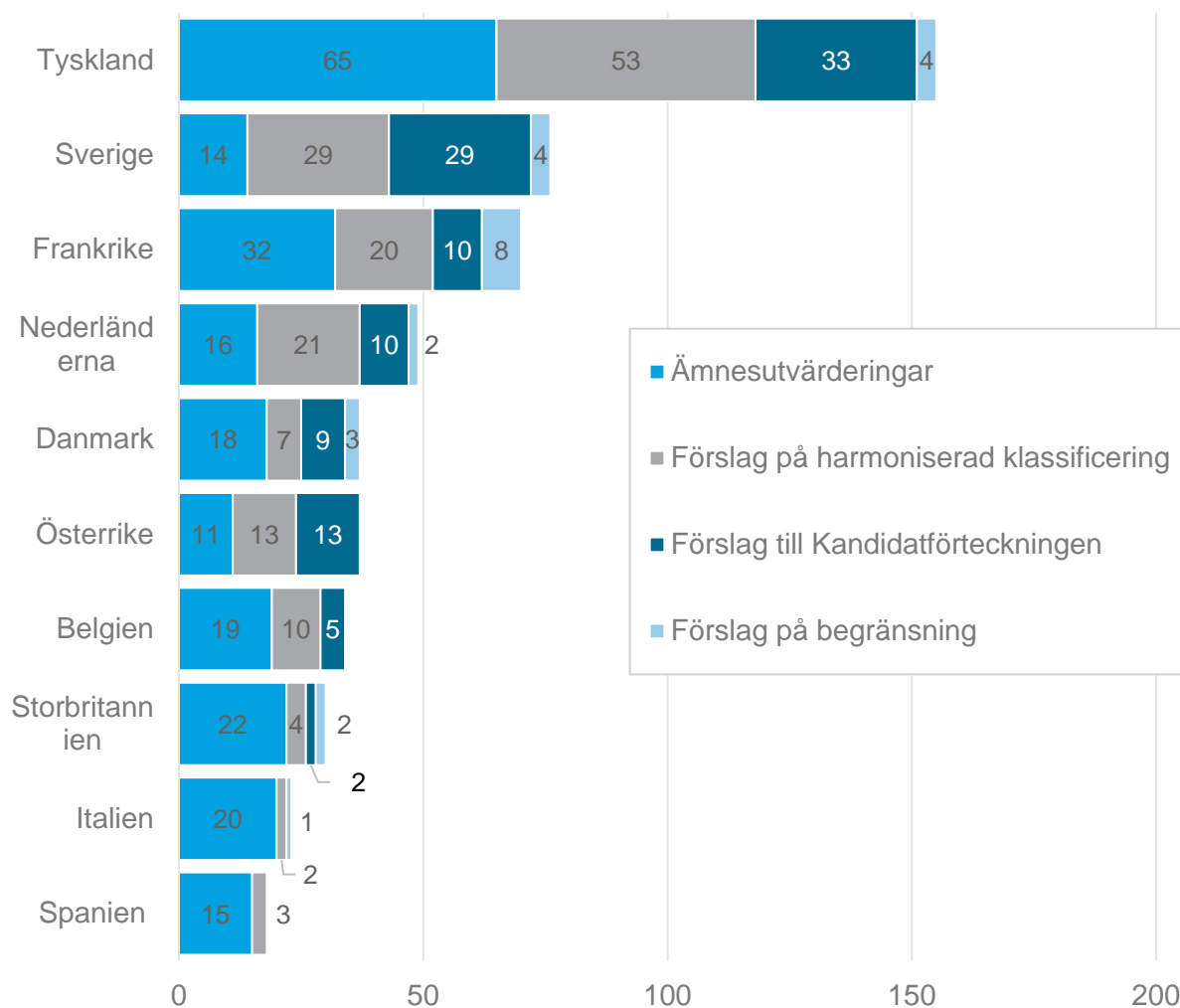
* Ingår som en del av regeringsuppdraget Handlingsplan för giftfri vardag

Under 2020 har myndigheten färdigställt något färre egna initiativ jämfört med 2019. Det totala antalet initiativ ligger dock på jämförbara nivåer under treårsperioden. Det finns stora variationer i kostnader i arbetet med olika ämnen där det i vissa fall är enskilda och väldokumenterade ämnen vi arbetar med och i andra fall handlar det om mer komplicerade ämnen eller ämnesgrupper, ibland med bristfälliga data. De senaste två åren har vi haft en högre bemanning i SEAC vilket till del kan förklara det högre antalet avslutade rapportörskap 2020.

Totalt har 54 av våra egna förslag till begränsningar, kandidatlistan (SVHC) och klassificeringar som lämnats in till Echa sedan 2011 tagits upp till beslut. Alla utom tre har accepterats. En effekt av långsiktiga satsningen på Handlingsplanen för giftfri vardag är att vi kunnat genomföra en hög och jämn produktion av riskminskande åtgärder inom Reach- och CLP-förordningarna. Vi har även byggt upp en kompetens bland medarbetare som innebär att vi lämnar in förslag som håller en hög kvalitet och som i mycket hög grad accepteras och förs

in i Reach och CLP. Vi har med detta arbete konkret bidragit i tillämpning och genomförandet av EU:s kemikalielagstiftning.

Figur 6. Antal förslag och ämnesutvärderingar som EU:s medlemsländer har lämnat. Figuren visar de tio länder som lämnat flest förslag till riskminskande åtgärder under perioden 2011–2020.



Sverige är, genom Kemikalieinspektionens initiativ, ett av de länder i EU som tar fram flest förslag och ämnesutvärderingar inom Reach- och CLP-förordningarna. Under perioden 2011–2020 har vi tagit fram 76 olika förslag till riskminskande åtgärder och ligger därmed på andra plats efter Tyskland.

Gruppvis reglering av ämnen

Kemikalieinspektionen har under 2020 arbetat med ett ökat antal förslag om gruppvis reglering av farliga ämnen och inom fler EU-processer än tidigare. Det är ett resultat av ett successivt utvecklingsarbete som pågått under flera år i EU-samarbetet och till stor del inom ramen för handlingsplan för en giftfri vardag.

Prioritering av ämnen och riskhanteringsanalyser

Under 2020 har vi som första land i Europa arbetat enligt det nya arbetssättet för screeningen som Echa utarbetade 2019. I ämnesgruppen borföreningar identifierade vi att det finns behov av vidare riskhantering för flera av ämnena i gruppen, till exempel genom att fram förslag till harmoniserad klassificering. Vi har även startat ett liknande arbete för en grupp bormineraler. Båda ämnesgrupperna innehåller ämnen som bryts ner till borsyra i kroppen och därför kan vara skadliga för fortplantningsförmågan. Borföreningar används i stora mängder i samhället och har många olika användningsområden, från rostskyddsmedel och tillsats i byggnadsmaterial till ingrediens i olika hygienartiklar.

Under året har vi särskilt fokuserat på ämnen som tillhör en grupp som betecknas bisfenol-F (BP-F). Gruppen är intressant eftersom BP-F kan ersätta användningen av det hormonstörande ämnet Bisfenol-A (BP-A). Därför är det viktigt att klargöra om det är ett lämpligt substitutionsämne utifrån hälso- och miljöperspektiv. Vi har undersökt vilka ämnen i gruppen som skulle vara lämpliga att föreslå för ämnesutvärdering och informerat Echa att vi kommer att skicka ett förslag att inkludera ett eller flera av dessa ämnen på EU:s gemensamma lista över ämnen som ska utvärderas inom en treårsperiod. Arbetet bidrar till ökad kunskap om ämnen i gruppen bisfenoler och kan ge underlag för olika riskminskande åtgärder.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen också gått igenom underlag för ytterligare 12 andra ämnesgrupper med totalt cirka 100 ämnen, men har inte hittat ytterligare kandidater för ämnesutvärdering.

Vi har under året arbetat med riskhanteringsanalyser för tre ämnesgrupper: akrylamider, vinylestrar och azofärgämnen. Akrylamider och vinylestrar innehåller ämnen som misstänks kunna orsaka cancer. De används som startmaterial i produktion av polymerer. Dessa polymerer används sedan i en mängd produkter och artiklar. Azofärger, som används för att färga textil, tros vara skadliga för fortplantningsförmågan.

Ämnesutvärderingar

Under 2020 har vi fortsatt utvärderingen av lysmeral som tillhör en grupp av strukturlika doftämnen där flera har visats kunna orsaka infertilitet. Lysmeral används i bland annat hygienartiklar och rengöringsmedel. Syftet med den gruppvisa ämnesutvärderingen är att klargöra risker och förbättra riskhanteringen med hela gruppen av doftämnen.

Identifiering av särskilt farliga ämnen (SVHC) till kandidatlistan

Under året har Kemikalieinspektionen som ett resultat av tidigare arbete med gruppvis hantering lämnat in förslag på fyra ämnen att föras upp på kandidatlistan över särskilt farliga ämnen. Det rör sig om två imidazoler och två organiska tennföreningar. Imidazolerna används bland annat vid tillverkning av läkemedel, färgämnen och jordbrukskemikalier. De organiska tennföreningarna används bland annat i lim, tätningsmedel, färgämnen inklusive textulfärger och impregneringsprodukter.

Begränsningsförslag

Gruppvis hantering av ämnen har också varit i fokus i begränsningsarbetet. Under våren 2020 startades en förstudie om begränsning av PFAS. Arbetet med begränsningen sker i samarbete med myndigheter i Tyskland, Nederländerna, Danmark och Norge och planeras omfatta alla PFAS och alla användningar som inte är nödvändiga för samhället.

Under 2020 gav Echas vetenskapliga kommittéer för riskbedömning (RAC) och samhällsekonomisk analys (SEAC) sitt stöd till det begränsningsförslag som Kemikalieinspektionen och den franska kemikaliemyndigheten Anses lämnade in 2019. Förslaget handlar om begränsning av fler än tusen allergiframkallande ämnen i textil och läder. Kemikalieinspektionen har reviderat förslaget utifrån kommittéernas rekommendationer och den information som inkommit i det offentliga samråd som hållits. Förslaget har nu gått vidare till EU-kommissionen som ska presentera ett slutligt förslag som sedan ska godkännas av Europaparlamentet och Ministerrådet.

Klassificeringsförslag enligt CLP- förordningen

Inom ramen för harmoniserad klassificering och märkning har Kemikalieinspektionen arbetat med tre grupper av ämnen som vi bedömer vara skadliga för fortplantningsförmågan; tio borföreningar, fem bisfenol AF-baserade ämnen samt tre perborater med huvudsaklig användning i tvätt- och rengöringsmedel.

Reglering av ämnen inom växtskyddsmedels- och biocidförordningarna

EU-länderna har i uppdrag att utvärdera de verksamma ämnen som ingår i bekämpningsmedel enligt biocid- och växtskyddsmedelsförordningarna. Uppdraget ska genomföras i proportion till respektive lands tillgång på resurser och kompetens. En utvärdering av ett bekämpningsmedel pågår som regel i tre år men kan ibland ta längre tid.

Utvärdering av verksamma ämnen i växtskyddsmedel och biocider

Kemikalieinspektionen skulle enligt plan ha lämnat in utvärderingar för sju olika mikroorganismer, som används som verksamma ämnen i växtskyddsmedel, men till följd av coronapandemin har dessa utvärderingar blivit försenade. De kommer att färdigställas under 2021 och skickas till den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, Efsa. Utvärdering av fyra ansökningar om förnyat godkännande för verksamma ämnen i växtskyddsmedel har påbörjats under året.

Även tre utvärderingar för verksamma ämnen i biocidprodukter har skjutits upp i väntan på nya studier. Vi har begärt kompletterande underlag från sökande företag. Det påverkar arbetet och tidslinjerna i varierande grad, upp till fem år, beroende på vilken typ av studier som har efterfrågats.

Vägledning för bedömning av varor som behandlas med insektsmedel

Antalet varor på marknaden som är behandlade med bekämpningsmedel för att skydda människor och djur mot insektsbett ökar. Vissa av dessa varor definieras som biocidprodukter och behöver godkännas innan de släpps ut på marknaden. Det saknas vägledning för hur ansökande företag och myndigheter ska bedöma effektiviteten och uppskatta exponeringen från sådana varor. Kemikalieinspektionen har låtit ta fram ett underlag med förslag på metodik för att utvärdera denna typ av behandlade varor. En del av studien innehåller också

ett utkast till vägledning som i ett senare skede kan integreras i befintlig vägledning för EU:s biocidlagstiftning.

Internationellt kemikaliearbete

Sverige är part i flera mellanstatliga överenskommelser och internationella konventioner där Kemikalieinspektionen ger stöd till regeringen och deltar i möten. Vi bedriver utvecklingssamarbete, i huvudsak finansierat av Sida, och har bilateralt samarbete med strategiskt viktiga länder för att bidra till förbättrad kemikaliekontroll.

Globalt kemikaliearbete – förstärkning under 2020

Kemikalieinspektionen har under året arbetat med att stärka det globala kemikaliearbetet samt stärka förberedelsearbetet och samarbetet med strategiska länder och organisationer. Det har gjorts i enlighet med den förstärkning av anslaget som beslutades i juli 2020 av regeringen och genom bidrag från Naturvårdsverkets anslag i samma syfte. I detta ingår att vi driver på det arbete inom EU som är av betydelse för utvecklingen av det globala kemikaliearbetet. Vi har fokuserat på sex områden (se tabell nedan).

Tabell 4. Kemikalieinspektionens förstärkning av kemikaliearbete inom EU och globalt (kostnad i tkr)

Fokusområde	Kostnad
Globalt förhandlingsarbete (Beyond 2020) och stärkt arbete med konventioner och GHS	3 718
Utfasning av PFAS i EU och globalt	3 567
Risikbegränsningar i EU och globalt (utöver PFAS)	1 350
Utveckling och effektivisering av EU-lagstiftningarna bland annat kunskapssammanställningar	8 791
Tillsyn och analys av varor och produkter med fokus på global e-handel	3 429
Kommunikation och information	524
Summa	21 379

Med anledning av pågående pandemi har det varit en särskild utmaning att hantera denna förstärkning under kort tid. Trots utmaningen har vi under året genomfört en mängd insatser. Den absoluta merparten har varit olika former av konsultinsatser som utan denna anslagsförstärkning inte varit möjliga att genomföra. Därutöver har vi kunnat utöka antalet medarbetare under året för att på olika sätt genomföra denna satsning. Vi gör bedömningen att resultaten av insatserna särskilt har stärkt vårt förberedelsearbete inför revideringen av Reach-förordningen och genomförandet av EU:s kemikaliestrategi för hållbarhet samt inför fortsatt globalt kemikaliearbete. Utvecklingen av EU:s kemikalielagstiftning och policy är betydelsefullt för utvecklingen av det globala kemikalieområdet och bidrar till att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål.

För att stärka det *globala förhandlingsarbetet* har vi tagit fram flera studier och kunskapsunderlag som syftar till ökat genomförande av GHS i världen. Vi har tagit fram underlag för att visa på globala utmaningar och möjliga lösningar i arbetet med en ny global kemikalie- och avfallsagenda samt material som stöd i regeringens arbete med High Ambition Alliance (HAA). Vi har också tagit fram underlag om kvarvarande användningar av ett ämne i Stockholmskonventionen.

Vidare har vi tagit fram underlag till det pågående arbetet med att ta fram förslag till *utfasning av PFAS-ämnen i EU och globalt*. Det handlar bland annat om innehåll av PFAS i kosmetiska produkter och textil. Vi har förstärkt arbetet med *riskbegränsningar i EU och globalt (utöver PFAS)* och tagit fram kunskapsunderlag för att utveckla vårt arbete med att bedöma och hantera de risker som användningen av växtskyddsmedel har för den biologiska mångfalden. Vi har låtit ta fram ett underlag om biocidbehandlade varor (textilier och kläder) för att stärka arbetet med att riskbedöma dessa.

Den största tyngden har vi lagt på att stärka arbetet med *utveckling och effektivisering av EU-lagstiftningarna*, bland annat med kunskapssammanställningar. Vi har tagit fram underlag för att ta arbetet vidare inom områden som:

- kombinationseffekter
- båtbottnfärger och Östersjön
- identifiering av nya kemikaliehot
- horisontell koppling mellan livsmedels- och kemikalielagstiftning
- smartare testmetoder
- substitution inom biocidområdet
- begreppet 'nödvändig användning' (essential use)
- cirkulär ekonomi och regler för återtillverkning

Vi har förstärkt vår *tillsyn och analys av varor och produkter* som säljs globalt via e-handel. Vi har granskat produktgrupper som fyrverkerier, bekämpningsmedel, textil och läder. Se avsnitt *Förstärkning av tillsyn med fokus på global e-handel*.

Vi har stärkt arbetet med *kommunikation och information* genom kompetenshöjande insatser. Inom ramen för förstärkningen genomfördes också ett seminarium i samarbete med Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) för att belysa Sveriges 25 år i EU och vad vi kan lära för framtiden.

Internationella överenskommelser och konventioner

Sverige är part i flera mellanstatliga överenskommelser och internationella konventioner där Kemikalieinspektionen ger stöd till regeringen och deltar i möten. Under 2020 har effekterna av pandemin varit påtagliga och viktiga internationella möten har flyttats fram i tiden. Nedan beskrivs de viktigaste resultaten under 2020.

Arbetet med nya globala mål och den globala kemikaliestrategin

Myndigheten har under året deltagit i förhandlingsprocessen för en ny global kemikalie- och avfallsagenda, som ska beslutas på nästa högnivåmöte för den globala kemikaliestrategin SAICM. Vi har stöttat regeringen för att samtliga länder som producerar kemikalier ska ställa krav på att miljö- och hälsodata för kemikalierna tas fram. Vi har även stöttat regeringen för att driva att ämnen som innebär problem på den globala nivån ska kunna identifieras och åtgärdas. EU har efter förslag från Sverige lämnat ett förslag till delmål i den nya globala kemikalieagendan som syftar till förbättrad information om kemikalier i varor.

Kemikalieinspektionen ordnade i samarbete med Göteborgs universitet och UNITAR (United Nations Institute for Training and Research) en internationell workshop för att diskutera möjliga kriterier vid identifiering av ämnen för global begränsning. Baserat på resultatet från workshopen har vi tagit fram förslag på sådana kriterier. Kemikalieinspektionen har även tagit

fram en konsultstudie som visar hur åtaganden inom andra internationella förhandlingsområden ser ut. Syftet är att visa exempel på hur olika aktörer kan göra åtaganden att begränsa farliga ämnen i den nya kemikalieagendan.

Vi har också tagit fram en konsultstudie som visar hur de stora kemikalieproducerande länderna ställer krav på data om hälso- och miljöfarlighet. Syftet är att belysa behovet av globala mål som styr mot att egenskaperna hos alla kemikalier som sätts ut på världsmarknaden ska vara kända.

För att samlat driva på arbetet med en ny och ambitiös global kemikalie- och avfallsagenda efter 2020 har Sveriges regering initierat en högnivåallians (HAA) bestående av länder och organisationer. Alliansen arbetar för att det nya ramverket efter 2020 ska ha ambitiösa mål och att det ska beslutas av FN:s generalförsamling. Under året har Kemikalieinspektionen stöttat Miljödepartementet i arbetet, bland annat med digitala möten samt genom att ta fram en broschyr och en logotype för alliansen.

Konventionsarbete

Kemikalieinspektionen deltar med observatörer i de årliga mötena inom expertgruppen POP:s Review Committee (POPRC) under Stockholmskonventionen. Det årliga mötet 2020 har dock flyttats fram och kommer att ordnas som ett digitalt möte under 2021. Vidare har vi deltagit i EU-kommissionens arbete med att förbereda nomineringar av fler ämnen till konventionen under våren 2021.

Kemikalieinspektionen har under året medverkat i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att uppdatera den svenska genomförandeplanen för Stockholmskonventionen. Vi har bidragit till att uppdatera planen för global utfasning av fyra ämnen:

- kortkedjiga klorparaffiner (SCCP)
- dekabromdifenyleter (dekaBDE)
- perfluoroktansyra (PFOA) och PFOA-relaterade ämnen
- dikofol

Några problem som finns med dessa ämnen är främst att de förekommer i importerade kemiska produkter och varor. Det betyder också att ämnena förekommer i avfall och måste hanteras i avfallsled i Sverige.

Under året har inget möte i Minamatakonventionen genomförts. Kemikalieinspektionen har bidragit till den arbetsgrupp som tar fram information om alternativ till produkter som innehåller kvicksilver inför nästa partsmöte som är planerat till 2021.

Det globalt harmoniserade systemet för klassificering och märkning

Information om kemikaliers farliga egenskaper är en förutsättning för medvetna produktval och säker hantering. Handeln med kemikalier är global. Idag har endast ett begränsat antal länder ett fungerande system för överföring av information i hanteringskedjorna. Det innebär att användarna av kemikalier i många länder inte får nödvändig information och att information om ämnenas farlighet i begränsad omfattning följer med vid handel mellan länder.

Kemikalieinspektionen har under året arbetat med att analysera drivkrafter för ett ökat genomförande i världen av det globalt harmoniserade systemet för klassificering och märkning av kemikalier (GHS). I en studie undersökte vi i vilken omfattning GHS har beaktats i olika handelsavtal och om handelsavtal utgör en drivkraft för att implementera GHS. Vi har också undersökt betydelsen av nationella harmoniserade listor över

faroklassificerade kemikalier för ett effektivt genomförande av GHS. Resultat och analysen kommer att användas för att ytterligare stödja genomförandet av GHS i världen.

Utveckling av testmetoder och vägledning

För att bedöma olika hälso- och miljörisker med kemikalier inom EU behövs testmetoder som är noga utvärderade och accepterade internationellt. Utveckling av dessa testmetoder och tillhörande vägledningsdokument sker framför allt på global nivå via OECD:s testmetodsprogram. I många fall krävs djurförsök men samtidigt har lagstiftningen ett tydligt fokus på att främja utvecklingen av alternativa metoder som kan minska eller ersätta djurförsök.

Kemikalieinspektionen har under året samarbetat med flera olika svenska organisationer kopplat till 3R-frågor. 3R står för replace, reduce och refine och är åtgärder som syftar till att ersätta, begränsa och förfina användningen av försöksdjur. Till exempel har vi samarbetat med Sveriges 3R-center för att underlätta arbetet med testmetoder på nationell och OECD-nivå. Vi deltar även i flera olika arbetsgrupper inom OECD:s testmetodarbete för att bidra till utveckling av alternativa testmetoder.

Kemikalieinspektionen har lett arbetet med ett svenskt projekt som syftar till att ta fram en OECD-testriktlinje för hudsensibilisering (GARD), samt deltagit i arbete med frågeställning om kvalitetssäkring för molnbaserade beräkningsmodeller. Vi har också lett ett nationellt projekt som syftar till att utveckla en så kallad Adverse Outcome Pathway (AOP). Det ska möjliggöra att befintlig information om ett ämne som kan påverka kvinnans fertilitet även kan användas för att identifiera andra ämnen utan att fler djurtester behövs.

Vi har publicerat en nordisk rapport om retinoidsystemet, som är en del av hormonsystemet. Rapporten är ett underlag för OECD:s fortsatta arbete med att utveckla regulatoriska testmetoder med syfte att kunna upptäcka och förebygga effekter på denna del av hormonsystemet. Idag saknas sådana regulatoriska testmetoder.

Därutöver har Kemikalieinspektionen deltagit i processen att ta fram testmetoder anpassade för nanomaterial inom OECD. Eftersom krav på testning av nanomaterial införts i Reach-förordningen finns ett uttalat behov av dessa metoder.

Internationellt utvecklingssamarbete

Under 2020 har vi inom ramen för vårt internationella utvecklingssamarbete gett stöd till utveckling av lagstiftning och institutioner i andra länder. Vi arbetar i program som syftar till att stötta länder i utvecklingen av deras nationella, förebyggande kemikaliekontroll så att riskerna för hälsa och miljö minskar i samarbetsländerna och även i Sverige. Coronapandemin har påverkat samtliga program och vi har gjort omfattande insatser för att ställa om när resor och fysiska möten inte är möjliga.

Internationellt utbildningsprogram

Arbetet med det internationella utbildningsprogrammet ITP har kunnat genomföras genom att vi anpassat formatet till ett digitalt arbetssätt. Deltagarna kommer från ministerier och myndigheter i olika delar av världen.

Exempel på vad utbildningen och förändringsprojekten har bidragit till under 2020 är bland annat utveckling av EU-anpassad kemikalielagstiftning i Moldavien, lagstiftning i Sydafrika om import/export av bekämpningsmedel, och en vägledning för information om kemikalierisker i Brasilien.

Tabell 5. Utbildningsprogram (ITP) i kemikaliekontroll 2018–2020 (kostnad tkr). I tabellen redovisar vi antalet deltagare, fördelat på män och kvinnor samt hur många länder som deltagit.

	2020	2019	2018
Antal deltagare som fullföljt	27 (15M & 12K)	28 (17M & 11K)	26 (13M & 13K)
Antal länder som fullföljt	10	11	14
Kostnad för program	4 144	5 330	5 863

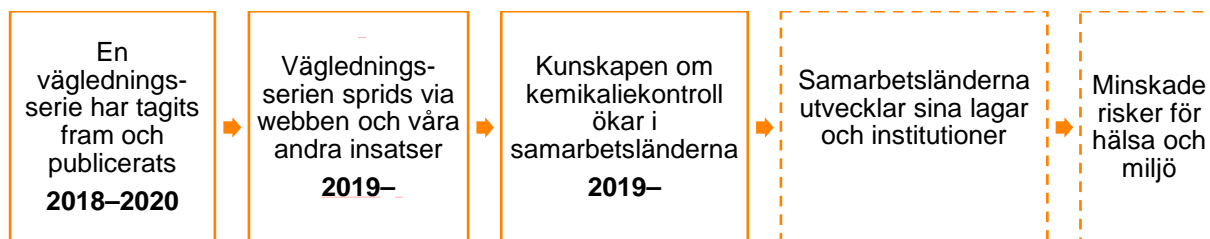
Under 2020 har personer från östra Europa, Asien, Afrika och Sydamerika deltagit i programmet. Skillnaden i kostnader mellan åren beror på vilka länder deltagarna kommer från samt i vilket land det avslutande projektseminariet hålls. En anledning till att kostnaden är lägre under 2020 jämfört med tidigare år är att projektseminariet genomfördes digitalt. Verksamheten finansieras i sin helhet av Sida.

Globalt program

Kemikalieinspektionens globala program finansieras av Sida och syftar till att ge generell vägledning som förväntas bidra till att förbättra kemikaliekontrollen i världen. Under 2020 har vi publicerat två nya vägledningsdokument i myndighetens egen publikationsserie med vägledning till länder som vill utveckla en förbyggande kemikaliekontroll. I och med det finns nu en komplett serie av vägledningar på engelska. Ett par vägledningar har också publicerats på franska och spanska. Vägledningarna används i våra internationella utbildningsprogram och direkt av våra samarbetsländer. Även inom FN-förhandlingarna för en ny global kemikaliestrategi efter 2020 har våra vägledningar refererats.

Kemikalieinspektionens globala program har ökat erfarenhetsutbytet mellan länder via nätverk och elektroniska diskussionsplattformar som vi eller våra samarbetsorganisationer tillhandahåller.

Figur 7. Kemikalieinspektionens arbete med internationell vägledning för ökad kunskap om kemikaliekontroll bidrar till kapacitetsbyggnad i våra samarbetsländer



Bilaterala samarbeten

Genom finansiering från Sida har vi under 2020 fortsatt våra bilaterala samarbeten med Serbien och Albanien. Samarbetena syftar till att minska riskerna från kemikalier avseende hälsa och miljö samt att förbereda länderna för ett möjligt EU-medlemskap.

Kemikalieinspektionen har under året stöttat Miljöministeriet i Serbien vid deltagandet i EU-möten rörande kemikalier samt medverkat vid ett informationsmöte om Reach- och CLP-förordningen för serbisk industri och andra intressenter. I Albanien har vi under 2020 bland annat gett råd vid framtagandet av nationella rättsakter för kemikaliekontroll och etablerandet av en organisatorisk enhet med ansvar för kemikaliefrågor.

Under året tecknades ett avtal mellan Sida och Kemikalieinspektionen om 3,5 års tekniskt stöd till Zambia Environmental Management Agency (ZEMA) i syfte att stärka myndighetens kapacitet och förbättra kontrollen av bekämpningsmedel. Kemikalieinspektionen har nu en expert på plats i Lusaka för att stötta ZEMA i deras arbete.

Genom anslaget för Internationellt miljösamarbete kan Kemikalieinspektionen arbeta med länder av strategisk betydelse för det globala miljöarbetet. Under 2020 har vi samarbetat med Brasilien, Argentina, Vietnam, Kina, Taiwan, Indonesien, Sydafrika samt Sydkorea. Med anledning av pandemin har stora delar av samarbetet ställt om till digitala möten och i vissa fall har möten skjutits fram. I början av året hade vi ett besök av en delegation från Sydkorea där vi delgav våra erfarenheter av bland annat substitutionsarbete, offentlig upphandling och kontakter med näringslivet som styrmedel för riskminskning. I Taiwan har vi deltagit digitalt vid en utbildning för inspektörer kring GHS och i Vietnam har vi genomfört regelbundna gemensamma diskussioner kring utvecklingen av landets kemikalielagstiftning. Vi har även påbörjat ett samarbete med UNITAR (United Nations Institute for Training and Research) som tar fram en online-utbildning kring de vägledningsdokument som vi har utvecklat i vårt globala program. En större studie kring lärdomar från Thailands arbete med kemikaliekontroll har också initierats i syfte att identifiera framgångsfaktorer som kan inspirera andra länder.

Tillståndsprövning och annan regeltillämpning

Kemikalieinspektionen prövar ansökningar om tillstånd att få sälja och använda bekämpningsmedel i Sverige. Syftet är att undvika negativa effekter på människors och djurs hälsa och på miljön. Vi prövar också ansökningar om dispens för att få använda vissa andra förbjudna kemikalier och hanterar eventuella överklaganden relaterade till våra beslut.

Tillståndsprövning av bekämpningsmedel

Det finns två huvudgrupper av bekämpningsmedel: växtskyddsmedel och biocidprodukter. Växtskyddsmedel används i huvudsak för att skydda grödor mot skadeangrepp inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Biocidprodukter kontrollerar eller oskadliggör skadliga organismer inom andra områden. Exempel på biocidprodukter är träskyddsmedel, båtbottnfärger och myggmedel.

Innan ett bekämpningsmedel får släppas ut på marknaden och användas måste Kemikalieinspektionen först pröva riskerna med medlet. Grundtanken med tillståndsprövningen är att lagstiftaren, sökande företag och behöriga myndigheter säkerställer en hög skyddsnivå för både människors och djurs hälsa och för miljön genom att produktprövningen sker i enlighet med gällande lagkrav och vägledning.

Verksamma ämnen som ingår i bekämpningsmedel utvärderas gemensamt inom EU och beslut om godkännande av verksamma ämnen tas på EU-nivå. Beslut om produktgodkännanden av bekämpningsmedel tas på nationell nivå, av respektive medlemslands behöriga myndighet. Produktprövningen sker vanligtvis i samarbete med myndigheter i andra medlemsländer.

En viktig del av produktprövningen är att säkerställa att produktens tänkta användning inte medför risker för hälsa och miljö. För att minska riskerna vid en viss användning av bekämpningsmedel är det möjligt att förena beslut om produktgodkännanden med olika typer av användningsvillkor. Vi arbetar ständigt för att vidareutveckla tydliga, tillämpbara och tillsynsbara villkor.

Godkännanden av bekämpningsmedel är tidsbegränsade och omprövning sker regelbundet. Vid omprövningar tas hänsyn till nya krav i regelverken. I takt med ökad kunskap utvecklas kraven på säkerhet för bekämpningsmedel. På så sätt bidrar enskilda beslut i tillståndsprövningen till att successivt minska riskerna för hälsa och miljö.

Kemikalieinspektionen arbetar även med kompletterande åtgärder så att människor och miljö inte ska skadas till följd av användning av bekämpningsmedel. Exempel på sådana åtgärder är behörighetsutbildningar och informationsinsatser riktade till dem som använder bekämpningsmedel.

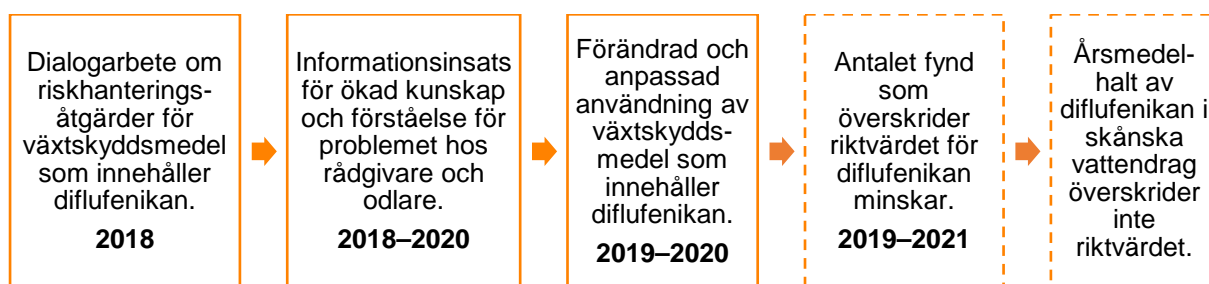
Informationsinsats rörande säker användning av växtskyddsmedel

Sedan 2018 har Kemikalieinspektionen deltagit i en kampanj inom samarbetsprojektet ”Säkert Växtskydd” som syftar till att minska den oönskade spridningen av vissa växtskyddsmedel till vattenmiljön i Skåne. Kampanjen gäller växtskyddsmedel som innehåller det verksamma ämnet diflufenikan. I den nationella miljöövervakningen av ytvatten återfinns diflufenikan i halter som bedöms medföra risk för negativa effekter på känsliga vattenorganismer. Fynden har framför allt gjorts i Skånes jordbrukslandskap. Diflufenikankampanjen riktar sig därför till

odlare, rådgivare, återförsäljare och tillsynspersonal inom länsstyrelsen och kommuner i Skåne.

Parallellt med att diflufenikankampanjen pågått har uppföljningar gjorts kring både kännedom om kampanjen och uppföljning av halter av diflufenikan i miljön. Den uppföljning som gjordes angående kännedom om kampanjen under 2019 visade på en utbredd medvetenhet och förståelse för kampanjen bland odlare och att odlarna hade vidtagit riskminskande åtgärder utöver det som gäller enligt spridningsföreskriften. Trots det visade resultat från miljöövervakningen under 2019 att fynden och halterna av diflufenikan inte hade minskat.

Figur 8. Vårt kampanjarbete kring användningen av det verksamma ämnet diflufenikan bidrar till minskade halter av ämnet i vattendrag i Skåne.



Diflufenikankampanjen har ännu inte visat den önskade effekten med ett minskat antal fynd som överskrider riktvärdet för diflufenikan. Uppföljning av kampanjens effekt kommer att fortsätta fram till våren 2021 då resultat från årets miljöövervakning tillgängliggörs. I samband med det kommer diflufenikankampanjens måluppfyllelse att utvärderas i sin helhet.

Åtgärder för att underlätta tillgången på desinfektionsmedel under coronapandemin

Under året har vi genomfört flera åtgärder för att underlätta tillgången till desinfektionsmedel inom vården och övriga delar av samhället i syfte att minska smittspridningen under coronapandemin. Åtgärderna omfattade dispensbeslut om undantag från kravet på produktgodkännande för vissa typer av desinfektionsmedel och lättnader från språkkravet för märkning och säkerhetsdatablad. Utöver det gjorde vi ett ställningstagande som innebar att Kemikalieinspektionen inte avsåg kontrollera att de som säljer medlen uppfyller kraven i artikel 95 i EU:s biocidförordning. Åtgärderna möjliggjorde för svenska och utländska företag att lättare kunna bidra med att sätta desinfektionsmedel på den svenska marknaden då samhällsbehovet var stort.

Åtgärder för att underlätta för sökande företag

Nedan redovisas de åtgärder myndigheten vidtagit för att underlätta för företagen att göra rätt och för att minska företagets administrativa börda vid prövningen av bekämpningsmedel.

Under året har vi uppdaterat ett flertal vägledningar och informationssidor på vår webbplats relaterat till olika ärendetyper för att förtydliga våra krav på olika typer av ansökningar. Informationen finns tillgänglig på både svenska och engelska. Vi har även arbetat med att förenkla ansökningsblanketterna som biocid- och växtskyddsmedelsföretagen använder för att ansöka om prövning av bekämpningsmedel.

Vi har varit med i utvecklingen av flera EU-gemensamma vägledningsdokument och medverkat i en EU-workshop om bedömning av växtskyddsmedel som arrangerades av EU-kommissionen i syfte att förtydliga och harmonisera krav och bedömningar mellan länderna. En harmoniserad bedömning i EU bidrar till att göra det enklare för sökande företag eftersom det minskar mängden nationella anpassningar som behöver göras för varje land.

När det gäller växtskyddsmedelsansökningar har vi särskilt arbetat vidare med harmoniseringen inom Norra zonen (de nordiska och baltiska länderna). Under året har vi publicerat en ny version av en vägledning som är gemensam för Norra zonen och som riktar sig både till de utvärderande myndigheterna och till sökande företag. Vägledningen syftar till stor del på att det ska vara ”lätt att göra rätt”.

Slutligen har vi vidareutvecklat bekämpningsmedelsregistret, vår databas som innehåller information om de bekämpningsmedel som är eller har varit godkända i Sverige. Vi har sett över presentation och sökfunktionalitet i bekämpningsmedelsregistret för att förenkla och underlätta för användare. Vi har även gjort det lättare att följa historiken kring enskilda produkter som bytt registreringsnummer. Nu är det enklare att hitta samlad information kring vad som gäller i en interimperiod då det kan finnas två produkter med samma namn på marknaden men som skiljer sig åt avseende registreringsnummer och villkor för användning. Sammantaget bedöms dessa förbättringar av vårt bekämpningsmedelsregister leda till att minska företagets administrativa börda genom färre frågor från användare till företagen.

Prövning av växtskyddsmedelsärenden

Nedan redovisar vi de beslut som fattats i prövningen av växtskyddsmedelsärenden under 2020 och jämför med resultaten från 2019 och 2018. Vi redovisar antal beslut och kostnaden för dessa, vilket utfall besluten har samt till vilken grad vi beslutar inom tidsfrist.

Antal fattade beslut och kostnader för växtskyddsmedelsärenden

Tabellen visar antal beslut och kostnaden för växtskyddsmedelsärenden inom respektive ärendekategori. Antalet avser de beslut som fattats under respektive år. Tabellen visar både genomsnittlig styckkostnad för de olika ärendekategorierna och den totala kostnaden för de beslut som fattats under året. Prövningen och kostnaden för ett ärende kan i praktiken vara fördelade över flera år.

Redovisningen är från och med i år aggregerad inom ärendekategorierna nya och förnyande produktgodkännanden, det vill säga vi särredovisar inte om Sverige varit utvärderande land eller inte vid prövningen. Nytt för i år är att administrativa förlängningar av produktgodkännanden inkluderas i kategorin *övriga prövningsärenden* istället för att redovisas inom *förnyade produktgodkännanden*. Det beror på att administrativa förlängningar inte prövas och därför har en väsentligt lägre kostnad jämfört med förnyade produktgodkännanden. Det förändrade sättet att redovisa gäller för hela treårsperioden.

Tabell 6. Beslut i prövningsärenden för växtskyddsmedel 2018–2020 (kostnad tkr).

Prestation	Antal 2020	Styckkostnad 2020	Antal 2019	Styckkostnad 2019	Antal 2018	Styckkostnad 2018
Nya produktgodkännanden*	37	179	45	179	45	179
Förnyade produktgodkännanden**	15	236	8	420	16	346
Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (UPMA)	24	87	18	86	24	80
Dispenser	28	35	23	15	24	14
Övriga prövningsärenden***	197	18	193	12	205	11
Ärenden där Kemikalieinspektionen anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden	80	1	133	5	98	2
Antal beslut och genomsnittlig styckkostnad	381	44	420	41	412	45
Total kostnad		16 778		17 180		18 526

*Inkluderar beslut där Sverige varit utvärderande land respektive berört medlemsland samt ömsesidiga erkännanden

**Inkluderar beslut där Sverige varit utvärderande land respektive berört medlemsland

***Inkluderar beslut om parallellhandelstillstånd, villkorsändringar och administrativa förlängningar av produktgodkännanden på grund av att EU-kommissionen förlängt godkännandeperioden av det verksamma ämnet i produkten.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen beslutat i totalt 381 växtskyddsmedelsärenden. Det är färre beslut än 2019 och 2018. Minskningen i antal beslut under 2020 beror framför allt på att vi beslutat i färre ärenden där Kemikalieinspektionen anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden.

Kemikalieinspektionen har under 2020 beslutat i 37 ärenden om *nya produktgodkännanden* vilket är något färre beslut jämfört med tidigare år. Det beror bland annat på att vi tidigare år hade en liten ärendebalans att arbeta bort. Det beror även på att ärendeinflödet varierar något över tid. Den genomsnittliga styckkostnaden för nya produktgodkännanden ligger på en jämn nivå under treårsperioden.

Under året har vi beslutat i 15 *förnyade produktgodkännanden* vilket är jämförbart med 2018. Under 2019 fattades något färre beslut. Antalet beslut i förnyade produktgodkännanden varierar mellan åren och styrs av godkännandeperioden för de verksamma ämnen som ingår i växtskyddsmedlet, vilket i sin tur styrs av EU-kommissionens beslut. Styckkostnaden för förnyade produktgodkännanden har minskat under 2020. Det beror på att ett flertal ärenden i princip var identiska vilket ledde till att prövningen av dessa kunde hanteras på ett kostnadseffektivt sätt.

Under 2020 har myndigheten beslutat i 24 ärenden om *utvidgade produktgodkännanden för mindre användningsområden* (UPMA). Antalet beslut om UPMA har ökat jämfört med 2019 och ligger på samma nivå som under 2018. Antalet beslut är beroende av inflödet av ärenden vilket varierar mellan åren. Styckkostnaden för UPMA ligger på en jämförbar nivå under treårsperioden.

EU-lagstiftningen ger viss möjlighet till *dispens* från produktgodkännandet av växtskyddsmedel. Undantaget från ett produktgodkännande får tillämpas i nödsituationer och särskilda förutsättningar ska vara uppfyllda. Antalet beslut i dispensärenden har ökat under treårsperioden. Under 2020 fattades 28 beslut jämfört med 24 under 2018. Styckkostnaden för dispenser har ökat under 2020 vilket beror på att vissa ärenden varit utredningsintensiva och att vi i högre grad efterfrågade kompletterande underlag från sökande.

Vi har beslutat i 197 *övriga prövningsärenden*, det vill säga parallellhandelstillstånd, villkorsändringar och administrativa förlängningar. Villkorsändring kan till exempel innebära ändring av produktens sammansättning, förpackningsvillkor, tillverkningsställe, innehavare eller produktnamn. Administrativa förlängningar görs beroende på att EU-kommissionens arbete med att ompröva verksamma ämnen på EU-nivå är försenat. Det totala antalet beslut i övriga prövningsärenden är jämförbara under treårsperioden. Under 2020 har styckkostnaden per ärende ökat vilket bland annat beror på att vi hanterat en större villkorsändring som krävde ett omfattande prövningsarbete.

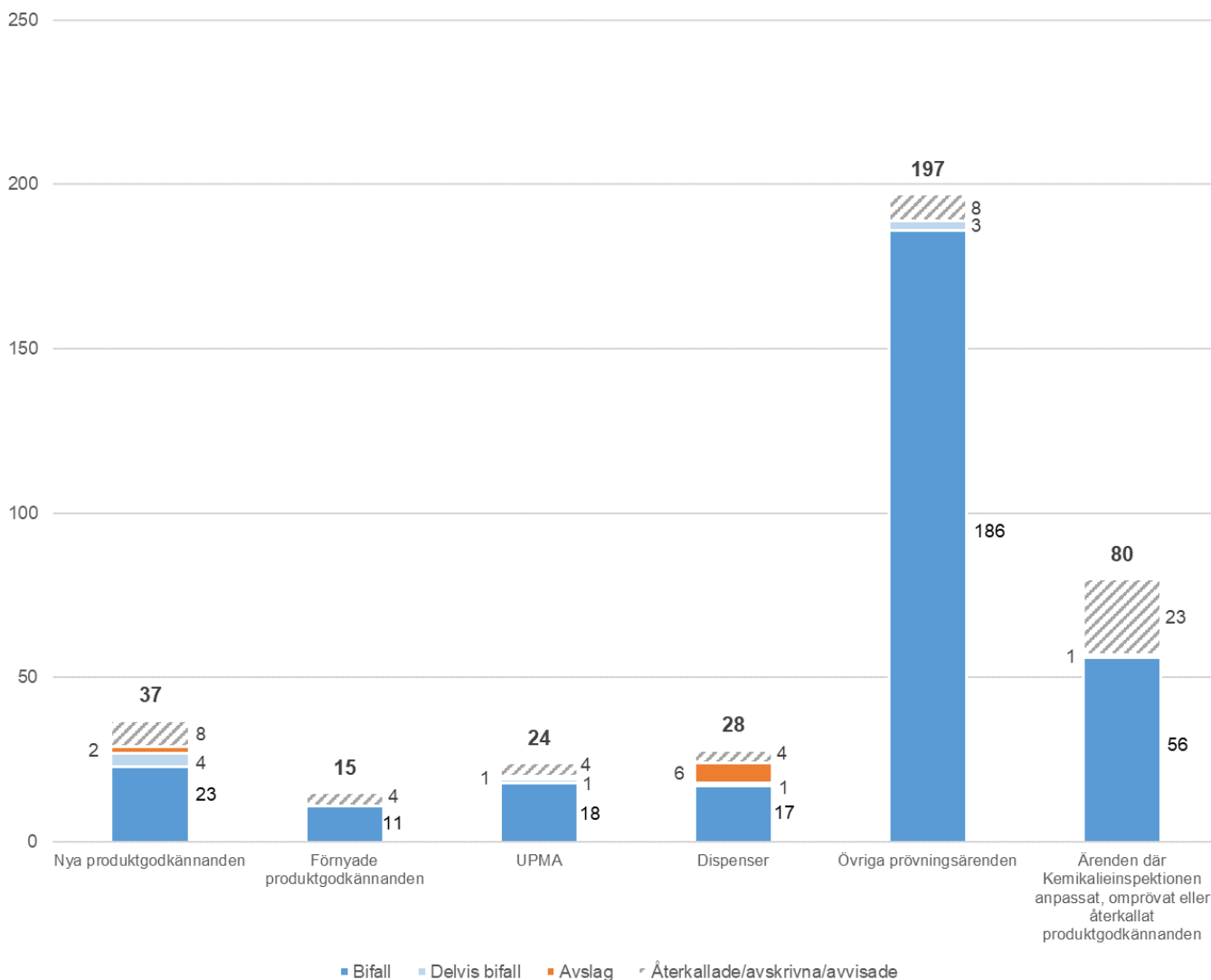
Under 2020 har Kemikalieinspektionen beslutat i 80 ärenden där vi har *anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden*, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Den här typen av ärenden är nödvändiga för att återkalla produktgodkännanden och UPMA samt för att anpassa gällande beslut till nya regler och krav på EU-nivå. Behovet av anpassningar av gällande produktgodkännanden varierar mellan åren. Styckkostnaden för denna typ av ärenden var ovanligt hög under 2019 då en del ärenden krävde viss utredning.

Vilken typ av ärenden som prövas och beslutas skiljer sig åt mellan åren vilket gör att styckkostnaden för respektive ärendekategori varierar mellan åren.

Utfall av beslut i prövningsärenden för växtskyddsmedel

Figuren visar utfallet av de fattade besluten, det vill säga om prövningen och besluten medfört bifall, delvis bifall, avslag och om ansökan har avvisats, avskrivits eller återkallats.

Figur 9. Utfall av beslut i prövningsärenden för växtskyddsmedel



Majoriteten av besluten, 84 procent, har resulterat i bifall eller delvis bifall på ansökan. Bifall betyder att Kemikalieinspektionen har godkänt samtliga delar i en ansökan medan ett delvis bifall till exempel kan innebära att användningen i en viss gröda inte har godkänts eller att antalet appliceringar och doser har justerats.

Vi har återkallat, avskrivit eller avvisat 13 procent av ärendena. I prövningsärenden kan sökande dra tillbaka sin ansökan vilket resulterar i ett återkallande. I ärenden där Kemikalieinspektionen har anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden handlar det dels om att återkalla produktgodkännanden från marknaden, dels om att återkalla utvidgade användningsområden i befintliga produktgodkännanden.

Totalt har 3 procent av ärendena avslagits. Att ärenden avslås kan bero på att det saknas ett komplett underlag eller att sökande inte har kunnat visa att produkten är säker att använda ur hälso- och miljösynpunkt eller att den är tillräckligt effektiv.

Beslutsutfallet är jämförbart med tidigare år.

Andel växtskyddsmedelsärenden som beslutats inom tidsfrist

EU:s växtskyddsmedelsförordning fastställer de tidsfrister som gäller för alla inblandade parter då det gäller att pröva, komplettera och besluta i ärenden. Kemikalieinspektionen följer

upp beslutade ärenden i förhållande till de tidsfrister som är relevanta för myndigheten, det vill säga de tidsfrister som anges för myndighetens prövning av ärenden. I prövningen av växtskyddsmedel är Kemikalieinspektionen beroende av andra parter, som till exempel sökandes kompletteringar och andra medlemsländers prövning. Denna tid räknas bort från handläggningstiden då lagstiftning eller vägledningsdokument tillåter detta.

Tabell 7. Andel växtskyddsmedelsärenden som beslutats inom tidsfrist (procent).

Ärendekategori	Andel (%) beslut inom tidsfrist	Andel (%) beslut inom tidsfrist	Andel (%) beslut inom tidsfrist
	2020	2019	2018
Nya produktgodkännanden	92	87	56
Förnyade produktgodkännanden	33	63	23
Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (UPMA)	100	100	100
Dispenser	100	100	100
Parallellhandelstillstånd	100	83	94
Villkorsändringar	100	99	100
Administrativa förlängningar av produktgodkännanden	100	100	100
Total	96	95	90

Resultatet visar att andelen beslut som fattats inom tidsfrist ökat succesivt under treårsperioden. Under 2020 beslutades totalt 96 procent av växtskyddsmedelsärendena inom fastställd tidsfrist, vilket kan jämföras med 90 procent under 2018.

I ärendekategorin *nya produktgodkännanden* ser vi en positiv trend under treårsperioden där andelen beslut inom tidsfrist har ökat från 56 till 92 procent. Under 2020 var det totalt tre beslut där tidsfristen överskreds. I ett av dessa ärenden övertog vi prövningen från Danmark i ett skede då tidsfristen redan börjat löpa men inget prövningsarbete var utfört. Ett ärende krävde särskilda diskussioner kring risk för resistensutveckling. Det tredje ärendet krävde kompletteringar trots att processen förutsätter ett komplett underlag och att lagstiftningen därför inte tillåter att kompletteringstider för sökande räknas bort från myndighetens handläggningstid.

Den ärendekategori där det är fortsatt utmanande att klara tidsfristen är *förnyade produktgodkännanden*. Under 2020 fattades 33 procent av besluten inom tidsfrist. Orsaken till detta är att processen förutsätter ett fullständigt underlag och att lagstiftningen därför inte tillåter att kompletteringstider räknas bort. I samtliga ärenden som beslutats utom tidsfrist har det funnits behov av kompletteringar från sökande.

För mindre omfattande ärenden som *UPMA*, *dispenser*, *parallellhandelstillstånd*, *villkorsändringar* och *administrativa förlängningar* beslutades samtliga ärenden inom tidsfrist under 2020.

Resultatet visar att myndighetens förbättringsarbete gett effekt och att vi har förbättrat vår förmåga att fatta beslut inom fastställda tidsfrister. Inom vissa ärendekategorier är det dock fortsatt utmanande. En förutsättning för att verksamheten ska fatta 100 procent av besluten

inom tidsfrist är att samtliga ärenden som förutsätts innehålla ett komplett underlag även har det i praktiken.

Prövning av biocidproduktärenden

Nedan redovisar vi de beslut som fattats i prövningen av biocidproduktärenden under 2020 och jämför med resultaten från 2019 och 2018. Vi redovisar antal beslut och kostnaden för dessa, vilket utfall besluten har samt till vilken grad vi beslutar inom tidsfrist.

Antal fattade beslut och kostnader för biocidproduktärenden

Tabellen visar antal beslut och kostnaden för biocidproduktärenden inom respektive ärendekategori. Antalet avser de beslut som fattats under respektive år. Tabellen visar både genomsnittlig styckkostnad för de olika ärendekategorierna och den totala kostnaden för de beslut som fattats under året. Prövningen och kostnaden för ett ärende kan i praktiken vara fördelade över flera år.

Redovisningen är från och med i år aggregerad inom ärendekategorierna nya och förnyande produktgodkännanden, det vill säga vi särredovisar inte om Sverige varit utvärderande land eller inte vid prövningen. Nytt för i år är att administrativa förlängningar av produktgodkännanden inkluderas i kategorin *övriga prövningsärenden* istället för att de redovisas inom *förnyade produktgodkännanden*. Det beror på att administrativa förlängningar inte prövas och därför har en väsentligt lägre kostnad jämfört med förnyade produktgodkännanden. Det förändrade sättet att redovisa gäller för hela treårsperioden.

Tabell 8. Beslut i prövningsärenden för biocidprodukter 2018–2020 (kostnad tkr).

Prestation	Antal 2020	Styckkostnad 2020	Antal 2019	Styckkostnad 2019	Antal 2018	Styckkostnad 2018
Nya produktgodkännanden*	20	296	29	243	28	141
Förnyade produktgodkännanden**	7	108	6	97	36	90
Dispenser***	21	95	10	15	9	14
Övriga prövningsärenden****	109	37	104	10	58	14
Ärenden där Kemikalieinspektionen anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden	105	10	48	6	50	3
Antal beslut och genomsnittlig styckkostnad	262	53	197	46	181	46
Total kostnad		13 793		9 155		8 251

*Inkluderar alla typer av nya produktgodkännanden oavsett om Sverige varit utvärderande land eller berört medlemsland samt oavsett lagstiftning

**Inkluderar alla typer av nya produktgodkännanden oavsett om Sverige varit utvärderande land eller berört medlemsland samt oavsett lagstiftning

***Under 2020 inkluderas myndighetsinitierade dispenser till både antal och kostnad (denna typ av ärenden förekommer inte under 2019 och 2018)

***Inkluderar beslut om villkorsändringar, anmälan om ytterligare namn och administrativa förlängningar av produktgodkännanden.

Under perioden 2018–2020 har det totala antalet beslut i biocidproduktärenden ökat. Under 2020 har vi beslutat i totalt 262 ärenden. Ökningen i antalet beslut beror framför allt på att vi fattat fler beslut i ärenden som kräver anpassning, omprövning eller ett återkallat produktgodkännanden.

Under året har vi beslutat i färre ärenden om *nya produktgodkännanden* vilket beror på att vi under 2018 och 2019 arbetade bort en mindre ärendebalans. Styckkostnaden för denna ärendekategori har ökat under 2020. Det beror framför allt på ett enskilt ärende som varit utredningsintensivt och krävt omtag på grund av beslut inom EU-processen för utvärdering av verksamt ämne.

Antalet beslut i *förnyade produktgodkännanden* varierar över åren och styrs av godkännandeperioden för ingående verksamt ämne i respektive biocidprodukt, vilket i sin tur styrs av EU-kommissionens beslut. Under 2020 har vi fattat 7 beslut vilket är jämförbart med 2019. Under treårsperioden har styckkostnaden ökat något inom denna ärendekategori.

Under 2020 har myndigheten fattat totalt 21 beslut i *dispensärenden*. Under 2020 har vi haft en speciell situation med coronapandemin, som gjort att myndigheten såg behov av att initiera och besluta ett antal generella dispenser för desinfektionsmedel. Detta för att skyndsamt möjliggöra en ökad tillgång av desinfektionsmedel inom vård, omsorg och generellt i samhället. De egeninitierade dispensererna var resurskrävande för myndigheten och till följd av detta har styckkostnaderna för dispenser ökat kraftigt under 2020.

I kategorin *övriga prövningsärenden* ingår administrativa förlängningar, anmälan om ytterligare namn respektive villkorsändringar. Villkorsändringar innebär bland annat ändringar av produkters sammansättning, förpackningsvillkor eller tillverkningsställe. Under 2020 fattade vi beslut i 109 övriga prövningsärenden vilket är en ökning jämfört med 2018. Ökningen av antalet beslut över tid är förväntad för denna typ av prövningsärenden, vilket beror på att ju fler produkter som omfattas av reglerna i biocidförordningen desto större är behoven att ansöka om villkorsändringar.

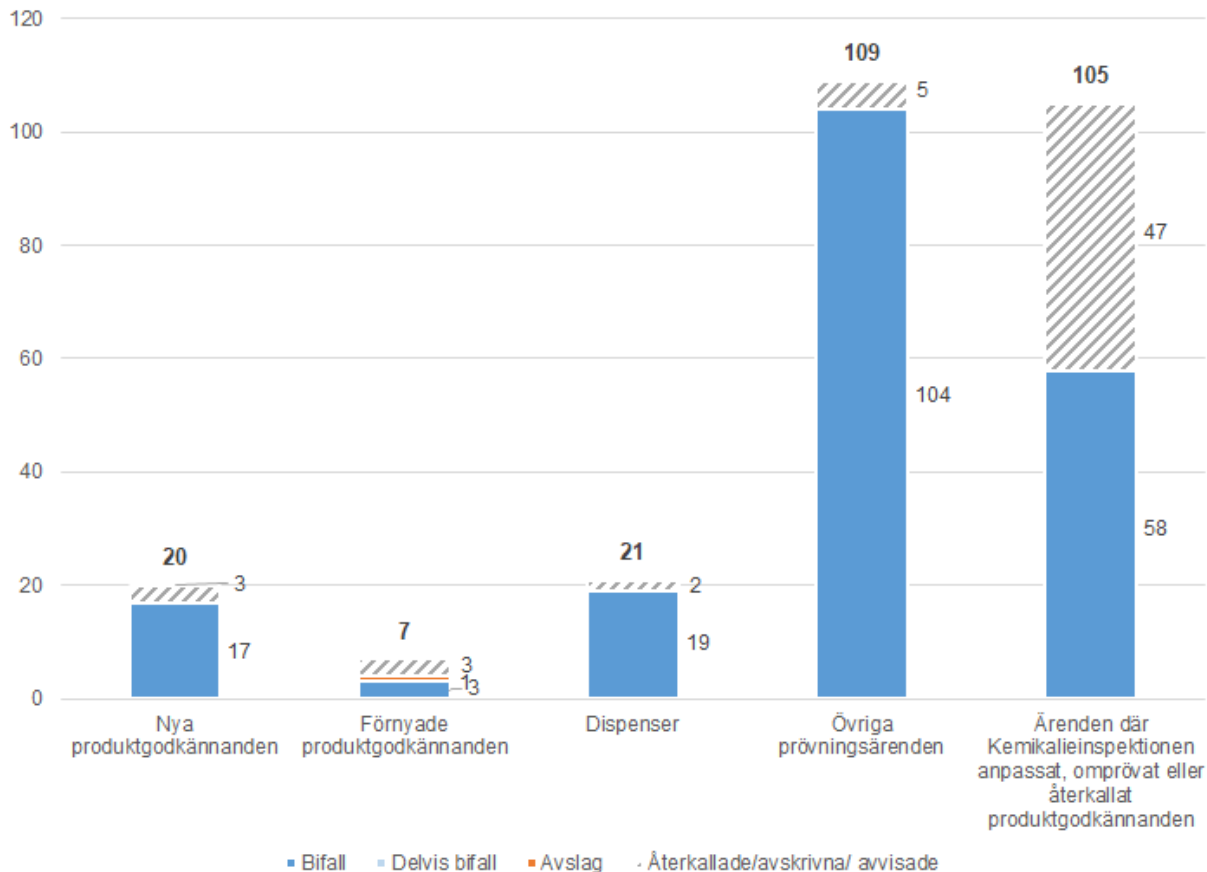
Under 2020 har myndigheten beslutat i 105 ärenden där vi har *anpassat, omprövat eller återkallat produktgodkännanden*. Denna typ av ärenden måste myndigheten starta för att återkalla produktgodkännanden och ytterligare namn samt för att anpassa gällande beslut till nya regler och krav. Under 2020 har myndigheten återkallat ett stort antal träskyddsmedel som inte längre får finnas kvar på marknaden.

Antalet och vilken typ av ärende som prövas och beslutas skiljer sig åt mellan åren vilket gör att styckkostnaden för respektive ärendekategori varierar. Vi kan se en trend att styckkostnaden för samtliga ärendekategorier har ökat sedan 2018. Det kan bero på att biocidproduktförordningen är en relativt ny lagstiftning och att nya produkttyper succesivt introduceras i prövningen, både på EU- och nationell nivå. Det gör att oenigheter i bedömningsfrågor måste lösas på EU-nivå och det kräver även nya typer av interna ställningstaganden inom myndigheten vilket kan vara kostnadsdrivande för vissa ärenden.

Utfall av beslut i prövningsärenden för biocidprodukter

Figuren visar utfallet av de fattade besluten, det vill säga om prövningen och besluten medfört bifall, delvis bifall, avslag och alternativt om ansökan har återkallats, avskrivits eller avvisats.

Figur 10. Utfall av beslut i prövningsärenden för biocidprodukter.



Majoriteten av besluten, 77 procent, har medfört bifall på ansökan. Ett beslut om förnyat produktgodkännande har inneburit avslag på grund av att det ingående verksamma ämnet inte blev godkänt på EU-nivå.

Vi har återkallat, avskrivit eller avvisat 23 procent av ärendena, vilket är en högre andel ärenden jämfört med tidigare år. Under 2020 har det varit en större andel ärenden som Kemikalieinspektionen har startat som har inneburit återkallande av produktgodkännanden. Det är en effekt av ett EU beslut som inneburit att ett särskilt verksamt ämne inte längre får förekomma i vissa träsnyddsmedel.

Andel biocidproduktärenden som beslutats inom tidsfrist

EU:s biocidproduktförordning fastställer de tidsfrister som gäller för alla inblandade parter då det gäller att pröva, komplettera och besluta i ärenden. Den EU-gemensamma godkännandeprocessen för biocidprodukter bygger på att produkterna ska godkännas med samma villkor i samtliga medlemsländer inom EU. Det innebär att medlemsländerna ska enas om både riskbedömningen och de villkor som är kopplade till beslutet innan vi kan ta beslut i vissa ärenden. Om alla medlemsländer inte kan enas går ärendet till ett oenighetsförfarande.

Kemikalieinspektionen följer upp beslutade ärenden i förhållande till de tidsfrister som är relevanta för myndigheten, det vill säga de tidsfrister som anges för myndighetens prövning av ärenden. I prövningen av biocidprodukter är vi beroende av andra parter. Vi är till exempel beroende av sökandes kompletteringar, andra medlemsländers prövning och eventuella oenigheter. Då lagstiftning eller vägledningsdokument tillåter räknas tid för dessa moment bort från den totala handläggningstiden.

Tabell 9. Andel biocidproduktärenden som beslutats inom tidsfrist (procent).

Ärendekategori	Andel (%) beslut inom tidsfrist	Andel (%) beslut inom tidsfrist	Andel (%) beslut inom tidsfrist
	2020	2019	2018
Nya produktgodkännanden	65	76	69
Förnyade produktgodkännanden	86	85	97
Dispenser	100	100	100
Övriga ärenden	97	96	96
Administrativ förlängning av produktgodkännande	100	100	100
Total	92	93	92

*Övriga ärenden inkluderar villkorsändringar och anmälan om ytterligare namn

Under 2020 fattades totalt 92 procent av besluten i biocidproduktärenden inom fastställd tidsfrist. Andelen beslut inom tidsfrist är jämförbar under hela treårsperioden.

Inom ärendekategorin *nya produktgodkännanden* har 65 procent av besluten fattats inom tidsfrist. Det är den ärendekategori där det är svårast att klara tidsfristen. Orsakerna till överskridande av tidsfristen har varierat. I ett ärende tvingades vi invänta utvärdering av ett verksamt ämne inom EU och i tre ärenden krävdes kompletteringar från sökande trots att prövningsprocessen förutsätter att underlaget är fullständigt och därför inte tillåter att kompletteringstid räknas bort från handläggningstiden.

När det gäller *förnyade produktgodkännanden* har andelen beslut inom tidsfrist minskat något under treårsperioden. Det beror framför allt på att färre beslut har fattats jämfört med 2018 vilket gör att ett enda beslut utom tidsfrist får en stor påverkan på resultatet. Under 2020 fattades ett beslut utom tidsfrist och där överskreds tidsfristen med endast tre dagar.

I *övriga prövningsärenden*, det vill säga villkorsändringar och anmälan om ytterligare namn beslutades 97 procent av ärenden inom tidsfrist under 2020. En villkorsändring som beslutades utom tidsfrist var av relativt omfattade karaktär vilket ledde fram till att tidsfristen inte kunde hållas.

I beslut gällande *dispenser* och *administrativa förlängningar* beslutades samtliga ärenden inom tidsfrist under 2020.

Resultatet för hela treårsperioden visar på att det finns svårigheter att besluta framför allt nya och förnyade produktgodkännanden inom fastställd tidsfrist. I de fall en ansökan inte är fullständig och kompletteringar efterfrågas är det svårt för myndigheten att klara tidsfristerna om kompletteringstiden inte kan exkluderas från handläggningstiden.

Ärendebalanser för handläggningen av växtskyddsmedel respektive biocidprodukter

Ärendebalanser för växtskyddsmedel och biocidprodukter beskriver antalet öppna prövningsärenden på Kemikalieinspektionen.

Ärendebalanserna är beroende av hur många ärenden som kommer in och hur många ärenden som beslutas och avslutas av myndigheten. Ärendebalanserna påverkas även av under hur lång tid som prövningen pågår och om Kemikalieinspektionen har möjlighet att påverka ärendet under hela prövningsprocessen.

I vissa ärendekategorier har vi ansvar och möjlighet att påverka handläggningen under hela prövningsprocessen, vilket är fallet för till exempel utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (UPMA), dispenser och merparten av de ärenden som går under ärendekategorin övriga ärenden. När det gäller huvuddelen av ärenden inom kategorierna nya och förnyade produktgodkännanden fastslår EU:s två bekämpningsmedelsförordningar att EU:s medlemsländer ska dela på prövningsarbetet. Då ansvarar ett land för prövningen medan övriga medlemsländer baserar sina godkännanden på det utvärderande landets arbete. Under perioder då Kemikalieinspektionen inväntar underlag från utvärderande land kan ärenden vara öppna hos myndigheten under en längre tid.

Ärendebalansen för förnyade produktgodkännanden varierar mellan åren på grund av att EU fastställer när olika verksamma ämnen och produkter som innehåller dessa ska omprövas, det gör att förnyade produktgodkännanden har olika datum då beslut ska fattas. Det betyder att i perioder är det olika antal ärendeprövningar som pågår över årsskiften. På grund av förseningar i EU-processen för utvärderingar av verksamma ämnen förlänger myndigheten vissa produktgodkännanden administrativt. I perioder kan det vara många öppna ärenden av sådan karaktär.

Ärendebalanser för växtskyddsmedel

Tabellen visar ärendebalanser för växtskyddsmedel. Med ingående balans menas antalet öppna ärenden den 1 januari och med utgående balans antalet öppna ärenden den 31 december för respektive år.

Tabell 10. Antal öppna, inkomna och avslutade prövningsärenden för växtskyddsmedelsärenden under åren 2018–2020.

Prestation	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Nya produktgodkännanden*			
Ingående balans	44	54	56
Inkomna	45	40	38
Avslutade	35	50	40
Utgående balans	54	44	54
Förnyade produktgodkännanden**			
Ingående balans	82	81	58
Inkomna	66	98	110
Avslutade	91	97	87
Utgående balans	57	82	81
Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (UPMA)			
Ingående balans	15	9	5
Inkomna	23	24	29
Avslutade	25	18	25
Utgående balans	13	15	9
Dispenser			
Ingående balans	1	3	3
Inkomna	28	23	25
Avslutade	26	25	25
Utgående balans	3	1	3
Övriga prövningsärenden***			
Ingående balans	69	38	48
Inkomna	110	145	137
Avslutade	131	114	147
Utgående balans	48	69	38
Total ingående balans	211	185	170
Totalt antal inkomna	272	330	339
Totalt antal avslutade	308	304	324
Total utgående balans	175	211	185

*Innefattar alla typer av nya produktgodkännanden.

**Innefattar alla typer av förnyade produktgodkännanden. Fram till 31 augusti 2020 inkluderades administrativa förlängningar av produktgodkännanden.

***Innefattar parallellhandelstillstånd, villkorsändringar, ansökningar om återkallade produktgodkännanden. Sedan den 1 september 2020 inkluderades administrativa förlängningar av produktgodkännanden.

Under perioden 2018–2020 har den totala utgående ärendebalansen minskat med fem procent. Detta motsvarar en minskning med totalt 10 ärenden. Under 2019 ökade dock ärendebalansen tillfälligt på grund av att ett stort antal *övriga prövningsärenden* inkom precis före årsskiftet. Under 2020 har balansen minskat inom ärendekategorierna *förnyade produktgodkännanden* och *övriga prövningsärenden* vilket kan förklaras av ett relativt lågt antal inkomna ärenden. Inom resterande ärendekategorier upprätthåller vi i stort sett oförändrade ärendebalanser mellan 2018 och 2020, det vill säga vi beslutar i samma takt som ansökningarna kommer in till myndigheten.

Under treårsperioden har antalet inkomna ansökningar gällande *nya produktgodkännanden* och *dispenser* ökat samtidigt som inkomna ansökningar gällande *förnyade produktgodkännanden*, *UPMA* och *övriga prövningsärenden* har minskat.

Ärendebalanser för biocidprodukter

Tabellen nedan redovisar ärendebalanser för biocidprodukter. Med ingående balans menas antalet öppna ärenden den 1 januari och med utgående balans antalet öppna ärenden den 31 december för respektive år.

Tabell 11. Antal öppna, inkomna och avslutade prövningsärenden för biocidprodukter under åren 2018–2020.

Prestation	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Nya produktgodkännande*			
Ingående balans	104	94	65
Inkomna	19	35	62
Avslutade	28	25	33
Utgående balans	95	104	94
Förnyade produktgodkännanden**			
Ingående balans	35	33	49
Inkomna	39	44	31
Avslutade	31	42	47
Utgående balans	43	35	33
Dispenser			
Ingående balans	3	1	1
Inkomna	7	12	11
Avslutade	10	10	11
Utgående balans	0	3	1
Övriga prövningsärenden***			
Ingående balans	13	10	15
Inkomna	89	69	45
Avslutade	84	66	50
Utgående balans	18	13	10
Total ingående balans	155	138	130
Totalt antal inkomna	154	160	149
Totalt antal avslutade	153	143	141
Total utgående balans	156	155	138

*Innefattar alla typer av nya produktgodkännanden.

**Innefattar alla typer av förnyade produktgodkännanden.

***Innefattar villkorsändringar, ytterligare namn, ansökningar om återkallade produktgodkännanden.

Under perioden 2018–2020 har den totala utgående ärendebalansen för biocider ökat med 13 procent, vilket motsvarar 18 ärenden. Förändringen beror på en ökning av ärendebalansen inom *förnyade produktgodkännanden* och *övriga prövningsärenden*. Att balansen ökat för *förnyade produktgodkännanden* beror på att Kemikalieinspektionen är beroende av andra länders prövning och att det förekommer vissa förseningar i dessa prövningar. Att balansen ökat för *övriga prövningsärenden* beror på att allt fler biocidprodukter är prövade och godkända inom ramen för EU:s biocidförordning vilket leder till ett ökat behov för företagen

att söka om villkorsändringar för anpassningar till den svenska marknaden. Inom resterande ärendekategorier upprätthåller vi i stort sett oförändrade ärendebalanser mellan 2018 och 2020. Det vill säga vi beslutar i samma takt som ansökningarna kommer in till myndigheten.

Under treårsperioden har antalet inkomna ansökningar gällande *nya produktgodkännanden* och *dispenser* minskat samtidigt som inkomna ansökningar gällande *förnyade produktgodkännanden* och *övriga prövningsärenden* har ökat.

Vi prövar dispenser för allmänkemikalier

Kemikalieinspektionen kan i enskilda fall ge dispens för hantering av vissa förbjudna allmänkemikalier. Syftet med dispenserprövningen är att nå en säkrare användning och att utvecklingen går mot att användningen av dessa kemikalier fasas ut. För att en dispens ska beviljas krävs att sökande kan visa att hanteringen sker på ett sätt som inte medför risker för människors hälsa och för miljön.

Den här typen av dispenser beviljas normalt sett för två år i taget. Grunderna för att ge dispenser ses kontinuerligt över. Som myndighet kan vi också ställa vissa krav i besluten, till exempel att företaget behöver testa fler alternativ eller göra exponeringsmätningar innan de söker dispens för en ny period. Om det råder osäkerheter kring företagets hantering ur hälso- och miljösynpunkt kan vi förena besluten med villkor i form av till exempel krav på användning av skyddsutrustning.

Tabellen redovisar antal och kostnad för beslutade dispensärenden för allmänkemikalier. Den visar både genomsnittlig styckkostnad för de olika typerna av dispenser och den totala kostnaden för de dispenser som beslutats under året.

Tabell 12. Antal beslutade dispensansökningar för allmänkemikalier 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	Antal 2020	Styckkostnad 2020	Antal 2019	Styckkostnad 2019	Antal 2018	Styckkostnad 2018
Dispenser för kvicksilver	8	22	9	26	14	23
Dispenser för metylenklorid	7	10	7	36	7	14
Dispenser för mikroplaster i kosmetika	0		0	0	0	0
Antal beslut och styckkostnad	15	17	16	30	21	20
Total kostnad		248		487		426

Under 2020 har Kemikalieinspektionen beslutat i totalt 15 dispensärenden för allmänkemikalier. Under treårsperioden ser vi en minskning av antalet beslut, från 21 till 15, vilket motsvarar en nedgång med 29 procent. Nedgången beror på ett minskat behov att söka dispens från förbudet mot kvicksilver.

De åtta besluten om dispens för användning av kvicksilver gäller bland annat forskning om ämnets giftighet och spridning i miljön men också forskning inom andra områden där kvicksilver används i olika typer av mätinstrument. Dispenserna avser även ett fåtal

användningar inom industrin. Under 2020 har en ansökan om dispens för användning av kvicksilver avvisats medan övriga har beviljats eller delvis beviljats. Styckkostnaden per ärende ligger på en relativt jämn nivå under treårsperioden.

Behovet av dispens för användningen av metylenklorid ligger på en konstant nivå under treårsperioden. Under 2020 har vi beslutat och beviljat sju dispensärenden gällande metylenklorid. Dispenserna har framför allt avsett användning av ämnet inom läkemedelsindustrin och för medicinteknisk utrustning. Styckkostnaden per ärende är på samma nivå som under 2018 med en tillfällig ökning i styckkostnad under 2019. Det berodde på att vi prövade vissa utredningsintensiva ärenden under 2019.

Från och med 1 juli 2018 är det förbjudet att använda mikroplast i kosmetiska produkter som sköljs av eller spottas ut. Det är möjligt att ansöka om dispens mot förbudet men ingen sådan ansökan har kommit in sedan förbudet trädde i kraft.

Under 2020 har både styckkostnaden och den totala kostnaden för prövning av dispenser för allmänkemikalier minskat jämfört med tidigare år.

Annan regeltillämpning

I det här avsnittet beskriver vi hur vi arbetat med annan regeltillämpning. Det handlar framförallt om att hantera överklaganden och klagomål samt hantera exportanmälningar och förhandsgodkännanden vid internationell handel med vissa farliga kemikalier.

Hantera överklaganden och klagomål

Under 2020 överklagades 6 beslut av de sammanlagda antal beslut rörande tillstånd-, dispens- och tillsynsbeslut samt beslut om kemikalie- och bekämpningsmedelsavgifter som Kemikalieinspektionen har fattat under 2020. Av det stora antalet beslut som Kemikalieinspektionen fattar varje år är andelen överklaganden låg. Det talar för att acceptansen av våra beslut är hög.

Tabellen nedan visar hanteringen av överklagandena. Tabellen visar hur många överklaganden som har överlämnats till domstol och hur många beslut som vi ändrade innan vi överlämnade ärendet till domstol. Tabellen visar också hur många överklaganden som vi har avvisat eller avskrivit. Kostnaden för hanteringen av dessa ärenden redovisas också i tabellen. Under tabellen redovisas utgången av domstolsprocessen.

Utöver dessa sakområden, hanterar vi även andra typer av överklaganden såsom frågor om ersättning för provkostnader och utlämnande av allmän handling.

Tabell 13. Hantering av inkomna överklaganden (antal).

Hantering av överklaganden	2020	2019	2018
Tillstånds- och dispensbeslut			
Tillstånds- och dispensbeslut överlämnade till domstol	4	12	2
Varav ändrade innan överlämnande	0	0	0
Tillstånds och dispensbeslut avvisade eller avskrivna	0	0	0
Totalt hanterade tillståndsbeslut	4	12	2
Tillsynsbeslut			
Tillsynsbeslut överlämnade till domstol	2	3	2
Varav ändrade innan överlämnade	0	1	0
Tillsynsbeslut avvisade eller avskrivna	0	0	0
Totalt hanterade tillsynsbeslut	2	4	2
Avgiftsbeslut*			
Avgiftsbeslut överlämnade till domstol	0	1	1
Varav ändrade innan överlämnade	0	0	0
Avgiftsbeslut avvisade eller avskrivna	0	0	0
Totalt hanterade avgiftsbeslut	0	1	1
Totalt antal hanterade överklaganden	6	17	5
Kostnad	649	876**	130**

Tabellen har omarbetats från tidigare årsredovisningar för att öka möjligheten att jämföra antalen hanterade överklaganden över tid. I tidigare tabeller angavs antalet omprövade beslut. I denna tabell används ordet ändring då det är detta begrepp som efter 2018 används i förvaltningslagen (2017:900). Om Kemikalieinspektionen ändrar ett beslut ska överklagandet alltid överlämnas till domstol, oavsett vad ändring innebär. Därför är redovisningen av antalet ändringar indragen för att visa på att dessa beslut är en del av antalet beslut som är överlämnade till domstol.

*Kemikalie- och bekämpningsmedelsavgifter.

**Korrigerig av kostnaderna från årsredovisning för år 2018 (65 tkr) och 2019 (429 tkr). Tidigare utfall innehöll endast direkta kostnader, så som lönekostnader för utförd prestation. Korrekt ska vara att också lägga till de indirekta kostnaderna, d.v.s. verksamhetens andel av myndighetens gemensamma kostnader (OH).

Kostnaderna för att hantera överklaganden är lägre än föregående år. I förhållande till hur många överklaganden som kom in under året är kostnaden relativt hög. Det kan förklaras av att flera ärenden som överklagades under 2019 har handlagts av Mark- och miljödomstolen under 2020. Flera av ärendena från 2019 har även överklagats till nästa instans, det vill säga Miljööverdomstolen. Kostnaderna för den handläggningen är inkluderad i redovisningen av kostnaderna.

De sex besluten som överklagades har samtliga avgjorts i Mark- och miljödomstolen under 2020.

- Två av tillståndsbesluten som överklagades handlade om nöddispens för ett och samma växtskyddsmedel. Målet gällde frågan om dispens från krav på produktgodkännande av ett växtskyddsmedel. Domstolen har, i likhet med Kemikalieinspektionen, konstaterat att förutsättningar för att bevilja dispens inte har varit uppfyllda.

- Ett av tillståndsbesluten som överklagades rörde ett beslut där Kemikalieinspektionen hade ändrat vissa riskbegränsande villkor och behörighetsklass i ett produktgodkännande för en biocidprodukt. Överklagandet avvisades då domstolen inte ansåg att den som klagade hade rätt att överklaga det aktuella beslutet.
- Ett överklagande avsåg både ett tillstånds- och ett tillsynsbeslut avseende flera biocidprodukter. Tillståndsbeslutet rörde ändring av vissa riskbegränsande villkor och behörighetsklass för produktgodkännande av flera biocidprodukter och tillsynsbeslutet avsåg föreläggande att kvarvarande produkter som var märkta enligt tidigare villkor skulle dras tillbaka från återförsäljare. Domstolen kom fram till att det funnits stöd att ändra villkoren och behörighetsklass för produktgodkännandena och beslutade att kvarvarande produkter skulle dras tillbaka från återförsäljare. Överklagandena har därmed avslagits.
- Ett överklagande avsåg ersättning av kostnader för undersökningar av prov i samband med tillsyn av leksaker. Det ärendet har avgjorts av Förvaltningsrätten i Stockholm som avslog överklagandet.

Därutöver har Mark- och miljödomstolen avgjort följande mål under 2020 där Kemikalieinspektionen har varit part.

- Domstolen har avslagit ett överklagande om att upphäva ett beslut om en administrativ förlängning av ett växtskyddsmedel och ansett att det funnits skäl att förlänga produktgodkännandet.
- I två mål har domstolen prövat överklaganden om att inte utöka användningsområde för ett produktgodkännande av en biocidprodukt. Domstolen ansåg i båda målen att det inte funnits skäl att utöka produktgodkännandet. Båda domarna har överklagats men Miljööverdomstolen vid Svea hovrätt har ännu inte avgjort målen.
- Domstolen har i ett mål avvisat begäran om att minska eller inte behöva betala ansökningsavgiften för en ansökan om verksamt ämne i en biocidprodukt och avslagit begäran att återförvisa ärendet till Kemikalieinspektionen för vidare handläggning. Domen har överklagats till Miljööverdomstolen vid Svea hovrätt som har beslutat att inte meddela prövningstillstånd.
- I tre mål har domstolen kommit fram till att Kemikalieinspektionen haft stöd för att ändra vissa riskbegränsande villkor och behörighetsklass för produktgodkännandena avseende flera biocidprodukter. Vidare ansåg domstolen att det funnits skäl att förelägga att kvarvarande produkter som var märkta enligt tidigare villkor skulle dras tillbaka från återförsäljare. Domarna har överklagats men Miljööverdomstolen vid Svea hovrätt har ännu inte avgjort målen.
- Domstolen har i ett mål avslagit begäran att ta bort eller ändra ett villkor i en dispens för en biocidprodukt. Domstolen ansåg inte att det fanns anledning att ta bort eller ändra villkoret.

Utöver ovanstående mål har Kammarrätten i Stockholm avslagit ett överklagande av begäran om utlämnande av allmän handling.

Exportanmälningar av farliga ämnen

Kemikalieinspektionen är nationell myndighet för Rotterdambkonventionen och vi handlägger förhandsgodkännanden vid internationell handel med vissa farliga kemikalier.

Tabell 14. Exportanmälningar av farliga ämnen 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	Antal 2020	Kostnad 2020	Antal 2019	Kostnad 2019	Antal 2018	Kostnad 2018
Exportanmälningar	93	216	81	272	82	336

Under året har vi handlagt 93 exportanmälningar av farliga kemikalier från Sverige till andra länder. Vi har rapporterat till EU-kommissionen vilka volymer som exporterats från Sverige och vilka som är importörer i respektive importland. Kostnaderna inkluderar även EU-gemensamma möten som varierar i arbetsinsats mellan åren.

Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik

Kemikalieinspektionen kontrollerar att tillverkare och importörer av kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel följer reglerna genom tillsyn. Vi samarbetar om tillsynsfrågor inom EU och vägleder kommuner och länsstyrelser i deras kemikalietillsyn.

Vi ansvarar också för produkt- och bekämpningsmedelsregistren, där kemiska produkter och biologiska medel som produceras, importeras och sprids på den svenska marknaden ska finnas registrerade.

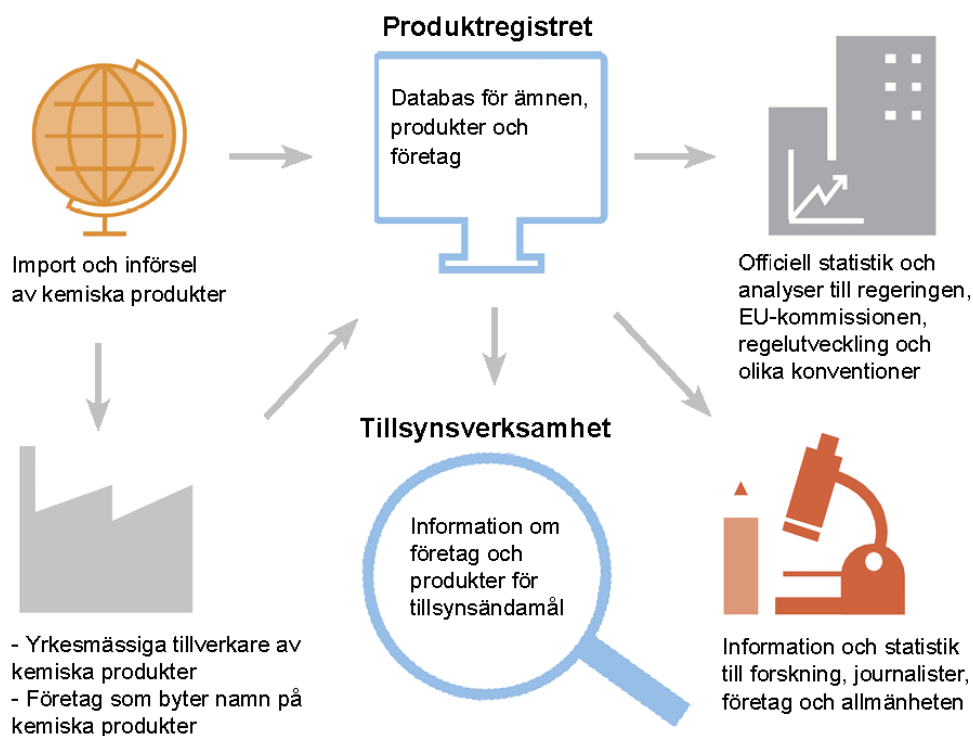
Register och statistik

Via Kemikalieinspektionens e-tjänst samlar vi årligen in information om vilka företag som tillverkar, importerar eller för in kemiska produkter i Sverige. Uppgifterna lagras i det svenska produktregistret som Kemikalieinspektionen förvaltar. Kemikalieinspektionen är en officiell statistikmyndighet. Uppgifter från produkt- och bekämpningsmedelsregistren används som underlag för den statistik som vi producerar.

Produktregistret

Företagen ska enligt gällande svensk kemikalielagstiftning årligen rapportera in registreringspliktiga kemiska produkter som överskrider 100 kg per år till produktregistret. Rapporteringen omfattar produkternas innehåll, användningsområden och försäljningsvolym. Om kvantiteten överstiger 1000 kg ska företaget betala en avgift. Avgifterna ska finansiera myndighetens stöd till företag, tillsyn samt produktregistret.

Figur 11. Bilden visar hur information samlas in till produktregistret och hur den sedan används.



Tabell 15. Förvaltning av produktregistret 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Antal företag*	2407	2 396	2 478
Antal produkter i registret*	112 808	109 190	122 534
Antal nyanmälda produkter	15 622	13 570	13 166
Antal miljöstraffavgifter (MSA)**	95	95	0
Antal externa uttag från registret	62	47	44
Total kostnad	11 223	11 544	9 271

*Antal företag samt antal produkter är sedan 2019 justerat så att bara företag med aktiva produkter, dvs produkter med omsättning under aktuellt år, ingår i beräkningen

**Under 2018 påfördes inte miljöstraffavgift på grund av avsaknad av regelhänvisning i samband med avgiftshantering

Antalet företag och registrerade produkter är relativt konstant över treårsperioden.

Under 2020 har vi gjort det tydligare för företagen att få en överblick över produkternas sammansättningsuppgifter i registret. På så sätt underlättar vi för företagen i deras substitutionsarbete.

För att öka kunskapen om vilka kemiska produkter som innehåller högfluorerade ämnen beslutade Kemikalieinspektionen att företag som lämnar information till produktregistret även ska anmäla förekomst av PFAS i sina produkter. Under 2020 har den första inrapporteringen av denna information skett.

Bekämpningsmedelsregistret

Bekämpningsmedelsregistret innehåller information om alla bekämpningsmedel som är eller tidigare har varit godkända i Sverige. Uppgifterna i bekämpningsmedelsregistret finns tillgängligt på Kemikalieinspektionens webbplats och uppdateras varje dygn med information från våra senaste beslut. Bekämpningsmedelsregistret innehåller bland annat uppgifter om ett bekämpningsmedel är godkänt eller inte och hur godkända medel får användas.

Vi använder uppgifterna i bekämpningsmedelsregistret i vårt arbete med tillsyn, framtagande av statistik och för att ta ut årsavgifter. Informationen är också användbar för företag, andra myndigheter, den kommunala tillsynen och för allmänheten.

Statistik

Genom våra register kan vi följa trender om användning av olika produkter, försäljningsvolymerna och om förekomst av ämnen förändras och därmed se hur de påverkas av olika insatser på kemikalieområdet, exempelvis ny lagstiftning.

Tabell 16. Officiell statistik 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	Antal 2020	Kostnad 2020	Antal 2019	Kostnad 2019	Antal 2018	Kostnad 2018
Överblickstabeller	24		24		24	
Flödesanalyser	44		56		34	
Försålda kvantiteter av bekämpningsmedel	1		1		1	
Totalt	69	2 468	81	1 844	59	3 228

Den officiella statistiken består bland annat av överblicksstatistik, flödesanalyser och statistik om bekämpningsmedel.

Överblicksstatistiken visar de mest använda kemiska ämnena samt hur stor del hälso- och miljöfarliga ämnen som förekommer i produkter. Genom överblicksstatistiken kan vi följa upp vidtagna åtgärder och observera förändringar i användningen av produktgrupper. Vi kan också följa branschens inköp av kemikalier och faroprofiler för kemikalierna.

Flödesanalyserna innehåller fakta om ämnen och ämnesgrupper, till exempel framställningsmetoder, fysikaliska data och användningsmönster.

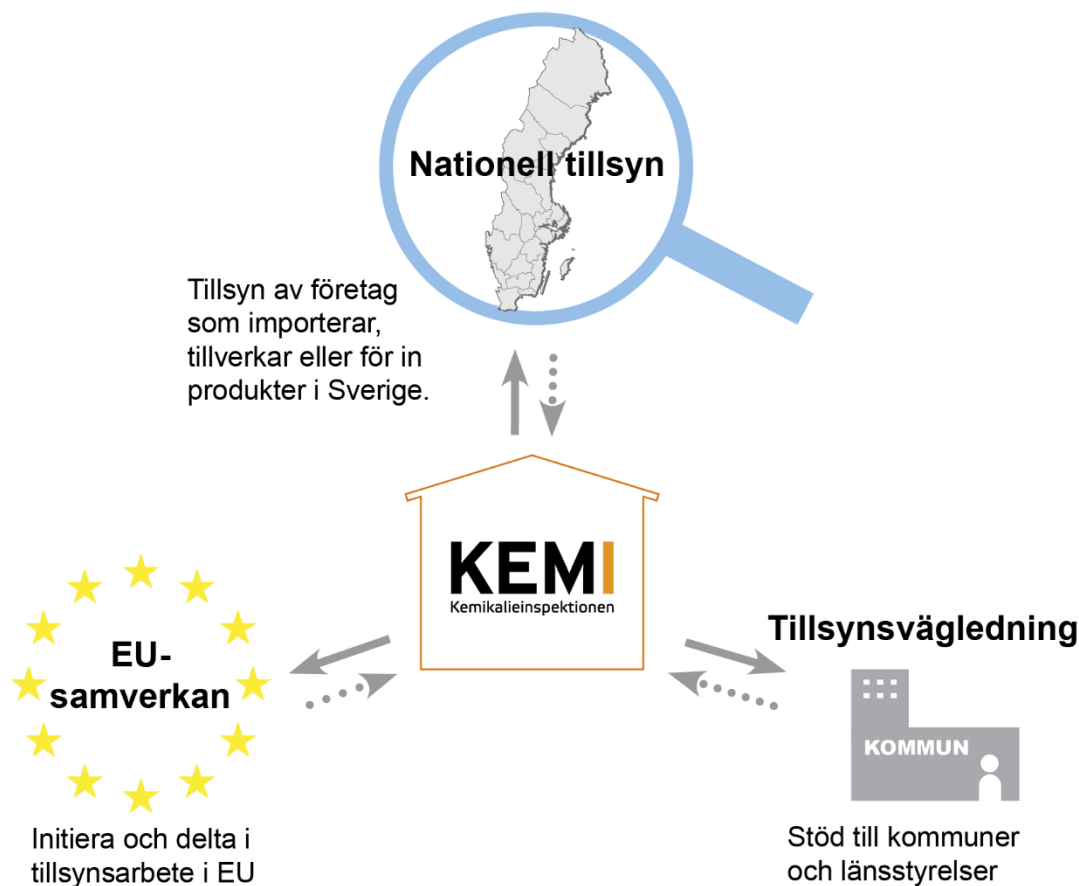
Årligen publiceras uppgifter om *försålda kvantiteter av bekämpningsmedel* i Sverige. Statistiken baseras på information från innehavare av godkännande för bekämpningsmedel.

Förutom den officiella statistiken sammanställer vi uppgifter som efterfrågas som underlag för forskning, journalistisk granskning och för miljöpolitiska beslut av andra myndigheter. Informationen har stort värde för samhällsplanering och för de analyser som är nödvändiga i arbetet för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö. Allmänheten har fri tillgång till information om kemiska produkter på den svenska marknaden genom vår databas som finns tillgänglig på Kemikalieinspektionens webbplats.

Vårt tillsynsarbete

Kemikalieinspektionens tillsynsuppdrag består av egen operativ tillsyn och tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser. Vi utövar tillsyn av företag som sätter ut kemiska produkter och bekämpningsmedel på den svenska marknaden. Vi har också ansvar för kontroll av kemikalier i varor som tillhandahålls på den svenska marknaden. Kemikalieinspektionen initierar och deltar även i tillsynssamarbetet i EU och samverkar med andra myndigheter i Sverige.

Figur 12. Kemikalieinspektionen har tre övergripande tillsynsuppdrag: nationell tillsyn, EU-samverkan och tillsynsvägledning.



Att företag följer kemikaliereglerna är en viktig förutsättning för att nå miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. Genom vår *nationella tillsyn* kontrollerar vi företagens lagefterlevnad. Vår samverkan med de centrala tillsynsmyndigheterna och vårt stöd till kommuner och länsstyrelser i form av *tillsynsvägledning* är förutsättningar för en effektiv och likvärdig tillsyn inom Sverige.

Kemikalielagstiftningen består till största delen av olika EU-förordningar. För att uppnå en likvärdig tillsyn för alla företag är vår samverkan inom EU en avgörande faktor. I *samverkan med övriga EU-länder* initierar och genomför vi gemensamma tillsynsprojekt och arbetar för en konkurrensneutral uttolkning och tillämpning av kemikalielagstiftningen på EU-marknaden. Genom att medverka till en effektiv tillsyn inom EU bidrar vi till att produkter som når den svenska marknaden redan är kontrollerade enligt EU:s kemikalier regler. Effektivare kemikalietillsyn i EU har varit ett av etappmålen för Giftfri miljö till och med år 2020.

Tillsynssamarbete inom EU

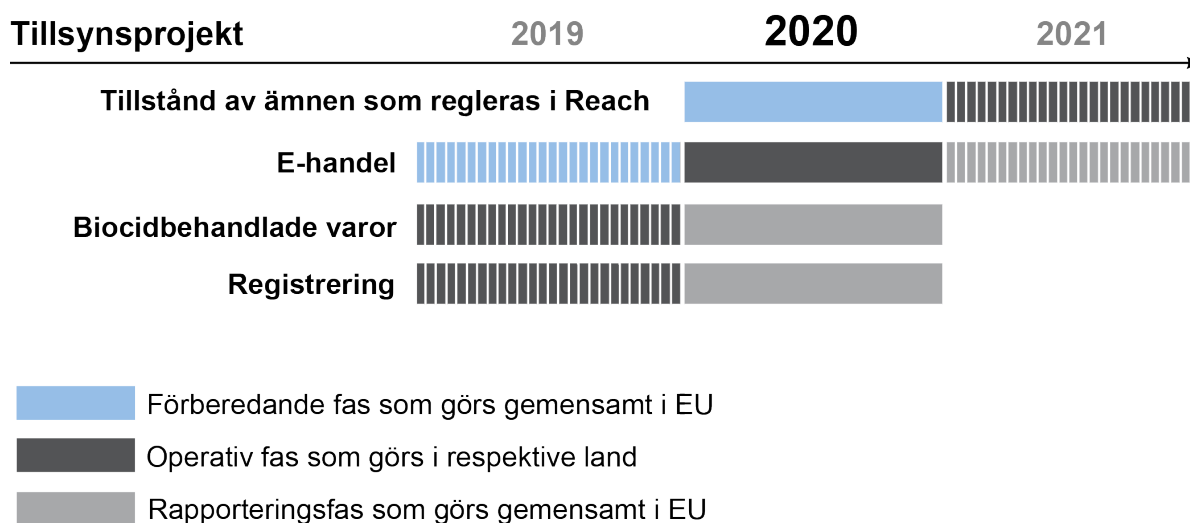
Det gemensamma arbetet inom EU sker inom ramen för olika nätverk. Samordningen av tillsynen sker till stor del genom gemensamma tillsynsprojekt som respektive medlemsland genomför inom sin nationella tillsyn.

Det största nätverket, Forum för informationsutbyte om verkställighet (Forum), är ett nätverk av myndigheter som ansvarar för verkställigheten av Reach-, CLP-, PIC-, POPs- och biocidförordningarna. Nätverket är obligatoriskt för EU:s medlemsländer. Forums operativa

arbete är fördelat på arbetsgrupper som samordnas av Echa. Merparten av arbetsgrupperna gäller Forums gemensamma tillsynsprojekt. Projekten är vanligen treåriga och flera projekt kan löpa parallellt. Ett projekt består av en förberedelsefas, en operativ fas samt en rapporteringsfas, se figur 13. Den förberedande fasen ägnas åt att ta fram ett gemensamt arbetsmaterial och checklistor till stöd för enhetlig regeltillämpning inom EU. I många fall ingår även riktade utbildningsinsatser. Den operativa fasen sker inom respektive land. I rapporteringsfasen sammanställs resultaten på EU-gemensam nivå. Resultaten utgör bland annat underlag för framtida åtgärder för kemikaliekontroll. Vi beskriver våra tillsynsinsatser och resultat i avsnittet *Operativ tillsyn*.

Kemikalieinspektionen fortsätter att ha en framträdande roll i EU:s tillsynssamarbete. Vi bidrar exempelvis till det övergripande arbetet som vice ordförande i både Forum och undergruppen för biocider. Kemikalieinspektionen har under 2020 deltagit i åtta av totalt fjorton arbetsgrupper. Vi har varit ordförande i tre av arbetsgrupperna, ett projekt särskilt inriktat på e-handel, den årliga utbildningsinsatsen för EU:s inspektörer (Train the trainers) och en arbetsgrupp med fokus på biocidbehandlade varor. Genom vår närvaro och våra insatser bidrar vi till en effektivare tillsyn inom EU.

Figur 13. Bilden visar vilka arbetsgrupper för EU-gemensamma tillsynsprojekt Kemikalieinspektionen deltagit i under 2020 inom ramen för Forum samt i vilken fas projekten befunnit sig i under det gångna året.



Genom utbildningen ”Train the trainers” sprids erfarenhet och goda exempel mellan medlemsländerna. Två inspektörer från varje land utbildas inom ett eller flera lagstiftningsområden. Deltagande inspektörer utbildar sedan i sin tur kollegor i respektive medlemsland. Metoden ger snabb spridning av kunskap och erfarenhet och möjliggör en enhetlig tillsyn inom EU. Årets utbildningar hölls digitalt och totalt utbildades drygt 450 inspektörer om Reach-tillstånd samt samspelet mellan Reach-förordningen och arbetsmiljölagstiftningen. ”Train the trainers” för biocider hade runt 280 deltagare på utbildningen.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen lett ett EU-gemensamt tillsynsprojekt om *e-handel*. Kontroll har skett av kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor som är inköpta via internet. Syftet med projektet är en ökad harmonisering och effektivisering av e-

handelstillsynen. Det ska ske genom en ökad kontroll av kemikaliereregler för varor, produkter och aktörer på den globala e-handelsmarknaden samt förbättrade och harmoniserade tillsynsmetoder och kommunikationsvägar.

Under året har Forum sammanställt resultaten från de EU-gemensamma tillsynsprojekten om biocidbehandlade varor samt företagens skyldighet att registrera ämnen i enlighet med Reach-förordningen. I projektet om *biocidbehandlade varor* kontrollerades hur väl företagen uppfyller kraven i biocidförordningen när det gäller märkning av biocidbehandlade varor samt om de innehåller otillåtna verksamma ämnen. Resultaten visar att 36 procent av de kontrollerade varorna saknade korrekt märkning och 17 procent av produkterna saknade märkning på det nationella språket. Drygt två procent av de kontrollerade varorna innehöll otillåtna verksamma ämnen och borde därmed inte finnas på marknaden. Resultaten från den svenska delen av kontrollen gav sämre resultat. Andelen varor som inte klarade kraven var högre, omkring hälften av de kontrollerade varorna saknade korrekt märkning och runt fem procent innehöll otillåtna verksamma ämnen. Dessutom saknade hälften av de kontrollerade varorna svensk märkning. Felaktig märkning medför bland annat att konsumenter inte får information om produktens innehåll och farlighet.

Inom EU-projektet avseende *företagens skyldighet att registrera ämnen* kontrollerades efterlevnaden av Reach-förordningen. Resultatet visade att drygt fem procent av de kontrollerade ämnena saknade registrering och en fjärdedel av företagen inte hade genomfört någon uppdatering av sina registreringar, trots att användningsområde eller volym ändrats.

Förutom Forum deltar vi i flera olika andra samarbeten inom EU och Norden, exempelvis det fristående nätverket Coordinated Activities on the Safety of Products (CASp) som är inriktat på konsumentssäkerhet inom EU- och Efta-länder (European Free Trade Association). CASp-nätverket samordnar tillsynsinsatser med inriktning på varors kemiska risker.

Tabell 17. Tillsynssamarbete inom EU 2018–2020 (kostnad tkr)

EU-nätverk	2020	2019	2018
Total kostnad	2 745	2 876	3 520

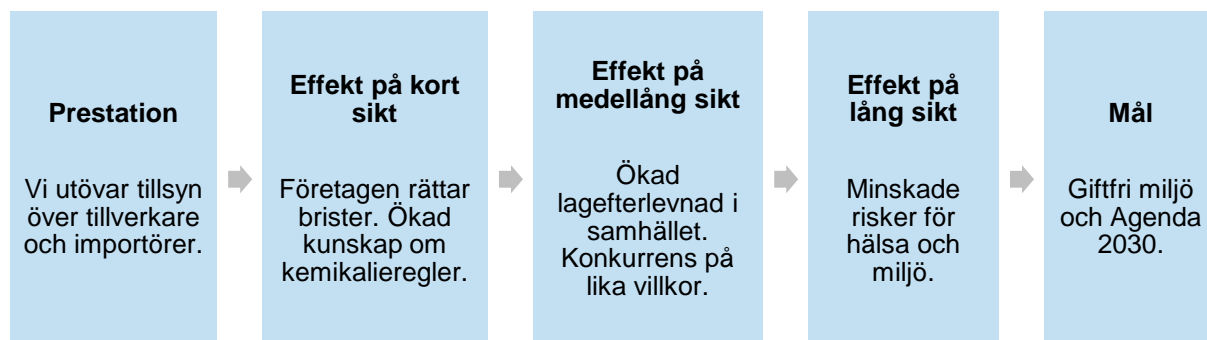
Operativ tillsyn

Kemikalieinspektionens tillsynsuppdrag omfattar kemikalier i varor, kemiska produkter och bekämpningsmedel. Enligt lagstiftningen ställer vi krav på företag att åtgärda brister eller dra tillbaka produkter från marknaden. Vi ger också information som underlättar för företagen att tolka och följa lagstiftningen.

I tillsynen kontrollerar vi bland annat följande:

- Att produkter och varor som släpps ut på den svenska marknaden inte innehåller förbjudna ämnen.
- Att kemiska produkter är korrekt anmälda till produktregistret och att bekämpningsmedel är godkända.
- Att bekämpningsmedel och andra kemiska produkter är rätt klassificerade, och att informationskraven i form av märkning och säkerhetsdatablad är uppfyllda.
- Att företag fullgör sin informationsskyldighet till sina kunder.

Figur 14. Så bidrar vårt operativa tillsynsarbete till att nå miljökvalitetsmålet Giffri miljö och globala hållbarhetsmål.



Kemikalieinspektionen planerar tillsynen utifrån strategier för att uppnå största möjliga riskminimering. Vi planerar också utifrån att företaget ska ha möjlighet att verka på en konkurrensneutral marknad.

Tillsynen sker på olika sätt och kan fokusera på ett fåtal ämnen och regelområden eller vara mer omfattande. Tillsyn sker vanligtvis genom inspektionsförfarande men kan även ske som riktad informationsinsats till företag. Inspektionerna kan genomföras som besök på plats, i form av digitala möten eller enbart genom kontroll av skriftlig dokumentation. I vissa fall gör vi analyser för att kontrollera om produkter eller varor innehåller förbjudna ämnen eller att klassificering är korrekt. Genom att produkterna klassificeras och märks korrekt kan de som använder produkterna skydda sig själva och miljön på rätt sätt eller välja en mindre farlig produkt. Val av tillsynsmetod bestäms utifrån vad som ger störst riskminskning och är mest kostnadseffektivt.

Varje år genomför vi också tillsyn utifrån information eller tips från andra myndigheter, företag och allmänhet. Dessa insatser rubricerar vi som händelsestyrd tillsyn och kan medföra att hela produktområden kontrolleras eller att varor analyseras. Tips som kommer in till myndigheten kan även leda till att vi får information om företag som inte är registrerade i produktregistret.

Den totala kostnaden för operativ tillsyn varierar mellan åren vilket bland annat beror på val av tillsynsmetod enligt våra strategier samt varierande behov av satsningar inom vårt tillsynssamarbete inom EU och med andra myndigheter i Sverige.

Under året har många besöksinspektioner ersatts av digitala inspektioner med anledning av coronapandemin. Digitala inspektioner kan delvis ersätta fysiska besöksinspektioner, bland annat i de delar som avser dialog med företaget om rutiner. En konsekvens av att inte göra fysiska besöksinspektioner är att vi inte kan kontrollera produkter och lager på plats. Ett besök på plats underlättar kommunikationen med företag som har låg kunskap om kemikalielagstiftningen. Under året har därför vissa inspektioner skjutits upp.

Ovanstående faktorer gör att antal inspektioner, typ av inspektion, analyskostnader med mera kan variera över tid. Vissa inspektioner är till exempel mer omfattande än andra och kan därför resultera i färre antal inspektioner under ett år. Detsamma gäller för analyser där kostnaderna kan variera kraftigt beroende på vad som analyseras. Under 2020 har antalet inspektioner minskat något jämfört med 2019 vilket huvudsakligen kan härledas till coronapandemin. Antalet analyserade varor har dock ökat vilket också medfört en högre kostnad jämfört med 2019. Detta framgår av nedanstående tabeller.

Tabell 18. Översikt av operativ tillsyn 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Antal inspektioner	676	771	671
varav besöksinspektioner	74	122	149
Antal analyserade varor/produkter	989	908	690
Antal miljösanktionsavgifter (MSA)	30	24	21
Antal åtal/anmälningar	99	98	111
Total kostnad för tillsyn	32 646	28 213	28 218
varav kostnad för externa analyser	3 617	1 478	2 119

Tillsyn av e-handel och annan internationell handel

Ett särskilt fokusområde för tillsynen är e-handel. På digitala marknadsplattformar finns ofta produkter utan tydlig information om ursprungsland eller säljare. En svenskspråkig webbplats kan ge konsumenter intryck av att de handlar från ett svenskt företag när de i själva verket handlar från ett okänt företag hemmahörande utanför EU.

För tredje året i rad har vi haft fokus på e-handel vid genomförandet av vår varutillsyn. Vi har inkluderat företag baserade i andra länder. Årets tillsyn av varor köpta via e-handel har utförts inom ramen för tre olika EU-gemensamma tillsynsprojekt. Vi har analyserat och granskat märkningen på elektriska varor, smycken och leksaker från olika webbutiker och marknadsplatser. Av dessa innehöll 47 procent av elektroniken, 36 procent av smyckena och 18 procent av leksakerna förbjudna ämnen i halter över gränsvärdena. De varor som vi kontrollerade kom från företag i Sverige, inom EU och utanför EU. Samtliga marknadsplattformar inom EU och i Sverige har tagit bort de bristande varorna. Av de kontrollerade marknadsplattformarna utanför EU har hälften varken svarat eller tagit bort produkterna med konstaterade brister.

I tillsynen av kemiska produkter har vi granskat företag som säljer bilvårdsprodukter via webbutiker. Vi granskade produkter och företag där vi identifierat att faroinformation för produkterna saknades på webben.

Under året har vi kontrollerat bekämpningsmedel inköpta via e-handel från företag både inom och utanför EU. Produkterna köptes från vanliga marknadsplattformar med stor försäljning till svenska konsumenter. Vi tog också stickprov från webbutiker från olika EU-länder. Vi har kontrollerat om de reklamregler som finns för bekämpningsmedel efterlevs, samt om produkterna är godkända för försäljning och användning på den svenska marknaden. Vi hittade bland annat ogräsmedel som säljs som konsumentprodukt men innehåller verksamt ämne som inte är godkänd för konsumentanvändning. Analyser av innehåll av verksamt ämne har utförts för 20 av produkterna.

Sammanfattningsvis visar kontrollen att marknadsplattformar, främst de utanför EU, har en högre andel varor och produkter som inte klarar EU:s kemikaliereregler jämfört med webbutiker inom EU. Detta överensstämmer med den bild vi fick i förra årets nordiska e-handelsprojekt.

Förstärkning av tillsyn med fokus på global e-handel

Det tillfälliga anslaget för att stärka det globala kemikaliearbetet har gjort att vi både kunnat öka vår kunskap om e-handel och förstärka kontrollen av varor och produkter som säljs via global e-handel.

Kunskapen om handelsmönster för kemiska produkter och bekämpningsmedel har varit låg. Vi har därför låtit utföra en studie som granskat omfattningen av svenska konsumenters e-handel utifrån nio produktkategorier avseende vilka plattformar som används och från vilka länder produkterna köps. Resultatet visar att produkter med omfattande e-handel är kosmetiska produkter, vätskor för e-cigarettor samt bekämpningsmedel som används mot råttor och möss. Studien visar att svenskar främst handlar från marknadsplattformar i Tyskland, Storbritannien, Kina och USA. De dominerande marknadsplattformarna är Wish, Alibaba, Aliexpress, Ebay och Amazon. Konsumenter väljer i första hand att handla från webbplattformar och webbplatser med text på svenska eller engelska. En webbutik kan ha all text på svenska trots att företaget inte finns i EU. Det innebär att konsumenter omedvetet handlar av företag som inte omfattas av EU-lagstiftningarna.

Ett av de områden där e-handeln ökar är textil och läder. Vi har analyserat förekomst av farliga ämnen i textilier, kläder och läderprodukter inköpta via e-handel från internationella företag som säljer varorna på den svenska marknaden. Arbetet har syftat till att kartlägga och kontrollera aktörernas kunskap om reglerna inom området och ökad kännedom om förekomsten av farliga kemikalier i de produkter som säljs på den svenska marknaden. Vi har kontrollerat drygt 100 varuprover av kläder, skor och textila accessoarer som säljs internationellt. När analysresultaten är färdigställda kommer Kemikalieinspektionen att ha ökat sin kunskap om förekomst av begränsade ämnen i global handel.

Kemikalieinspektionen har utfört analyser av 27 fyrverkeripjäser från 10 företag. Fyrverkerier importeras till Sverige och har vid tidigare kontroller visat sig innehålla de miljö- och hälsoskadliga ämnena hexaklorbensen och kvicksilver som är förbjudna. Vid årets granskning påvisades ingen förekomst av hexaklorbensen eller kvicksilver. Analysresultat och dialoger med företagen visar att branschen har en ökad kunskap och medvetenhet kring kemikalielagstiftningen och därför ställer kemikaliekrav vid import.

Den finansiella förstärkning Kemikalieinspektionen fick i form av medel för globalt kemikaliearbete har möjliggjort analyser avseende innehåll av verksamt ämne i bekämpningsmedel inom ordinarie tillsynsprojekt. Analyserna av desinfektionsmedel redovisas under *Tillsyn av bekämpningsmedel*.

Registerbaserad tillsyn

Vi kontrollerar systematiskt de företag som återfinns i produktregistret och genomför tillsynsinsatser för att hitta företag och produkter som inte är registrerade.

Tillsyn av kemiska produkter

Kemiska produkter omfattar ämnen och blandningar av ämnen. Många kemiska produkter har egenskaper som gör att de kan vara farliga för människors hälsa och för miljön. De som använder produkterna måste kunna skydda sig själva och sin omgivning. Den som släpper ut sådana produkter på marknaden ansvarar för att produkterna är märkta och förpackade på rätt sätt. Märkningen ska i enlighet med CLP-förordningen vara synlig, tydlig, lättläst och iögonfallande.

Tabell 19. Operativ tillsyn av kemiska produkter 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Antal inspektioner	228	282	262
varav besöksinspektioner	64	76	45
Antal analyserade varor/produkter	60	25	43
Total kostnad	14 363	14 574	12 971
varav kostnad för externa analyser	417	54	68

Under 2020 har vi utfört operativ tillsyn av kemiska produkter genom regionala inspektionsomgångar, genom arbete och medverkan i olika EU-projekt, genom analyser av olika produkter och genom händelsestyrd tillsyn. Några av tillsynsinsatser som gjorts under året redovisas nedan.

Ett effektivt sätt att systematiskt bedriva kontroll av registrerade företag är att granskningen sker regionvis. Vid tillsyn av alla företag inom en region blir likabehandlingsprincipen och marknadskontrollen tydlig för företagen. Inspektionerna sker utifrån företagets produktsortiment och olika produkttyper. Syftet är att kontrollera att företagen följer reglerna för kemiska produkter samt öka företagets kunskap om kemikalier och kemikalielagstiftningen. I år har vår granskning koncentrerats på Västra Götalands län.

Under 2020 har vi slutfört den nationella delen inom det EU-gemensamma projektet avseende företagets skyldighet att registrera ämnen. Den operativa tillsynen har genomförts tillsammans med länsstyrelser och vi har kontrollerat efterlevnaden av registreringsskyldigheterna inom Reach för så kallade intermediärer. Vi kontrollerade åtta företag som totalt registrerat 13 ämnen som intermediärer. Samtliga dessa inspektioner skedde på plats hos företagen tillsammans med respektive länsstyrelse. I fyra fall konstaterades att ämnen inte hanteras korrekt. Länsstyrelsen ställde krav på företagen att åtgärda hanteringen.

Inom tillsynsarbetet har vi också gjort informationsinsatser. Vi har bland annat informerat företag om rapporteringsskyldigheten i produktregistret. De företag som informerats har enligt uppgifter från Tullverket importerat en eller flera kemiska produkter över 100 kg, men inte återfunnits i produktregistret. Hittills visar resultatet att det finns företag som varit okunniga om rapporteringsskyldigheten men att det också finns företag som av olika anledningar inte är rapporteringsskyldiga. Uppföljande kontroller och inspektioner kommer att ske under 2021. Genom denna informationsinsats åstadkommer vi en effektiv tillsyn, företagen får riktad information och möjlighet att göras rätt samtidigt som vi ökar kvaliteten på uppgifterna i produktregistret.

Tillsyn av bekämpningsmedel

Utöver de regler som finns för alla kemiska produkter, granskar vi att bekämpningsmedel är godkända och märkta enligt de bestämmelser som gäller specifikt för bekämpningsmedel. Vi kontrollerar även att de godkända produkternas sammansättning stämmer överens med de krav som finns i produktgodkännandet.

Tabell 20. Operativ tillsyn av bekämpningsmedel 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Antal inspektioner	142	139	99
varav besöksinspektioner	1	10	21
Antal analyserade varor/produkter	83	20	47
Total kostnad	6 629	5 201	5 278
varav kostnad för externa analyser	1 058	468	934

Operativ tillsyn av bekämpningsmedel görs på flera olika sätt. Under 2020 har vi haft ökat fokus på att analysera innehållet i olika typer av bekämpningsmedel. Vi har medverkat i ett EU-gemensamt tillsynsprojekt med fokus på e-handel. Vi har även granskat och hanterat inkommande tips från företag, andra myndigheter och allmänhet. Några av de tillsynsinsatser som gjorts under året redovisas nedan.

Vi har genomfört analyser av växtskyddsmedel, det vill säga gjort en granskning av att innehållet överensstämmer med produktgodkännandet. Detta arbete är även ett led i att kontrollera förekomsten av olagliga växtskyddsmedel.

Med rätt produktinformation skapas förutsättningar för en säker användning av biocidprodukter med avseende på människors hälsa och miljön. För att säkerställa detta kontrollerar vi om biocidprodukter är rätt märkta och klassificerade, med fokus på produkter som i dagsläget är undantagna kravet på godkännande.

Kemikalieinspektionen beslutade under 2019 om ändring av godkännandet för ett antal musmedel eftersom oacceptabel risk för katter kopplat till biocidprodukter innehållande det verksamma ämnet alfakloralosal uppmärksammats. Under 2020 förstärktes ändringen med saluförbud för kvarvarande produkter i handel. Vi informerade kommunernas miljökontor om vilka återförsäljare som fanns i respektive kommun.

Coronapandemin har medfört en ökad handel med och kraftigt ökad användning av desinfektionsmedel under 2020. Detta har lett till många nya produkter och aktörer på den svenska marknaden. Desinfektionsmedel är biocidprodukter och det finns många nationella regler inom EU för biocidprodukter vilket innebär att produkter som är tillåtna i ett land kan vara otillåtna i ett annat. Under året har vi kontrollerat desinfektionsmedel brett och i flera olika projekt med fokus på handdesinfektionsmedel. Vi har kontrollerat produkter inköpta via e-handel inom och utanför EU. Vi har genom samverkan med Tullverket fått information om företag som importerat desinfektionsmedel i mängder över 100 kg och har därefter kontrollerat produkter från ett urval av dessa företag.

Vi har i år fått en stor ökning av tips gällande desinfektionsmedel. Antalet inkomna tips om yt- och handdesinfektionsmedel har mer än sexdubblats jämfört med tidigare år. Ett urval av produkter har inköpts efter tips och innehållet har analyserats.

Vi har totalt analyserat 51 olika handdesinfektionsmedel, varav 8 inköpta via e-handel. I tre av produkterna förekom metanol. Metanol får inte förekomma som verksamt ämne i handdesinfektion. Två produkter innehöll så höga halter metanol att produkterna skulle ha klassificerats som organskadande enligt CLP-förordningen. Kemikalieinspektionen har kontaktat berörda företag för att dessa produkter ska dras tillbaka från marknaden. Stickproven har även visat att det förekommer att desinfektionsmedel innehåller en lägre halt av etanol än vad som rekommenderas av WHO. I några produkter inköpta via e-handel var

halten av det verksamma ämnet så lågt att produkterna knappast har någon desinficerande effekt.

Granskningen har också visat att vissa desinfektionsmedel saknar taktil (kännbar) varningsmärkning vilket regelverket kräver. Många alkoholbaserade desinfektionsmedel klassificeras som mycket brandfarliga och ska då ha taktil märkning om produkterna säljs till konsument.

Tillsyn av varor

Kemikalieinspektionen prioriterar den operativa tillsynen av varor utifrån en fastställd strategi som innefattar

- risk för att människor, särskilt barn, eller miljö utsätts för skador
- sannolikhet att farligt ämne kan finnas i en vara
- rättsliga och praktiska möjligheter att utöva tillsyn (tillsynsbarhet)

Vår prioritering av tillsynsinsatser utgår från den strategi som ligger till grund för handlingsplanen för en giftfri vardag. Vi bevakar hur nya material och varugrupper dyker upp på marknaden och gör riskbedömningar utifrån vår erfarenhet av i vilka sammanhang det finns en ökad risk att farliga ämnen förekommer eller användningsmönster som innebär en ökad risk för exponering.

Tabell 21. Operativ tillsyn av varor 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Antal inspektioner	306	350	310
<i>varav besöksinspektioner</i>	9	36	83
Antal analyserade varor/produkter	846	863	600
Total kostnad	11 653	8 438	9 698
<i>varav kostnad för externa analyser</i>	<i>2141</i>	<i>949</i>	<i>1116</i>

Den huvudsakliga metoden för operativ tillsyn av varor är analyser av kemiskt innehåll. Under 2020 har vi deltagit i tre olika EU-gemensamma tillsynsprojekt med fokus på e-handel, kontrollerat varor i barns offentliga miljöer och gjort analyser av varor inom varugrupperna hemelektronik, textil och läder samt analyserat innehåll av PFAS i varor. Vi har även granskat och hanterat inkommande tips från företag, andra myndigheter och allmänhet. Några av de tillsynsinsatser som gjorts under året redovisas nedan.

Handlingsplanen för en giftfri vardag och vår strategi för tillsyn av farliga ämnen i varor har ett tydligt barnperspektiv. Under 2020 har vi kontrollerat varor som finns i offentliga miljöer ur ett barnperspektiv. De varor som finns i miljöer där barn ofta vistas kan potentiellt innehålla skadliga ämnen och exponeringen kan bli stor för barn som dagligen vistas i dessa miljöer. Vi har under året kontrollerat en stor del av marknaden för fallskydd, gymnastikmattor och liknande som används på idrottsanläggningar, förskolor, lekplatser och skolor. Det här är varor som upphandlas av kommuner och andra stora aktörer. Totalt har 90 varor analyserats. Vi kan konstatera att ungefär en femtedel av de kontrollerade varorna innehöll antingen begränsade ämnen i halt över gränsvärdet eller särskilt farliga ämnen som finns på kandidatförteckningen. En effekt av tillsynsprojektet är att flera av företagen vi

kontrollerat fått kunskap om att dessa ämnen finns i deras varor. Företagen har nu börjat ställa krav mot de egna leverantörerna.

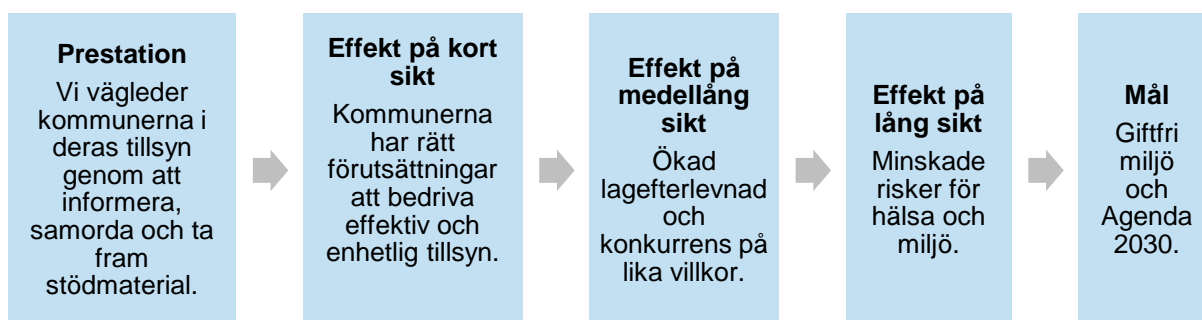
I enlighet med vår varustrategi granskar vi årligen olika typer av hemelektronik eftersom dessa produkter ofta innehåller förbjudna och potentiellt skadliga ämnen. I årets tillsyn har vi granskat ett urval av elektroniska produkter som kökselektronik och kablar. Vi har också fortsatt vår samverkan med Elsäkerhetsverket. Vi har kontrollerat ca 260 produkter av vilka 13 procent innehöll otillåtna ämnen i halter över gränsvärdet i lagstiftningarna. De otillåtna ämnena som hittades var främst bly i lödningar samt ftalater och kortkedjiga klorparaffiner i plast. Tolv procent av kontrollerade produkter saknade CE-märkning.

Tillsynsvägledning

Kemikalieinspektionen ger tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser.

Tillsynsvägledningen består av råd och stöd, samordning och uppföljning. Syftet med tillsynsvägledningen är att öka rättssäkerheten och likvärdigheten samt höja kvaliteten i kontrollerna. Detta görs bland annat i form av seminarier, skriftligt vägledningsmaterial och nationella samverkansprojekt.

Figur 15. Hur vår tillsynsvägledning bidrar till att nå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö och globala hållbarhetsmål.



Tabell 22. Tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser 2018–2020 (kostnad tkr)

Tillsynsvägledning	2020	2019	2018
Total kostnad	1 885	2 102	2 714

Råd och stöd

Inom EU har man antagit en ny förordning om offentlig kontroll inom den jordbruksbaserade livsmedelskedjan. Förordningen syftar till att säkerställa att livsmedels- och foderlagstiftningen samt bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel följs. I samverkan med Jordbruksverket har vi genomfört ett webinarium om tillämpning av den nya kontrollförordningen. Syftet var att informera kommunerna om de nya reglerna samt den nationellt framtagna kontrollplanen för växtskyddsmedel. Vi har även genomfört ett webinarium med fokus på rapportering av tillsyn av växtskyddsmedel. Fem vägledningsfilmer om tillsyn enligt Reach-förordningen har publicerats på vår vägledningsplattform. Filmerna har tagits fram i samarbete med Naturvårdsverket.

Kemikalieinspektionen erbjuder stöd i tillsynsarbetet i form av checklistor och lathundar utifrån de olika regelområdena och besvarar frågor som kan uppstå i det operativa arbetet.

Under år 2020 besvarade våra inspektörer 240 frågor. Året 2020 har präglats av många frågor gällande desinfektionsmedel som aktualiserats på grund av den pågående pandemin.

Under året har vi utvecklat en ny plattform för tillsynsvägledningen. Arbetet har skett i nära samarbete med kommunerna och deras inspektörer. Plattformen lanseras under 2020.

Uppföljning och utvärdering

Kemikalieinspektionen samlar årligen in uppgifter om föregående års kommunala tillsyn. Vi kompletterar uppgifterna med våra egna tillsynsinsatser och åiterrapporterar till EU i enlighet med de krav som finns i olika EU-förordningar. Uppgifterna är indelade i regelområden och ger oss information om vilken tillsyn som bedrivits. Det är också ett underlag som används vid utformning av strategier för vägledningsinsatser och vår egen operativa tillsyn. Under året har vi åiterrapporterat tillsynsinsatser enligt CLP-, Reach- och växtskyddsmedelsförordningen till EU-kommissionen. Vi har genomfört den första åiterrapporteringen av Sveriges samlade tillsyn enligt biocidförordningen. Svarefrekvensen var hög (93 procent) och resultatet visade att endast 38 av landets 290 kommuner hade genomfört tillsyn enligt biocidförordningen under 2019. De flesta av de kommuner som hade bedrivit tillsyn hade deltagit i Kemikalieinspektionens samverkansprojekt med fokus på bland annat behandlade varor som genomfördes under 2019. Detta visar att Kemikalieinspektionens nationella samverkansprojekt spelar en viktig roll för den kommunala tillsynen på kemikalieområdet.

Samarbeten

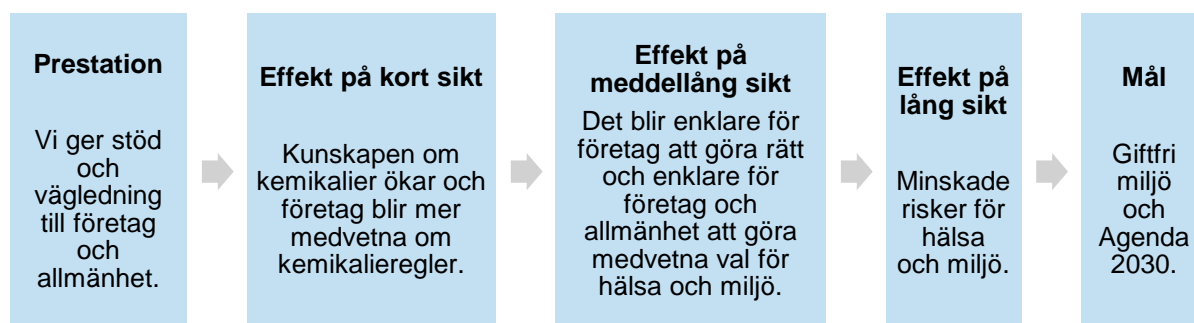
För att främja en effektiv tillsynsvägledning samarbetar Kemikalieinspektionen med andra myndigheter och kommuner. I samarbete med övriga miljöbalksmyndigheter under ledning av Naturvårdverket har vi påbörjat arbetet med en nationell strategi för miljöbalkstillsynen. Syftet är att ta fram nationella mål för miljötillsynen och en strategi för att uppnå målen. Kemikalieinspektionen ansvarar för den nationella prioriteringen av kemikalietillsynen i samverkan med kommuner och länsstyrelser.

Vi har tillsammans med Jordbruksverket samt en referensgrupp med representanter från Sveriges kommuner och regioner (SKR), kommuner och länsstyrelser tagit fram en nationell kontrollplan för kontrollen av växtskyddsmedel. I den nya kontrollförordningen finns krav på att medlemsländerna ska ta fram en flerårig nationell kontrollplan (NKP). Kontrollplanen fungerar som ett styrmedel för kontrollmyndigheter i deras arbete med planering, genomförande och uppföljning av kontroll.

Information och stöd till företag och allmänhet

Kemikalieinspektionen informerar företag och branscher i syfte att ge stöd och vägledning om kemikalielagstiftningen. Vi tar också fram information och vägledning för att underlätta för konsumenter att göra medvetna val.

Figur 16. Kemikalieinspektionens arbete med att informera och stödja i regler och frågor om kemikalier leder till att företag lättare kan göra rätt samt att allmänheten kan göra mer hållbara val i sin vardag.



Rådgivning om lagar och regler

Kemikalieinspektionen ger stöd och råd om hur kemikalielagstiftningen fungerar. Det gör vi med hjälp av vår frågetjänst "Fråga Kemikalieinspektionen", vår webbplats, seminarier och andra möten. Till följd av coronapandemin har behovet varit stort för många företag att förstå myndighetens tillfälliga regellättnader för desinfektionsmedel och vi har kontinuerligt sett till att ha lättillgänglig information om det på vår webbplats.

Myndighetens frågetjänst "Fråga Kemikalieinspektionen"

Kemikalieinspektionens upplysningstjänst svarar på skriftliga frågor och frågor via telefon. Majoriteten av frågorna kommer från företag. Antalet frågor från privatpersoner var under 2020 ungefär lika många som förra året, ca 1 200 frågor. En mindre del av frågeställarna arbetar inom offentlig verksamhet.

Tabell 23. Antal besvarade frågor i upplysningstjänsten "Fråga Kemikalieinspektionen" 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	Antal 2020	Styck-kostnad 2020	Antal 2019	Styck-kostnad 2019	Antal 2018	Styck-kostnad 2018
Besvarade frågor – allmänkemikalier och varor	4 367	0,7	3 906	1,1	4 056	1,2
Besvarade frågor – biocider	2 114	2,1	1 018	2	1 050	1,4
Besvarade frågor – växtskyddsmedel	610	1,3	493	1,5	488	2
Antal och genomsnittlig styckkostnad	7 091	1,2	5 417	1,3	5 694	1,3
Total kostnad		8 372		7 135		7 130

Under 2020 svarade vår upplysningstjänst på 7 091 frågor. Det är ungefär 30 procent fler frågor än tidigare år. Den stora ökningen har främst varit kopplad till frågor om desinfektionsmedel som en följd av coronapandemin. Ett ökat antal frågor om allmänkemikalier kan ha att göra med frågor om SCIP-databasen samt nya krav på anmälan till Giftinformationscentralen enligt ändringar i CLP-förordningen. Ökningen av frågor om växtskyddsmedel kan bero på ökad informationsspridning genom vårt nya nyhetsbrev.

Frågorna från företag till upplysningstjänsten handlar oftast om kemikalielagstiftningen kopplat till företagets verksamhet. Frågor från allmänheten handlar bland annat om riskerna med att använda varor och produkter och om det kan finnas farliga ämnen i varor de har köpt eller tänker köpa.

Ny webbplats med fokus på tillgänglighet och service

Under året har vi gjort om vår webbplats och bytt webbplattform. Vi har förändrat designen och strukturen på webbplatsen med syftet att förbättra tillgänglighet och service. I arbetet har vi utgått ifrån statistik och användarstudier och lyft fram det innehåll som vi vet är mest efterfrågat på webbplatsen.

Den nya webbplattformen ger oss förutsättningar för ett mer snabbfotat arbete med webbplatsen än tidigare. Vi kan själva göra enklare förändringar och blir mindre beroende av externa konsulter. Vi har dessutom lagt den externa webbplatsen i samma webbverktyg som vårt intranät, något som vi bedömer kommer att leda till ökad tidseffektivitet och kostnadseffektivitet. Bytet av webbplattform har också gjort det enklare för våra webbredaktörer att publicera och revidera innehåll.

Tabell 24. Utveckling av vår webbplats 2018–2020 (kostnad tkr)

	2020	2019	2018
Kostnad	4 864*	5 296	5 463

* Utöver ovanstående kostnad för 2020 har Kemikalieinspektionen utgifter om 538 tkr för investering i byte av webbplattform, struktur, design, layout och flytt av webbinnehåll till ny webbplattform.

Vi har arbetat för att göra vår webbplats tillgänglig för alla, oavsett funktionsvariationer. Sedan september 2020 omfattas befintliga webbplatser av kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. För att få en objektiv värdering av hur väl vi lever upp till tillgänglighetskraven har ett konsultföretag granskat tillgängligheten på webbplatsen. Konsulten har lämnat en rapport med förslag till åtgärder och prioriteringar för att förbättra webbtillgängligheten. Konsulten har också lämnat förslag på hur vi kan förbättra det kontinuerliga arbetet med tillgängligheten.

Under 2020 har vi även arbetat med att förnya substitutionsverktyget PRIO som ska hjälpa företag att byta ut farliga ämnen i sina varor och produkter. PRIO-verktyget har byggts in i vår nya webbplats, fått ett nytt utseende och målgruppsanpassat innehåll.

Vårt nätverk för tillsynsvägledning som riktar sig till inspektörer har också byggts in i den nya webbplatsen under året. Syftet var att göra nätverkets sidor till en inloggad del av webbplatsen och förbättra tillgängligheten och servicen för nätverkets användare.

Innehållet på webbplatsen har under året utökats med flera nya texter om bland annat högfluorerade ämnen (PFAS), desinfektionsmedel och nanomaterial. Vi har utökat materialet med vägledning för företag och har förnyat ingången med råd och tips för privatpersoner.

Innehållet har också översatts till engelska under året. Det innehåll på vår webbplats som handlar om Kemikalieinspektionen har uppdaterats och vi har bland annat publicerat nytt material om vårt svenska miljö kvalitetsmål ”Giftfri miljö” och FN:s globala mål för en hållbar utveckling, Agenda 2030. Vi har märkt upp ett urval av webbplatsens artiklar som handlar om unika svenska regler för att ingå i den EU-gemensamma portalen Your Europe, som ska göra det enklare för privatpersoner och företagare att få information och utföra ärenden digitalt över gränserna inom Europa.

Informationsinsatser till företag

Kemikalieinspektionen har under året fortsatt arbetet med att stödja företag genom tydlig information om kemikalierregler. I tabellen nedan visar vi resultat från vårt arbete riktat till företag under de senaste tre åren.

Tabell 25. Stöd till företagen i form av möten, seminarier eller skriftliga insatser år 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation	2020	2019	2018
Allmänkemikalier	3 250	3 627	1 279
Biocider	1 013	851	566
Växtskyddsmedel	794	688	151
Varor	1 190	1 027	302
Summa	6 247	6 193	2 298

Under året har vi ställt om och haft flera informationsinsatser digitalt. Resultatet är att vi nått ut till många fler företag i hela landet. Våra årligen återkommande seminarier om nyheter i EU:s kemikalielagstiftningar hade drygt 1000 deltagare, vilket är mer än dubbelt så många som tidigare år. Vid hösttillfället hade vi även en fördjupning om de nya reglerna för företag att anmäla uppgifter till Giftinformationscentralen. Seminariet fick gott omdöme angående både innehåll och framförande.

Vi har på olika sätt informerat om det nya kravet att företag måste anmäla varor som innehåller särskilt farliga ämnen på kandidatförteckningen till en databas kallad SCIP. Syftet är att känna till varors innehåll under hela varans livscykel, även när de blir avfall. Vi har bland annat genomfört ett digitalt seminarium med ungefär 150 deltagare. Vi fick gott omdöme både för genomförande och innehåll.

Vi har i år dragit igång ett efterfrågat nyhetsutskick kallat ”Aktuellt om växtskyddsmedel” med fem utskick under året som är riktat till både företag och kommuner. Vi har också fortsatt producera nyhetsbrevet om biocider, som i år skickades ut sex gånger.

Informationsinsatser till allmänheten

Kemikalieinspektionen har under 2020 löpande arbetat med att utveckla information och stöd till allmänheten. Vi sprider bland annat kunskap om vad privatpersoner behöver känna till när de hanterar farliga kemiska produkter, exempelvis propplösare, tändvätska och tvättmedel, så att de bättre ska kunna skydda sig själva och miljön från skadliga kemikalier. Vi ger också information som ska göra det lättare för privatpersoner att göra kemikaliesmarta och medvetna val i vardagen, till exempel när de handlar kläder, leksaker eller elektronik.

Under året har vi uppdaterat informationen på vår webbplats som riktar sig till allmänheten. Vi har även tagit fram en affisch som vi skickat till landets barnavårds- och mödravårdscentraler. På affischen finns information om barn och kemikalier och en QR-kod som länkar till informationen på vår webbplats.

Inom ramen för arbetet med Konsumentverkets upplysningstjänst ”Hallå konsument” har Kemikalieinspektionen under 2020 fortsatt att bidra med underlag och information inom vårt kunskapsområde. Vi tipsar om resultat från våra tillsynsprojekt och om andra projekt och resultat som kan vara bra för konsumenter att känna till om de vill göra mer hållbara val i sin vardag.

Tabell 26. Kemikaliepodden – antal poddar och nedladdningar 2018–2020.

	2020	2019	2018
Antal poddar	3	3	2
Nedladdningar	6 292	5 687	10 648

Vi har fortsatt att producera nya avsnitt av vår podcast ”Kemikaliepodden” som är inriktad på att sprida information till privatpersoner för att underlätta en kemikaliesmart vardag. Under 2020 har vi publicerat tre nya avsnitt om biocidbehandlade varor, handdesinfektionsmedel samt PFAS.

Under 2020 har Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket och Konsumentverket fortsatt att arbeta tillsammans i ett regeringsuppdrag som ska öka konsumenters kunskap om en hållbar konsumtion av textilier. Detta gör myndigheterna genom Instagram-kontot ”Textilsmart”, där information ges via text, bild och rörlig media.

Kemikalieinspektionen i medierna

Under 2020 har Kemikalieinspektionen publicerat 52 nyhetstexter på vår webbplats, varav 23 har skickats ut som pressmeddelanden till medieredaktioner och till våra prenumeranter. Vid årets slut fanns 5 722 anmälda prenumeranter som får Kemikalieinspektionens pressmeddelanden på svenska via mejl.

Kemikalieinspektionen har omnämnts sammanlagt 1 300 gånger i traditionella medier under 2020. Vi har uppmärksammats i både rikstäckande och lokala medier i Sverige samt i branschmedier som bevakar miljöfrågor och lantbruksfrågor. Även internationella medier som bevakar miljö- och kemikaliefrågor uppmärksammar regelbundet vår verksamhet.

Förekomsten av farliga kemikalier i människors vardag är det ämnesområde som generellt sett får störst genomslag i medierna. Under 2020 uppmärksammade medierna bland annat resultaten från vår tillsyn av elektriska produkter och e-handel. I och med coronapandemin riktades mycket medial uppmärksamhet mot Kemikalieinspektionens ansvar för

biocidprodukter, där desinfektionsmedel ingår. Våra beslut och ställningstaganden som gäller tillfälliga undantagsregler för att sätta ut desinfektionsmedel på marknaden uppmärksammades stort av medierna.

Inför julhandeln gick Kemikalieinspektionen tillsammans med Energimyndigheten och Konsumentverket ut med ett pressmeddelande där vi lyfte fram riskerna som finns när man handlar julklappar på internet, främst från webbsidor utanför EU. Nyheten fick stort genomslag i hela landet. Andra exempel på rapportering där Kemikalieinspektionen förekommit är remissvaret på betänkandet ”Skatt på modet” och EU-kommissionens beslut om att begränsa blyammunition i våtmark.

En medieanalys som Kemikalieinspektionen har låtit göra visar att rapporteringen om myndigheten generellt varit positiv eller neutral. Under 2020 deltog Kemikalieinspektionen i analysföretaget Demoskop undersökning Medierelationsbarometern som mäter hur journalister uppfattar myndigheters service. Resultatet visar att Kemikalieinspektionen upprätthåller en mycket hög service mot journalistkåren. Myndighetens medierelationsindex är +9,77, vilket är den tangerat högsta noteringen i undersökningen sedan Demoskop startade Medierelationsbarometern 2003.

Kompetensförsörjning

Kemikalieinspektionens arbete har under året, liksom tidigare år utgått från myndighetens strategi för kompetensförsörjning. Strategin har två grundpelare: individuella utvecklingssamtal och kompetensanalyser.

Individuella utvecklingssamtal genomförs varje år och ingår som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet, i utvecklingssamtalen identifieras bland annat de individuella kompetensutvecklingsbehoven, den sociala arbetsmiljön och arbetsinnehåll.

Kompetensanalyserna sätter uppdraget i fokus och tar sikte på vilken kompetens som behövs på några års sikt. De genomförs vartannat år i respektive organisatorisk enhet och genomfördes senast 2019. Under 2020 har myndigheten gjort en mindre avstämning vad gäller metodiken.

Under 2020 har coronapandemin påverkat i stort sett all verksamhet på olika sätt. På grund av omständigheterna har flera av myndighetens processer som har koppling till kompetensförsörjning digitaliserats på ett sätt som inte planerats för vid årets ingång. Sammantaget bedömer vi att de insatser som gjorts har bidragit till att rätt kompetens funnits att tillgå i rätt tid vilket i sin tur är kritiskt för att myndigheten skall uppnå sina mål.

Nyckeltal för kompetensförsörjning

På Kemikalieinspektionen arbetade under 2020 i snitt 279 medarbetare.

Tabell 27. Statistik över personalrörlighet (antal).

Personalrörlighet	2020	2019	2018
Avgångar	9	7	11
Rekryteringar	11	10	6

Antal medarbetare i åldersgruppen 0–29 år minskade något jämfört med tidigare år.

Åldersgruppen 50 år eller äldre är i antal personer lika som förra året. Könsfördelningen mellan män och kvinnor på hela myndigheter kvarstår med cirka 70 procent kvinnor och 30 procent män. Andelen kvinnor är som högst i åldersgruppen 30–49 år, medan förhållandet är det omvända i den mindre gruppen anställda som är 29 år eller yngre. I Kemikalieinspektionens chefsgrupp är 9 av 23 chefer män (39 procent).

Tabell 28. Kemikalieinspektionens åldersfördelning (antal).

Åldersgrupp	Kvinnor 2020	Män 2020	Totalt 2020	Kvinnor 2019	Män 2019	Totalt 2019	Kvinnor 2018	Män 2018	Totalt 2018
Åldersgrupp < 30	3	7	10	9	4	13	7	3	10
Åldersgrupp 30 – 49	118	41	159	103	39	142	102	40	142
Åldersgrupp > 50	78	41	119	80	39	119	76	35	111
Totalt	199	89	288	192	82	274	185	78	263

Kompetensutveckling

Kemikalieinspektionen har genomfört sin grundläggande introduktionsutbildning i digital form under året, däremot har vissa andra planerade kompetensutvecklingsinsatser fått skjutas på framtiden på grund av coronapandemin. Kompetensutvecklingsinsatser enligt de individuella utvecklingsplaner som upprättas efter utvecklingssamtalen har i möjligaste mån genomförts.

Coronapandemin har lett till en ökad kompetens i att arbeta på distans och med digitala verktyg. Många medarbetare har löpande fortbildat sig genom olika webinarier, som är en lättillgänglig form för kompetensutveckling under rådande omständigheter.

Medarbetarskap

Under året har en kurs om medarbetarskap med fokus på att se helheten i verksamheten, att förstå organisationen, kulturen, systemen, eget ansvarstagande och att leda sig själv erbjudits nyanställda samt andra medarbetare som önskat repetition.

Ledarskap

Chefs- och ledarutvecklingen på Kemikalieinspektionen följer myndighetens chefsförsörjningsstrategi. Årets insatser vad gäller ledarskap har helt dominerats av coronapandemin. Chefsmöten har hållits minst en gång i månaden med fokus på erfarenhetsutbyte kring att leda i kris och att leda på distans. I samarbete med företagshälsovården har även en längre workshop på temat att leda på distans genomförts.

Analys av våra insatser för kompetensutveckling

Kemikalieinspektionen kartlägger med hjälp av kompetensanalyser vilken kompetens vi behöver för att uppnå verksamhetens mål. De åtgärder som vidtagits för att säkerställa att myndigheten har tillgång till rätt kompetens utgår från analyserna. Det gäller oavsett om det handlar om att utveckla och utbilda befintlig kompetens, vilket vi fångar upp i individuella utvecklingssamtal, att rekrytera eller på annat sätt skaffa kompetens eller att utveckla såväl medarbetarskap som ledarskap. Kompetensutveckling och verksamhetsutveckling tillsammans syftar till att myndighetens mål ska nås och insatserna stödjer varandra. Sammantaget bedömer vi att de åtgärder som vidtagits har bidragit till verksamhetens måluppfyllelse.

Förebyggande arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro

Kemikalieinspektionen har under 2020 arbetat för att säkerställa en god arbetsmiljö vid förändrade arbetssätt till följd av coronapandemin. Bland annat har vi erbjudit alla medarbetare utökad friskvårdstid, genomfört digitala skyddsronder och erbjudit webinarier om ergonomi och hälsa vid hemarbete.

Sjukfrånvaro

Nedan redovisas sjukfrånvaron under den senaste treårsperioden fördelat på ålder, kön samt andel långtidssjukfrånvaro.

Tabell 29. Sjukfrånvaro (i procent) fördelad på ålder, kön och totalt.

Åldersgrupp	Kvinnor 2020	Män 2020	Totalt 2020	Kvinnor 2019	Män 2019	Totalt 2019	Kvinnor 2018	Män 2018	Totalt 2018
Åldersgrupp < 30 år	-	-	1,6	-	-	1,6	-	-	3,1
Åldersgrupp 30 – 49 år	-	-	2,9	-	-	3,5	-	-	3,3
Åldersgrupp > 50 år	-	-	1,9	-	-	2,4	-	-	2
Total sjukfrånvaro	2,9	1,3	2,4	3,4	1,9	2,9	3,4	1,2	2,7
<i>Varav sjukfrånvaro > 60 dagar (i procent av totalen)</i>	-	-	27	-	-	39	-	-	40

Den rapporterade sjukfrånvaron är lägre än föregående år vilket kan vara en följd av ökat hemarbete och minskat resande. Om förändringarna i sjukfrånvaro beror på vårt eget systematiska arbetsmiljöarbete eller exempelvis underrapportering av sjukfrånvaro eller att vi på grund av fysisk distansering hållit oss friare från vanlig influensa och förkylning vet vi inte. Andelen sjukfrånvaro som överstiger 60 dagar har också minskat jämfört med 2018 och 2019.

Uppgifter enligt instruktionen och andra beslut

Tabell 30. Uppgifter enligt instruktionen

	Uppgifter	Avsnitt
1 §	<p>Kemikalieinspektionen är, i den mån inte någon annan myndighet har uppgiften, förvaltningsmyndighet för ärenden om hälso- och miljörisker med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kemiska produkter, 2. biotekniska organismer, och 3. varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller tekniska organismer. 	<p>Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16.</p> <p>Tillståndspröva och annan regeltillämpning. Sid. 38.</p> <p>Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik. Sid.57.</p>
2 §	<p>Kemikalieinspektionen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling samt samordna uppföljning, utvärdering och rapportering i fråga om miljö kvalitetsmålet Giffri miljö. Inspektionen ska i fråga om sitt miljöarbete enligt första stycket rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs. (Förordning (2011:89).</p>	<p>Kemikalieinspektionens uppdrag. Sid. 6</p> <p>Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16.</p> <p>Handlingsplan för en giffri vardag. Sid. 16.</p> <p>Vårt arbete i Miljömålsrådet. Sid. 21</p> <p>Register och statistik. Sid. 57.</p> <p>Internt miljöarbete. Sid. 9.</p>
3 §	<p>Kemikalieinspektionen ska inom sitt verksamhetsområde medverka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. i samarbetet inom Europeiska unionen, 2. i det miljöarbete som bedrivs inom ramen för svenskt utvecklingssamarbete, 3. inom den svenska politiken för global utveckling, och 4. inom det internationella samarbetet i övrigt. <p>Inspektionen ska även vara regeringens expert i det arbete som regeringen bedriver inom dessa områden</p>	<p>Kemikalieinspektionens uppdrag. Sid. 6.</p> <p>Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16.</p> <p>Vårt policyarbete i EU. Sid.23.</p> <p>Internationellt kemikaliearbete. Sid. 32.</p> <p>Tillståndspröva och annan regeltillämpning. Sid. 38.</p> <p>Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik. Sid. 57.</p>
4 §	<p>Kemikalieinspektionen ska särskilt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. följa utvecklingen, hålla regeringen informerad och vid behov föreslå åtgärder i fråga om sådana produkter, organismer och varor som anges i 1 § och deras hälso- och miljörisker, 2. pröva frågor om godkännande av bekämpningsmedel, 3. föra och utveckla register över kemiska produkter och biotekniska organismer, 4. informera, stödja och samverka med företag, myndigheter och andra berörda om kemiska produkter, biotekniska organismer, kemikaliesäkerhet och gällande regler samt i frågor som rör inspektionens verksamhet, 5. bidra med kunskap för att främja forsknings- och utvecklingssamarbete som har särskild betydelse för att kunna nå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö, 6. löpande omvärldsbevaka för att öka förutsättningarna för att tidigt upptäcka möjliga nya kemikaliehot, och 	<p>Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid.16.</p> <p>Vi tillståndsprövar bekämpningsmedel. Sid. 38</p> <p>Register och statistik. Sid. 57.</p> <p>Information och stöd till företag och allmänhet. Sid. 71.</p> <p>Arbetet inom SamTox och Toxikologiska rådet. Sid. 22</p> <p>Tillsynsvägledning. Sid. 69.</p>

7. ansvar för den centrala tillsynsvägledningen inom sitt verksamhetsområde. (Förordning (2017:226)).

Tabell 30. fortsättning.

	Uppgifter	Avsnitt
4a §	<p>Kemikalieinspektionen får lämna förslag till åtgärder i fråga om sådana produkter, biotekniska organismer och varor som avses i 1 § till</p> <p>1. Europeiska kemikaliemyndigheten enligt artiklarna 59.3, 69.4 och 129.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG,93/105/EG och 2000/21/EG, och</p> <p>2. Europeiska kommissionen enligt artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU)2017/2102. Förordning (2018:518).</p>	<p>Arbetet inom SamTox och Toxikologiska rådet. Sid. 22</p> <p>Reglering av hälso- och miljöfarliga ämnen i Reach- och CLP-förordningarna. Sid. 26.</p>
5 §	<p>Kemikalieinspektionen ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag.</p>	<p>Arbete med myndighetens föreskrifter. Sid. 26.</p> <p>Vårt föreskriftsarbete. Sid. 22</p> <p>Produktregistret. Sid 57.</p>
5a §	<p>Kemikalieinspektionen får, inom ramen för full kostnadstäckning, bedriva sådan tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde. Förordning (2011:89).</p>	<p>Internationellt kemikaliearbete. Sid. 32.</p>
10 §	<p>Vid Kemikalieinspektionen finns Toxikologiska rådet som är ett expertorgan för rådgivning och samråd i toxikologiska frågor. Toxikologiska rådet ska inom ramen för sitt uppdrag värdera och signalera nya potentiella kemikaliehot. Förordning (2017:226).</p>	<p>Arbetet inom SamTox och Toxikologiska rådet. Sid. 22</p>
11 §	<p>Toxikologiska rådet utses av Kemikalieinspektionen och består av representanter för myndigheter samt enskilda forskare. Kemikalieinspektionen utser rådets ordförande. Rådet utser inom sig en vice ordförande. Förordning (2017:226).</p>	<p>Arbetet inom SamTox och Toxikologiska rådet. Sid. 22</p>

Tabell 31. Uppgifter enligt andra beslut

Uppgifter enligt andra beslut	Avsnitt
Förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Senast ändrad genom (2018:35).	Register och statistik. Sid. 57.
Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Senast ändrad genom (2017:973).	Kostnader och intäkter uppdelade per resultatområden. Sid. 58 Register och statistik. Sid. 57.
Förordning (2008:245) om kemiska produkter och biotekniska organismer. Senast ändrad genom (2017:800).	Samtliga avsnitt.
Miljötillsynsförordning (2011:13). Senast ändrad genom (2017:1239).	Vårt tillsynsarbete. Sid. 59.
Förordning (2012:259) om miljöstraffavgifter. Senast ändrad genom (2017:883).	Vår operativa tillsyn. Sid. 62.
Förordning (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. Senast ändrad genom (2017:204).	Intäkter och kostnader. Sid. 85. Kostnader och intäkter uppdelade per resultatområden. Sid. 86
Förordning om bekämpningsmedel (2014:425). Senast ändrad genom (2017:805)	Vi tillståndsprövar bekämpningsmedel. Sid. 38
Förordning (2014:110) om en upplysningstjänst för konsumenter	Myndighetens frågetjänst "Fråga Kemikalieinspektionen". Sid. 71. Handlingsplan för en giffri vardag. Sid. 16. Vårt arbete i Miljömålsrådet. Sid. 21
Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete	Arbete med klimatanpassning. Sid. 11
Säkerhetsskyddsförordning (2018:658)	Säkerhetsarbete. Sid 11.
Regeringens strategi för att uppnå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö (prop. 2013/14:39 På väg mot en giffri vardag – plattform för kemikaliepolitiken) och beslutade etappmål om farliga ämnen:	Samtliga avsnitt.
<ul style="list-style-type: none"> Särskilt farliga ämnen 	Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16.
<ul style="list-style-type: none"> Kunskap om ämnens hälso- och miljöegenskaper 	Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16.
<ul style="list-style-type: none"> Information om farliga ämnen i varor 	Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid.16. Information och stöd till företag och allmänhet. Sid. 71.
<ul style="list-style-type: none"> Utveckling och tillämpning av EU:s kemikalierregler 	Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16. Tillståndspröva och annan regeltillämpning. Sid. 38.
<ul style="list-style-type: none"> Effektivare kemikalietillsyn inom EU 	Tillsynssamarbete inom EU. Sid. 60.
<ul style="list-style-type: none"> Giffria och resursfria kretslopp 	Handlingsplan för en giffri vardag. Policyutveckling inom EU. Sid. 23. Vårt arbete i Miljömålsrådet. Sid. 21.
<ul style="list-style-type: none"> Minska barns exponering för farliga kemikalier 	Utveckla lagstiftning och andra styrmedel. Sid. 16. Tillståndspröva och annan regeltillämpning. Sid. 38. Vårt tillsynsarbete. Sid. 59. Information och stöd till företag och allmänhet. Sid. 71.

Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag

Tabell 32. Mål och återrapportering enligt regleringsbrevet

Mål och återrapporteringskrav	Avsnitt
<p><i>Globalt kemikaliearbete</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska stärka sina insatser inom det globala kemikalieområdet samt stärka förberedelsearbetet och samarbetet med strategiska länder och organisationer. I detta ingår också att driva på det arbete inom EU som är av betydelse för utvecklingen av det globala kemikaliearbetet. I uppdraget ingår även att stödja initiativet om en högnivåallians för ett globalt avtal om kemikalier och avfall.</p>	Globalt kemikaliearbete – förstärkning under 2020. Sid. 32.
<p><i>Återrapportering substitution av farliga kemiska ämnen</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska redovisa effekterna av sitt arbete med substitution.</p>	Substitution av farliga kemiska ämnen. Sid. 18.
<p><i>Återrapportering EU:s strategi för giftfri miljö</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska redovisa hur myndigheten fortsatt verkar för en strategi för giftfri miljö inom EU.</p>	EU:s strategi för giftfri miljö. Sid. 23.
<p><i>Återrapportering gruppvis reglering av ämnen</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska redovisa resultatet av myndighetens arbete med gruppvis reglering av farliga kemiska ämnen inom EU.</p>	Gruppvis reglering av ämnen. Sid. 30.
<p><i>Återrapportering Agenda 2030</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska redovisa hur myndigheten har utvecklat sitt arbete med att integrera Agenda 2030 i sitt arbete och därigenom bidra till att genomföra de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.</p>	Myndighetens integrering av Agenda 2030. Sid. 12
<p><i>Återrapportering prövning av bekämpningsmedel</i></p> <p>Kemikalieinspektionen ska redovisa vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att underlätta för företagen att göra rätt och för att minska deras administrativa börda vid prövningen av bekämpningsmedel.</p>	Åtgärder för att underlätta för sökande företag. Sid. 40.

Tabell 33. Redovisade regeringsuppdrag 2020

Regeringsuppdrag	Sammanfattning	Ärendenummer
Handlingsplan för giffri vardag 2018-2020.	Satsningen på en handlingsplan för en giffri vardag har lett till att Sverige är ett av de länder i EU som mest aktivt föreslår åtgärder mot hälso- och miljöfarliga ämnen. Kemikalieinspektionens arbete och synpunkter speglas i den kemikaliestrategi som EU-kommissionen presenterade i oktober 2020. Kemikalieinspektionen har arbetat för att EU-reglerna ska inkludera begränsningar av hela grupper av ämnen. Sedan 2011 har vi analyserat mer än 6 200 varor, såsom leksaker, smycken och elektronik. I och med detta har varor med farliga ämnen plockats bort från de svenska butikshyllorna och Sverige har blivit tongivande inom den europeiska tillsynssamverkan. Vi har även bidragit till att fler farliga ämnen nu är urfasade eller begränsade på global nivå.	H14-03714, H20-09132 (slutredovisning)
Kartläggning av farliga ämnen.	Uppdraget som genomförts har fokuserat på att kartlägga farliga ämnen som finns i varor och kemiska produkter och som ännu inte är begränsade i EU:s kemikalielagstiftning. Syftet med uppdraget var att ta reda på om det finns farliga kemiska ämnen i varor och kemiska produkter där allmänheten riskerar att bli exponerade för dessa ämnen. På så sätt kan vi bättre prioritera åtgärder för farliga ämnen i framtiden. I uppdraget har vi också bidragit till substitutionsarbetet i näringsliv och offentlig sektor genom att publicera resultat från kartläggningsuppdraget.	H16-08605 + H17-05402 (slutredovisning)
Uppdrag att följa upp mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter. Rapporteras till Tillväxtverket senast den 1 mars åren 2015–2021	Kemikalieinspektionen redovisar sitt arbete med målen om kortare handläggningstider, nöjdare kunder och systematiska samråd med företag.	H13-02393, H15-00003
Att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan.	Vi arbetar för delmålen i Östersjöstrategin genom vår ordinarie verksamhet och genom att stötta Naturvårdsverket i deras roll som samordnare av policyområde farliga ämnen (PA Hazards).	H16-02767
Uppdrag till statliga myndigheter att fortsätta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2019 och 2020 m.m.	Myndigheten har inte haft någon praktikant under 2020.	H18-05009

Uppdrag till statliga myndigheter att ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2019 och 2020 m.m.	Myndigheten har inte tagit emot någon person under 2020.	H18-04944
---	--	-----------

Tabell 34. Andra myndigheters regeringsuppdrag vi i olika grad medverkat i under 2020

Departement	Regeringsuppdrag	Ärendenummer
Miljödepartementet	Naturvårdsverkets uppdrag om konventionen för biologisk mångfald. Delredovisas 2020-03-01, slutredovisas 2020-10-01.	H19-07078
Miljödepartementet	Naturvårdsverkets uppdrag om uppdatering av den svenska genomförandeplanen för Stockholmskonventionen. Lämnas till konventionen 2020-09-30.	H20-03082
Miljödepartementet	Naturvårdsverkets uppdrag om produkters livslängd och återvinningsbarhet. Rapporteras 2020-06-15.	H20-04003
Miljödepartementet	Naturvårdsverkets uppdrag om nationell platsamordning. Samordna och driva frågor i syfte att öka den hållbara plastanvändningen	H20-06604
Näringsdepartementet	Naturvårdsverkets uppdrag om strategisk användning av spetstekniker och avancerade systemlösningar för hållbar stadsutveckling.	H16-05242
Näringsdepartementet	Konsumentverkets uppdrag att stimulera miljösmarta konsumtionsmönster	H17-03844
Näringsdepartementet	Konsumentverkets uppdrag att inrätta och tillhandahålla ett forum för miljösmart konsumtion	H17-03853
Näringsdepartementet	Statens väg- och transportforskningsinstitut uppdrag att ta fram och sprida kunskap om mikroplastutsläpp från transportsystemet.	H17-08929
Näringsdepartementet	Statens jordbruksverks uppdrag att inom ramen för livsmedelsstrategin, inrätta en samordningsfunktion för ekologiska livsmedel samt utarbeta en åtgärdsplan och etappmål.	H18-03030 Se även H18-07018.
Näringsdepartementet	Livsmedelsverkets uppdrag om nationell samordning av dricksvattenfrågor. Redovisas 2020-10-01.	H18-03521
Socialdepartementet	Folkhälsomyndigheten och Statens jordbruksverk uppdrag angående samverkansfunktion och handlingsplan för arbetet mot antibiotikaresistens.	H17-04008 (Årligen i ÅR 2019–2020)
Utrikesdepartementet	Kommerskollegiums uppdrag att göra en analys av frihandelsdelen i Associationsavtalet mellan EU och Mercosur. Förlängt till 2020-10-01	H20-06570

Intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader per huvudavsnitt i tabell 35 är i huvudsak fördelade utifrån data i redovisningen. Redovisningen per huvudavsnitt tar hänsyn till myndighetens indirekta kostnader och fördelning av kalkyldifferensen. Den senare motsvarar 3,5 procent och består av skillnaden mellan fördelade timkostnader mot lönekostnader samt indirekta kostnader fördelade med tidredovisning jämfört med utfall för dessa kostnader.

I de indirekta kostnaderna ingår bland annat kostnader för gemensam personal, IT, lokalkostnader och avdelningarnas egna gemensamma kostnader.

De gemensamma kostnaderna är fördelade på prestationer och processer med genomsnittlig timkostnad för de tre senaste åren som grund.

Kemikalieinspektionens verksamhet finansieras huvudsakligen via anslag, en mindre del av verksamheten, 10 procent, finansieras via offentlighets- och uppdragsintäkter samt bidrag.

Kostnaderna har ökat från knappt 280 mnkr till drygt 302 mnkr jämfört med förra året. Ökningen beror i första hand på konsultinsatser för att utföra det uppdrag vi fått från regeringen. Det gäller framförallt 5+15 mnkr för internationellt kemikaliearbete. Satsningarna är i huvudsak inom avsnittet Utveckla lagstiftning och andra styrmedel.

I avsnittet Information och stöd till företag och allmänhet har vi justerat jämförelsetalen för 2018 och 2019 vad gäller andel personalkostnad mot andel övrig kostnad. Men total kostnad är densamma.

Tabell 35. Intäkter och kostnader per huvudavsnitt 2018–2020 (kostnad tkr)

Prestation 2020	Personal-kostnad 2020	Övrig kostnad 2020	Summa kostnader 2020	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Uppbörd	Lämnade bidrag
Utveckla lagstiftning och andra styrmedel	-108 593	-41 914	-150 508	115 798	34 709	11 187	-29 219
Tillståndspröva, upplysning och annan regeltillämpning	-74 703	-21 060	-95 763	94 591	1 171	68 049	-2 702
Utöva tillsyn, ta fram kemikaliestatistik	-38 752	-16 999	-55 751	55 251	500	32 059	-
Summa	-222 048	-79 973	-302 021	265 640	36 381	111 295	-31 922
Varav Information och stöd till företag och allmänhet	-20 268	-6 511	-26 779				
Prestation 2019	Personal kostnad 2019	Övrig kostnad 2019	Summa kostnader 2019	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Uppbörd	Lämnade bidrag
Utveckla lagstiftning och andra styrmedel	-100 438	-29 501	-129 939	101 879	28 061	8 531	-31 443
Tillståndspröva, upplysning och annan regeltillämpning	-75 397	-20 042	-95 439	94 366	1 074	75 774	-3 522
Utöva tillsyn, ta fram kemikaliestatistik	-39 893	-14 509	-54 401	53 877	525	29 825	-
Summa	-215 728	-64 052	-279 780	250 121	29 659	114 130	-34 965
Varav Information och stöd till företag och allmänhet	-28 865	-8 570	-37 435				
Prestation 2018	Personal-kostnad 2018	Övrig kostnad 2018	Summa kostnader 2018	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Uppbörd	Lämnade bidrag
Utveckla lagstiftning och andra styrmedel	-93 020	-34 044	-127 064	92 612	34 453	5 358	-42 080
Tillståndspröva, upplysning och annan regeltillämpning	-70 600	-17 597	-88 197	87 132	1 065	84 359	-3 700
Utöva tillsyn och ta fram kemikaliestatistik	-38 886	-14 996	-53 882	53 737	145	32 158	-
Summa	-202 506	-66 637	-269 143	233 481	35 662	121 875	-45 780
Varav Information och stöd till företag och allmänhet	-25 298	-8 325	-33 623				

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 36. Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna disponeras (kostnad tkr)

Verksamhet	Ack. resultat 2019	Budget - intäkter 2020	Utfall - intäkter 2020	Budget - kostnader 2020	Utfall - kostnader 2020	Utfall - resultat 2020	Ack. resultat 2020
Offentlig-rättslig-verksamhet							
SERP	0	15 400	14 166	15 400	14 166	0	0
Varuprover	0	200	97	200	97	0	0
Summa	0	15 600	14 263	15 600	14 263	0	0
Uppdrags-verksamhet							
Tjänste-export	0	15 500	4 884	15 500	4 884	0	0
Summa	0	15 500	4 884	15 500	4 884	0	0

SERP (Svenskt rapportörsprogram)

Kemikalieinspektionen är behörig myndighet för den prövning av verksamma ämnen på EU-nivå som myndigheten gör enligt växtskyddsmedelförordningen respektive biocidförordningen. Den del av myndighetens åtaganden som rör utvärdering av verksamma ämnen i växtskyddsmedel och biocidprodukter kallas Svenska Rapportörprogrammet (SERP). Verksamheten finansieras av ansökande företag och möjligheterna till avgiftsuttag samt avgifternas storlek framgår av respektive EU-förordning samt i förordningen om bekämpningsmedelsavgifter. Avgifterna är max-avgifter. Eventuella underskott i verksamheten får enligt Kemikalieinspektionens regleringsbrev finansieras med medel från vårt anslag.

SERP-verksamhetens intäkter betalas i förskott till Kemikalieinspektionen i samband med att arbetet/projektet påbörjas. Den avgiftsfinansierade SERP-verksamheten har under 2020 kostnader som överstiger intäkterna med 262 tkr. I tabellen redovisas dock ett balanserat resultat i och med att underskottet på 262 tkr har återredovisats mot anslaget enligt regleringsbrevet för Kemikalieinspektionen.

Underskottet i SERP under 2020 beror delvis på att det sedan 2013 finns krav i lagstiftningarna för växtskyddsmedel och biocider att utvärderande medlemsland, förutom att ta fram en bedömningsrapport, också ska lämna in ett förslag på harmoniserad klassificering. Flera av de ämnen vi utvärderar kom in till Kemikalieinspektionen då ansökningsavgiften inte var anpassad för att täcka klassificeringsarbete. Den del av arbetet som innebär att ta fram ett förslag till harmoniserad klassificering och som krävs för en prövning av godkännande har därför finansierats av anslaget och redovisas här som ett underskott i SERP-verksamheten. Underskottet beror också på att vi har utfört arbete i samband med att vi fått in en ny ansökan men där företaget inte betalat avgiften och vi efter flera påminnelser avslagit deras ansökan.

Varuprover

Det är antingen företagen eller Kemikalieinspektionen som betalar kostnaden för analyser i samband med myndighetens tillsyn av varor:

- Företagen betalar analyskostnaderna om Kemikalieinspektionen hittar otillåtna halter av något kemiskt ämne i en vara, eller om företaget på annat sätt har brutit mot reglerna för kemikalier i varor.
- Kemikalieinspektionen betalar om företaget har följt den lagstiftning som gäller.

Reglerna för kostnader i samband med tillsyn finns i (8 kap. 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken) och (26 kap. 22 b § punkt 2 i miljöbalken (1998:808)) och (prop. 2009/10:167 s. 37).

Tjänsteexport

Tjänsteexport avser följande samarbete:

Kemikalieinspektionens samarbete med Sveriges biståndsmyndighet Sida enligt fem överenskommelser som myndigheten har med Sida, varav tre redovisas som tjänsteexport och två som erhållna bidrag.

Vi redovisar kostnader som tjänsteexport när vi har kostnader för den egna personalens löner och när vi tagit hand om ersättningsgilla kostnader för vår personal i samband med arbetet med tjänsteexport. Intäkter har minskat från 10,3 mkr till 4,9 mkr. Skälet till att intäkten för tjänsteexport har ett lägre utfall än budgeterat är:

- att intäkten har minskat på grund av ny finansieringsmodell från Sida för de två senaste överenskommelserna. En större del av myndighetens intäkter från Sida redovisas numera som intäkt av bidrag jämfört med tidigare.
- att mindre internationell verksamhet har utförts på grund av pandemin.

Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna inte disponeras

Tabell 37. Avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna inte disponeras (kostnad tkr)

Verksamhet	Ack. resultat 2019	Budget-intäkter 2020	Utfall – intäkter 2020	Budget – kostnader 2020	Utfall – kostnader 2020	Utfall – resultat 2020	Ack. resultat 2020
9433, Allmän-kemikalier	58 782	48 000	50 023	60 200	56 229	-6 206	52 576
9437, Bekämpningsmedel*	-92 675	67 000	60 375	74 000	71 681	-11 306	-103 981
2811, Dispens-avgifter	-2 480	350	180	350	248	-68	-2 548
9437, Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområden*	-7 834	500	716	0	3 001	-2 285	-10 119
Summa	-44 207	115 850	111 294	134 550	131 159	-19 865	-64 072

*Ackumulerat resultat till och med 2019 för avgiftsfinansierade verksamheten "Bekämpningsmedel" har justerats ned med 7 834 tkr. I och med en ändring i förordningen om bekämpningsmedelsavgifter undantas ansökningar gällande "Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde" från målet om full kostnadstäckning. "Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde" har därför ett ackumulerat underskott med 7 834 tkr som ingående värde.

Allmänkemikalier

Intäkten baseras på antal anmälda produkter och per volym. Intäkterna har ökat från 48,1 mkr till 50 mkr. Tidigare upparbetat överskott har möjliggjort ökade insatser för stöd till företag. Kostnadsutvecklingen medför att tidigare obalans mellan intäkter och kostnader jämnats ut.

Bekämpningsmedel inklusive utvidgat produktgodkännanden för mindre användningsområde

Resultatet för bekämpningsmedel gav under 2020 upphov till ett underskott på 11,3 mnkr, motsvarande resultat för 2019 var -6,4 mnkr.

Resultatet för utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområden (UPMA) var under 2020 ett underskott på 2,3 mnkr. En särredovisning av denna ärendekategori är ny för i år då dessa ärenden sedan juni 2019 är undantagna från målet om full kostnadstäckning. Underskottet avseende dessa ärenden inkluderas inte i det ackumulerade underskottet gällande bekämpningsmedel.

Intäkterna baseras på inbetalda ansöknings- och årsavgifter för bekämpningsmedel. Intäkterna har under 2020 minskat med 5,6 mnkr från föregående år. Intäkten blev 6,4 mnkr lägre än budget enligt regleringsbrev 2020. De lägre intäkterna kan förklaras av förseningar i beslutsprocessen om godkännande av verksamma ämnen vid EU-kommissionen samt att sökande företag påverkats av coronapandemin och ansökningar inte inkommit som planerat.

Intäkterna för UPMA är baserade på ansökningsavgifterna för dessa ärenden. Under 2020 uppgick intäkterna till totalt 7 tkr, vilket översteg budget med 2 tkr.

Kostnaden för den avgiftsfinansierade bekämpningsmedelsverksamheten var totalt 74,7 mnkr (i den totala kostanden ingår kostnaden för bekämpningsmedel samt kostnaden för UPMA). Den totala kostnaden ligger i linje med budget i regleringsbrev, 74 mnkr.

Kostnadstäckningen för den avgiftsfinansierade verksamheten varierar mellan åren till följd av att intäkter och kostnader varierar. Sedan nuvarande avgiftsförordningen började tillämpas har kostnadstäckningen varierat mellan 80–90 procent, med undantag av 2018 där kostnadstäckningen var 100 procent.

Kemikalieinspektionen arbetar för att kostnaderna för den avgiftsfinansierade verksamheten på sikt ska vara i balans mot intäkterna. Sedan 2019 är UPMA och vissa biologiska växtskyddsmedel undantagna från målet om full kostnadstäckning. Målet om full kostnadstäckning kvarstår för andra typer av ansökningar. Vissa ansökningar har dock avgiftsnivåer som inte är beräknade att täcka hela prövningskostanden. Det rör till exempel dispenser för att undanröja fara, godkännande för en liten odlingsareal och godkännande av lågriskprodukter. Nuvarande avgiftsnivåer och avgiftskonstruktion kommer därmed att leda till underskott i vissa delar av verksamheten och att målet om full kostnadstäckning är svårt att nå.

Kemikalieinspektionen har fått i uppdrag av regeringen att bland annat se över avgiftsnivåer och avgiftskonstruktion för bekämpningsmedel och lämna förslag på nya avgifter samt hur det ackumulerade underskottet kan reduceras till noll. Uppdraget kommer att slutredovisas i februari 2022.

Dispenser för allmänkemikalier

Under året har 12 stycken avgifter för allmänkemikaliedispenser om vardera 15 tkr betalats till myndigheten vilket ger en total intäkt om 180 tkr. Intäkterna för dispensererna inom allmänkemikalieområdet är trots en justering av ansökningsavgifterna lägre än kostnaderna för denna verksamhet, kostnaden uppgick till 248 tkr. Underfinansieringen förklaras dels av utredningsintensiva ärenden, dels av att sökande i vissa fall kombinerar flera användningar i en ansökan vilket resulterar i omfattande arbete trots att endast en ansökningsavgift betalas.

Intäkter och kostnader för bekämpningsmedel uppdelade per resultatområden

I tabellen nedan redovisar vi intäkter och kostnader per resultatområde. Vi redovisar kostnader för:

- handläggning av produktansökningar och bekämpningsmedelsdispenser
- operativ tillsyn av bekämpningsmedel
- registerhållning över godkända bekämpningsmedel
- att ta ut ansöknings- och årsavgifter
- rådgivning, regelinformation och stöd till bekämpningsmedelsföretag

Vi redovisar även intäkter från ansöknings- och årsavgifter för växtskyddsmedel och biocidprodukter. Avgiftsuttaget regleras av förordningen (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. Ansökningsavgifterna betalas av de företag som ansöker om godkännande, dispens och parallellhandeltillstånd av kemiska växtskyddsmedel, biologiska växtskyddsmedel eller biocidprodukter som avses släppas ut och användas på den svenska

marknaden. Årsavgifterna betalas av de företag som har fått ett bekämpningsmedel godkänt eller fått ett parallellhandelsstillstånd och beräknas på viss procent av försäljningsvärdet.

Vi redovisar, som tidigare, kostnader och intäkter mot inkomstitel som omfattar hela den avgiftsfinansierade verksamheten. Balans mellan kostnader och intäkter kan i dagsläget inte förväntas inom respektive resultatområde och inte heller för ett enskilt budgetår. Grunden till detta är att avgiftsintäkterna inte är periodiserade. Handläggning av ärenden kan pågå över årsskiftet beroende när på året en ansökan kommer in. Handläggningstiderna för prövningsärenden kan dessutom överstiga 12 månader. Det innebär att vi inte alltid redovisar intäkter och kostnader för enskilda ärenden på samma budgetår.

Avgiftsmodellen innebär att vi använder intäkter från årsavgifter (resultatområde 3, 4 och delvis 5) för att täcka upp kostnader för prövning av ärenden (resultatområde 1, 2, 5–7). Redovisningen har förändrats sedan föregående år och inkluderar inte längre resultat område 8 och 9. Dessa resultat områden är inte längre relevanta att följa upp då alla ärenden enligt äldre rätt är avslutade.

Tabell 38. Kostnader för prövning och tillsyn samt intäkter från bekämpningsmedelsavgifter 2020, uppdelat per resultat område (kostnad och intäkt tkr) *

Prestation	Kostnader 2020	Intäkter 2020	Avgiftsintäkternas andel 2020
1. Ärenden med riskbedömning, växtskyddsmedel	28 416	10 196	
2. Ärenden med riskbedömning, biocidprodukter	21 668	4 416	
3. Tillsyn, information och register, växtskyddsmedel	7 451	27 822	
4. Tillsyn, information och register, biocidprodukter	9 014	15 536	
5. Ärenden med avgifter som inte är kostnadstäckande	1 111	229	
6. Övriga ärenden, växtskyddsmedel	3 395	1 488	
7. Övriga ärenden, biocidprodukter	627	688	
Totala kostnader och intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet för prövning och tillsyn	71 681	60 375	84%
Kostnader för verksamhet för prövning undantaget krav på full kostnadstäckning**	3 001	716	24%
Kostnader för icke avgiftsfinansierad verksamhet för prövning	9 180		
Totala kostnader	83 862		

*I redovisade kostnader för prövning av ärenden inkluderas Jordbruksverkets och Livsmedelsverkets kostnader.

**Prövning av ansökningar om utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (UPMA)

Utfallet av intäkten från års- och ansökningsavgiften var 61,1 mnkr under 2020. Under 2019 var motsvarande utfall 66,7 mnkr. Intäktsminskningen beror på att intäkten från ansökningsavgiften har sjunkit mellan 2020 och 2019, från 22,4 till 17,1 mnkr. Den lägre intäkten från ansökningsavgifterna förklaras i hög utsträckning av förseningar i beslutsprocessen om godkännande av verksamma ämnen vid EU-kommissionen. Om ett verksamt ämne inte blir prövat förlängs det befintliga produktgodkännandet administrativt vilket resulterar i lägre intäkter. Utfallet av årsavgifterna var 44 mnkr.

De mest omfattande kostnaderna för den avgiftsfinansierade verksamheten återfinns inom resultatområde 1 och 2. Inom dessa resultatområden ingår kostnaden för handläggning av ansökningar om produktgodkännanden enligt växtskyddsmedels- och biocidproduktförordningarna. Kostnaden för resultatområde 1 är lägre än 2019 och förklaras till del av att kostnader som härrör till ärendekategorin UPMA särredovisas från och med 2020 inom posten ”Kostnader för verksamhet för prövning som saknar krav på full kostnadstäckning” då dessa ärenden inte längre omfattas av kravet om målet om full kostnadstäckning. Särredovisningen ger samma effekt på resultatområde 5 där kostnaden är lägre än föregående år. Utfallet för resultatområde 2 är något högre än 2019 och förklaras av ökade kostnader för arbete med initiativärenden och förklaras till del av det ökade arbetet med desinfektionsmedel som följde av pandemin.

Kostnaden för resultatområde 3 har minskat med 1,5 mnkr till 7,5 mnkr och förklaras till del av lägre konsultkostnader. Kostnaden för resultatområde 4 har ökat från 6,2 mnkr till 9 mnkr. Kostnadsökningen förklaras till del av det ökade arbetet med desinfektionsmedel som följde av pandemin.

Kemikalieinspektionens kostnader per beslut för tillståndsprövning har succesivt minskat under perioden 2016 till 2020. Kostnadsminskningen motsvarar 12 procent under perioden. Under 2016 var kostnaden 103 tkr per beslut jämfört med 91 tkr 2020. Kostnaden per fattat beslut har beräknats utifrån kostnaden för avgiftsfinansierad verksamhet exklusive resultatområde 3 och 4.

I den totala kostnaden för prövning ingår även icke avgiftsfinansierad verksamhet, det vill säga skattefinansierad verksamhet som inte redovisas mot någon inkomstitel. Exempel är normerande verksamhet som syftar till att säkra en konsekvent riskbedömning både inom myndigheten och mellan EU:s medlemsländer, utifrån gällande lagstiftning och regelverk. Genom normeringsarbetet i olika arbetsgrupper har Kemikalieinspektionen kunnat skynda på harmoniseringen av produktprövningen inom EU för växtskyddsmedel och biocidprodukter. Harmoniseringen mellan länderna innebär inte bara en ökad effektivitet utan också att de beslut som fattas i tillståndsärenden ger avsett skydd för hälsa och miljö. I den icke avgiftsfinansierade verksamheten ingår även kostnaderna för det arbete myndigheten gör med att ompröva beslut när nya risker har identifierats.

Kostnaderna för vår icke avgiftsfinansierade verksamhet har ökat från 7,7 mnkr till 9,1 mnkr mellan 2019 och 2020. Kostnadsökningen förklaras av ökade konsultkostnader till följd av den anslagsförstärkning som myndigheten fick under året för att stärka det globala kemikaliarbetet genom exempelvis att utveckla och effektivisera EU-lagstiftningarna. Under 2020 har 11 procent av de totala kostnaderna för prövning och tillsyn varit icke avgiftsfinansierad verksamhet.

Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	28 000	28 000	30 000	30 000	30 000
Utnyttjad	16 272	17 381	23 823	17 461	17 818
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	7 500	7 500	5 500	7 500	7 500
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	7	0	0	0
Räntekostnader	-3	-128	-233	-169	-158
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev (SERP och varuprover)	15 600	11 782	10 700	15 768	16 478
Avgiftsintäkter	14 263	9 325	9 911	13 186	15 275
Beräknat belopp enligt regleringsbrev (tjänsteexport)	15 500	15 500	15 500	15 448	15 448
Övriga avgiftsintäkter	4 884	10 246	15 432	15 150	15 056
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	115 850	116 520	121 520	120 020	105 050
Avgiftsintäkter	111 410	113 882	123 554	105 406	111 760
Anslagskredit					
<i>UO 20 Anslag 1:6 ap 1</i>					
Beviljad	8 270	8 309	8 242	7 728	6 889
Utnyttjad	0	0	0	0	-2 567
<i>UO 20 Anslag 1:7 ap.2</i>					
Beviljad	15	15	15	15	15
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>UO 20 Anslag 1:6 ap 1 Ramanslag</i>					
Anslagssparande	7 076	6 859	13 655	1 705	0
<i>UO 20 Anslag 1:7 ap.2 Ramanslag</i>					
Anslagssparande	0	0	0	0	0
Bemyndiganden Ej tillämplig					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	241	238	237	243	246
Medelantalet anställda (st)*	279	272	270	279	280
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 223	1 142	1 097	1 050	1 010
Kapitalförändring					
Årets	-115	249	-1 678	1 153	-7 668
Balanserad	2 054	1 805	3 483	2 330	9 998

* I beräkningen av medelantalet anställda är inte tjänstledig personal frånräknad.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		265 640	250 121
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	19 936	19 811
Intäkter av bidrag	2	16 416	9 761
Finansiella intäkter	3	28	86
Summa intäkter		302 021	279 780
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-222 048	-215 728
Kostnader för lokaler		-15 369	-15 176
Övriga driftkostnader	5	-57 340	-40 969
Finansiella kostnader	6	-17	-247
Avskrivningar och nedskrivningar		-7 247	-7 659
Summa kostnader		-302 021	-279 780
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7	180	210
Skatteintäkter m.m.	8	111 115	113 920
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-111 410	-113 882
Saldo uppbördsverksamhet		-115	249
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		25 318	28 485
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 603	6 480
Lämnade bidrag	9	-31 922	-34 965
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	10	-115	249

Balansräkning

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	11	12 372	13 763
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	735	1 131
Summa immateriella anläggningstillgångar		13 107	14 894
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	890	815
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	2 276	3 101
Summa materiella anläggningstillgångar		3 166	3 916
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		69	40
Fordringar hos andra myndigheter	15	6 008	4 034
Övriga kortfristiga fordringar	16	1 939	2 123
Summa kortfristiga fordringar		8 015	6 197
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	5 387	5 634
Upplupna bidragsintäkter	18	814	3 797
Övriga upplupna intäkter	19	6 223	4 676
Summa periodavgränsningsposter		12 424	14 108
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	20	907	-249
Summa avräkning med statsverket		907	-249
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		72 739	64 708
Summa kassa och bank		72 739	64 708
SUMMA TILLGÅNGAR		110 358	103 573

Balansräkning fortsättning

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		2 054	1 805
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	-115	249
Summa myndighetskapital	21	1 939	2 054
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	1 094	1 929
Övriga avsättningar	23	2 610	2 116
Summa avsättningar		3 704	4 045
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	24	16 272	17 381
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	25	10 044	7 001
Leverantörsskulder		15 943	14 064
Övriga kortfristiga skulder	26	5 738	3 443
Förskott från uppdragsgivare och kunder	27	22 334	21 279
Summa skulder m.m.		70 331	63 168
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	28	19 995	17 896
Oförbrukade bidrag	29	14 389	16 410
Summa periodavgränsningsposter		34 384	34 306
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		110 358	103 573

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
UO 20 1:6 Kemikalieinspektionen (ramanslag)							
ap.1 Kemikalieinspektionen (ram)	30	6 859	290 692	0	297 551	-290 475	7 076
UO 20 1:7 Avgifter till internationella organisationer (ramanslag)							
ap.2 Internationella organisationer, Kemikalieinspektionen (ram)	31	0	500	0	500	-500	0
Summa		6 859	291 192	0	289 051	-290 975	7 076

Villkor för anslag 1:6

ap.1 Kemikalieinspektionen

Högst 6 000 tkr får betalas ut till Livsmedelsverket och Statens jordbruksverk för nationell prövning av växtskyddsmedel och biocidprodukter. Medlen utbetalas mot rekvisition. För 2020 utbetalades 2 700 tkr, varav 1 700 tkr till Livsmedelsverket och 1 000 tkr till Statens jordbruksverk. Till Statens jordbruksverk utbetalades ytterligare 1 200 kr i början av 2021.

Högst 8 000 tkr får användas för bidrag till Internationella kemikalieseekretariatet (the International Chemical Secretariat, ChemSec). Av dessa medel ska minst 3 000 tkr användas för arbete med substitution av farliga ämnen. Medlen betalas ut mot rekvisition. Under 2020 har 8 000 tkr betalats ut.

Högst 7 000 tkr får användas för bidrag till Karolinska institutet för att vidareutveckla en plattform för säker hantering av nanomaterial som kan bidra till att uppnå miljökvalitetsmålet giftfri miljö och skydda människors hälsa. Medlen betalas ut mot rekvisition. Under 2020 har 7 000 tkr betalats ut.

Högst 2 000 tkr ska användas för Naturvårdsverkets del i arbetet med handlingsplanen för en giftfri vardag och det särskilda uppdraget om att minska exponering för farliga ämnen i ett livscykelperspektiv från återvunnet material för att bidra till att uppnå etappmålet om giftfria och resurseffektiva kretslopp. Under 2020 har 2 000 tkr betalats ut.

Från anslaget får medel användas för att täcka upp eventuella underskott i provningsverksamheten enligt förordning (EG) nr 1107/2009 och förordning (EG) nr 528/2012 inom det svenska rapportörsprogrammet (SERP) rörande riskbedömning av befintliga och nya verksamma ämnen i bekämpningsmedel. Sådana medel ska hanteras och redovisas separat. För 2020 har 262 tkr återredovisats mot anslaget.

Kemikalieinspektionen ska betala ut 5 000 tkr till Substitutionscentrum vid Research Institutes of Sweden (RISE). Under 2020 har 5 000 tkr betalats ut.

15 000 tkr får särskilt användas för att stärka myndighetens kemikaliearbete inom EU och på global nivå, av dessa får högst 2 000 tkr betalas ut som bidrag till andra myndigheter och organisationer för samarbete inom detta område. Under 2020 har inga bidrag betalats ut av dessa medel.

Villkor för anslag 1:7

ap.2 Internationella organisationer, Kemikalieinspektionen

Anslagsposten får användas för bidrag som betalas ut i annan valuta än svenska kronor till följande internationella organisationer: WHO International Programme for Chemical Safety (IPCS), OECD Pesticide Programme, OECD Biocide Programme, OECD Working Group on Harmonisation of Regulatory Oversight in Biotechnology och OECD Expanded Special Programme. Under 2020 betalades 430 tkr till OECD ENV/EHS samt 70 tkr till WHO.

Redovisning mot inkomsttitel

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Not	Beräknat belopp	Inkomster
9433 Avgifter för Kemikalieinspektionen			
011 Avgifter för Kemikalieinspektionen		48 000	49 613
9437 Skatt på bekämpningsmedel och gödsel			
011 Skatt på bekämpningsmedel		67 000	60 901
011 Utvidgat godkännande för mindre användningsområde		500	716
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet			
169 Övriga inkomster		350	180
Summa		115 850	111 410

Villkor

Utvidgat godkännande för mindre användningsområde

Avgifter för ”Utvidgat godkännande för mindre användningsområden” har inte krav på full kostnadstäckning enligt 2 kap. 13 § och 3 kap. 2 § första stycket förordningen (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. Resultatet av verksamheten redovisas i tabell 38.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Kemikalieinspektionens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari (3 januari föregående år). Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 50 tkr samt för immateriella tillgångar 100 tkr. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Datorer bedöms ha en livslängd kortare än tre år och kostnadsförs därför direkt.

Ändrad värderingsprincip

Förskottsbetalningar från kunder (SERP) redovisas under särskild post i balansräkning. Från och med 2020 särredovisas de förskott som ska återbetalas som övrig skuld. För 2020 uppgår beloppet till 2 387 tkr. Jämförelsetal för 2019 har beräknats till 1 293 tkr.

Kostnadsförs direkt

- Datorer och kringutrustning

3 år

- Dataprogram, licenser, rättigheter
- Övriga kontorsmaskiner

5 år

- Inredningsinventarier
- Förbättringsutgifter på annans fastighet
- Egenutvecklade dataprogram

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda. Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip. Nedskrivning av uppbördsfordringar avseende kemikalie- och bekämpningsmedelsavgifter har gjorts som en följd av att preskriptionstiden för dessa fordringar är fem år.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Kontokredit hos Riksgäldskontoret

Kemikalieinspektionen har beviljats 7 500 tkr i kontokredit enligt regleringsbrev, vilket inte har utnyttjats under året.

Ersättningar och andra förmåner

Insynsrådet

Namn	Ersättning (tkr)	Andra råds- och styrelseuppdrag
Betty Malmberg	1,5	Ledamot av insynsrådet för Specialpedagogiska skolmyndigheten. Ledamot av insynsrådet för Länsstyrelsen Östergötland. Ledamot av insynsrådet för Statens veterinärmedicinska anstalt. Styrelseledamot i Gentekniknämnden. Ledamot i Svenska Unescorådet.
Marlene Burwick	1,5	Ledamot i Miljömålsberedningen. Ledamot i Länsstyrelsen i Uppsala läns insynsråd.
Lars Kallsäby	-	Ordförande i styrelsen för Aros Växtkraft AB. Ordförande i styrelsen för Fibra AB. Styrelsesuppleant i Frövi Gård Aktiebolag. Styrelseledamot i Mälarenergi AB. Styrelseledamot i Mälarenergi Försäljning AB. Styrelseledamot i Mälarenergi Vattenkraft AB. Ordförande i styrelsen för Mälarhus AB. Ordförande i styrelsen för SamKom AB. Styrelsesuppleant i Strömsholms Kanalaktiebolag.
Magnus Huss	1,5	Inga övriga styrelseuppdrag.
Anne-Sofie Bäckar	-	Inga övriga styrelseuppdrag.
Christina Rudén	1,5	Inga övriga styrelseuppdrag.
Kerstin Lindvall	1,5	Styrelseledamot i ICA Global Sourcing Limited, Hongkong.
Anders Finnson	1,5	Suppleant i styrelsen för Finnson psykoterapi AB.
Jan Cedervärn	1,5	Inga övriga styrelseuppdrag.
Pär Larshans	1,5	Styrelseledamot i IVL Svenska Miljöinstitutet AB. Styrelseledamot i SIWI Stockholm International Water Institute.

Ledande befattningshavare

Namn	Ersättning (tkr)	Andra råds- och styrelseuppdrag
Per Ängquist Generaldirektör	1 298	Ledamot, Trafikverkets styrelse. Ledamot av regeringens Miljömålsråd. Ledamot i styrelsen för forskningsprogrammet MISTRA Safe Chem. Av regeringen utsedd nomineringsperson till styrelsen för Linköpings universitet.

Noter till resultat- och balansräkningen (tkr)

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter, SERP *	14 166	9 173
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter, Varuprov	97	151
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	786	157
	Intäkter av tjänsteexport **	4 884	10 246
	Kopior av allmän handling, 15 § Avgiftsförordningen	3	0
	Övriga intäkter	0	84
	Summa	19 936	19 811

* Intäkterna avser Svenska rapportörsprogrammet SERP. Avgifter för SERP faktureras i förskott och intäkter beror på inflöde av ärenden under året.

** Kemikalieinspektionen betalar ut medel för olika biståndsprojekt som finansieras av Sida. Den del som erhålls från Sida och som finansierar Kemikalieinspektionens egen verksamhet i dessa projekt redovisas som intäkter av tjänsteexport. Intäkten har minskat p.g.a. ny finansieringsmodell från Sida men också mindre internationell verksamhet har utförts p.g.a. pandemin.

Not 2	Intäkter av bidrag	2020	2019
	Intäkter av bidrag från statliga myndigheter *	15 848	8 711
	Bidrag från EU:s institutioner	568	1 050
	Summa	16 416	9 761

* Ökningen består bland annat av ny finansieringsmodell från SIDA. Ett program har övergått från intäkt av tjänsteexport till intäkt av bidrag.

Not 3	Finansiella intäkter	2020	2019
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	7
	Negativ ränta på lån i Riksgäldskontoret	1	56
	Övriga finansiella intäkter	28	23
	Summa	28	86

Not 4	Kostnader för personal	2020	2019
	Lönekostnader *	-142 018	-136 223
	Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-77 131	-74 116
	Övriga kostnader för personal**	-2 898	-5 389
	Summa	-222 048	-215 728

* I posten Lönekostnader avser 1169 tkr (738 tkr) arvoden till ej anställd personal (uppdragstagare).

Lönekostnader inkl LKP har ökat beroende på att medelantalet anställda har ökat med 7 personår samt att färre har tagit ut sin semester och därmed har kostnaden för uttagen semester ökat.

** Övriga personalkostnader har minskat p.g.a. pandemin i och med lägre kostnader för kurs- och konferensavgifter samt för skattefria traktamenten, färre resor.

Not 5	Övriga driftkostnader	2020	2019
	Reparationer och underhåll	-428	-777
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster, reaförluster	-5	-23
	Resor, representation, information *	-1 736	-5 204
	Köp av varor	-2 719	-2 319
	Datorer och kringutrustning	-1 388	-2 267
	Dataprogram och licensavgifter**	-6 470	-3 414
	Konsulttjänster***	-40 942	-23 619
	Köp av övriga tjänster	-3 654	-3 344
	Summa	-57 340	-40 969

* Resekostnaderna har minskat p.g.a. pandemin

**Övriga driftkostnader har ökat något, särskilt ökat antal inköp av licenser.

*** Konsulttjänster har ökat p.g.a. genomförandet av särskild satsning avseende globalt kemikaliearbete

Not 6	Finansiella kostnader	2020	2019
	Ränta på räntekontot, negativ ränta	-3	-128
	Övriga finansiella kostnader	-14	-119
	Summa	-17	-247

Not 7	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2019
	Dispensavgifter och ansökningsavgifter avseende allmänkemikalier	180	210
	Summa	180	210

Not 8	Skatteintäkter m.m. *	2020	2019
	Kemikalieavgifter	50 250	48 111
	Bekämpningsmedelsavgifter	61 091	66 739
	Befarade kundförluster	69	-807
	Konstaterade kundförluster	-296	-123
	Summa	111 115	113 920

* Se tabell 37 avseende avgiftsbelagd verksamhet där avgifterna inte disponeras.

Not 9	Lämnade bidrag	2020	2019
	WHO	-70	-70
	OECD	-430	-430
	Summa UO 20 1:7 ap.2 Internationella organisationer, Kemikalieinspektionen (ram)	-500	-500
	Internationella kemikaliesekretariatet (ChemSec)	-8 000	-9 000
	Research Institutes of Sweden (RISE)	-5 000	-7 000
	Jordbruksverket	-1 000	-2 140
	Livsmedelsverket	-1 819	-1 382
	Karolinska Institutet (Swetox)	-7 000	-6 463
	Naturvårdsverket	-2 000	-2 000
	Summa UO 20 1:6 ap.1 Kemikalieinspektionen (ram)	-24 819	-27 985

	Bidrag till övriga länder och organisationer med stöd av medel från Naturvårdsverket	-1 090	
	Bidrag till övriga länder och organisationer med stöd av medel från Sida	-5 513	-6 480
	Summa bidragsmedel	-6 603	-6 480
	Summa lämnade bidrag	-31 922	-34 965
Not 10	Årets kapitalförändring	2020	2019
	Periodiseringsdifferenser uppbördsverksamhet	-115	249
	Summa	-115	249
	Årets kapitalförändring består av osäkra uppbördsfordringar och oreglerade uppbördsfordringar på grund av att uppbördsverksamheten redovisas kassamässigt mot inkomsttitel fr.o.m. 2013.		
Not 11	Balanserade utgifter för utveckling	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	46 963	46 481
	Årets anskaffningar	3 203	482
	Summa anskaffningsvärde	50 166	46 963
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-33 200	-28 054
	Årets avskrivningar	-4 594	-5 146
	Summa ackumulerade avskrivningar	-37 794	-33 200
	Utgående bokfört värde	12 372	13 762
Not 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	1 188	0
	Årets anskaffningar	0	1 188
	Summa anskaffningsvärde	1 188	1 188
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-57	0
	Årets avskrivningar	-396	-57
	Summa ackumulerade avskrivningar	-453	-57
	Utgående bokfört värde	735	1 131
Not 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	2 238	1 638
	Årets anskaffningar	327	600
	Summa anskaffningsvärde	2 565	2 238
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 423	-1 267
	Årets avskrivningar	-252	-155
	Summa ackumulerade avskrivningar	-1 675	-1 423
	Utgående bokfört värde	890	815
Not 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	15 811	15 796
	Årets anskaffningar	1 181	1 425
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-363	-1 410

	Summa anskaffningsvärde	16 629	15 811
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-12 710	-11 670
	Årets avskrivningar	-2 005	-2 301
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	361	1 261
	Summa ackumulerade avskrivningar	-14 354	-12 710
	Utgående bokfört värde	2 276	3 101
Not 15	Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt*	5 046	3 407
	Kundfordringar hos andra myndigheter	961	627
	Summa	6 008	4 034
	*Ökning av ingående mervärdesskatt beror på ett stort antal konsultinköpsfakturor i slutet av året.		
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar	2020-12-31	2019-12-31
	Fordran bekämpningsmedelsavgifter	350	1 764
	Fordran ansökningsavgifter	1 715	826
	Fordran kemikalieavgifter	2 570	2 228
	Värdereglering uppbörd	-2 696	-2 765
	Övriga kortfristiga fordringar	0	70
	Summa	1 939	2 123
Not 17	Förutbetalda kostnader	2020-12-31	2019-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	3 850	3 503
	Övriga förutbetalda kostnader	1 537	2 131
	Summa	5 387	5 634
Not 18	Upplupna bidragsintäkter	2020-12-31	2019-12-31
	Inomstatliga (Sida-finansierade projekt)	121	2 256
	Inomstatliga (Naturvårdsverket-finansierade projekt)		791
	Utomstatliga (EFOR-Reach-Evaluation)	693	750
	Summa	814	3 797
	Föregående år fanns det delprogram som fakturerades i efterskott i betydligt större omfattning än i år. Det beror på när på året insatser görs och när betalning erläggs från bidragsgivaren, som styrs i överenskommelser.		
Not 19	Övriga upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
	Övriga upplupna intäkter utomstatliga (SERP)	6 223	4 676
	Summa	6 223	4 676
	Fordringar på upparbetad arbetsinsats har ökat beroende på eftersläpning i fakturering som i sin tur beror på pandemin.		
Not 20	Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
	Uppbörd		
	Ingående balans	507	74
	Redovisat mot inkomstitel	-111 410	-113 882

Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	111 828	114 315
Skulder avseende Uppbörd	925	507
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	500	500
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-500	-500
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-6 859	-13 655
Redovisat mot anslag	290 475	278 356
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-290 692	-276 973
Återbetalning av anslagsmedel	0	5 413
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-7 076	-6 859
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	1 205	1 456
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-17	-250
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 189	1 205
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	4 897	4 867
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	131 134	131 148
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-18 835	-17 303
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	-111 328	-113 815
Övriga fordringar på statens centralkonto	5 869	4 897
Summa Avräkning med statsverket	907	-249

Not 21 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet	Balanserad kapitalförändring, uppbörd	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2019	1 805	249	2 054
Ingående balans 2020	1 805	249	2 054
Föregående års kapitalförändring	249	-249	0
Årets kapitalförändring		-115	-115
Summa årets förändring	249	-364	-115
Utgående balans 2020	2 054	-115	1 939

Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	1 929	944
Årets avsättning pensionskostnad	-137	1 324
Årets pensionsutbetalningar	-698	-339

	Utgående avsättning	1 094	1 929
Not 23	Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
	Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder		
	Ingående avsättning	2 116	1 636
	Årets avsättning	494	480
	Årets utbetalningar	0	0
	Utgående avsättning	2 610	2 116
	Myndigheten bedömer att de lokala omställningsmedlen till viss del kommer att användas under 2021.		
Not 24	Lån i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	17 381	23 823
	Under året nyupptagna lån	6 776	1 913
	Årets amorteringar	-7 885	-8 355
	Utgående balans	16 272	17 381
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	28 000	28 000
Not 25	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Utgående mervärdesskatt	1 531	158
	Arbetsgivaravgifter	3 777	3 671
	Leverantörsskulder andra myndigheter	4 736	3 172
	Summa	10 044	7 001
	Ökning av utgående mervärdesskatt och leverantörsskulder beror på ett större antal konsultinköp i slutet av året. Utgående mervärdesskatt består till största delen av s.k. omvänd skattskyldighet för konsultinköp från utlandet.		
Not 26	Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
	Personalens källskatt	3 343	3 413
	Förskott från uppdragsgivare (SERP) som ska återbetalas*	2 387	
	Övriga skulder	8	31
	Summa	5 738	3 443
	*Ny redovisningsprincip se tilläggsupplysning avseende förskott som ska återbetalas. Gäller både not 26 och 27		
Not 27	Förskott från uppdragsgivare och kunder	2020-12-31	2019-12-31
	Förskott från uppdragsgivare (SERP)	22 334	21 279
	Summa	22 334	21 279
Not 28	Upplupna kostnader	2020-12-31	2019-12-31
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	18 013	14 531
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	1 282	460
	Övriga upplupna kostnader	700	2 905
	Summa	19 995	17 896

Minskning av upplupna kostnader beror till största delen på ett avtal avseende utveckling av e-plattform för kemikalieregister i Serbien på 1 003 tkr (Sida finansierat) som redovisades vid föregående bokslut.

Semesterlöneskuld och löneskuld har ökat. Både posterna kan härledas till pandemin. Mindre uttag av semesterdagar samt en försenad lönerevision.

Not 29 Oförbrukade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Bidrag som erhållits från Sida	10 420	13 797
Bidrag som erhållits från Naturvårdsverket	3 969	2 613
Summa	14 389	16 410
<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
inom tre månader	3 597	4 102
mer än tre månader till ett år	10 792	12 307
Summa	14 389	16 410

Noter till anslagsredovisning

Not 30 UO 20 1:6 Kemikalieinspektionen (ramanslag)

ap.1 Kemikalieinspektionen (ram)

Enligt regleringsbrevet disponerar Kemikalieinspektionen en anslagskredit på 8 270 tkr.

Anslaget är räntebärande.

Kemikalieinspektionen får disponera hela det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 6 859 kr då det understiger 3% av föregående års tilldelning 276 973 tkr enligt regleringsbrevet.

Not 31 UO 20 1:7 Avgifter till Internationella organisationer (ramanslag)

ap.2 Internationella organisationer, Kemikalieinspektionen (ram)

Enligt regleringsbrevet disponerar Kemikalieinspektionen en anslagskredit på 15 tkr.

Anslaget är inte räntebärande.

Ordlista

Term	Förklaring
Agenda 2030	FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling som syftar till att år 2030 uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling världen över.
Allmänkemikalier	Kemikalier definieras som "allmänkemikalier" i Tullverkets tullnummerlista. Det kan vara kemikalier som ingår i bekämpningsmedel eller andra kemikalier.
Berört medlemsland	Då ett land är beroende av ett annat EU-lands prövning av en ansökan om produktgodkännande för ett bekämpningsmedel.
Bioackumulerande ämnen	Ämnen som lagras i levande organismer/vävnader.
Biocidprodukt /biocid	En produkt avsedd att förstöra, oskadliggöra, hindra, förhindra verkningarna av eller på annat sätt kontrollera skadliga organismer på annat sätt än genom enbart fysisk eller mekanisk inverkan.
CASP	Ett fristående nätverk Coordinated Activities on the Safety of Products som är inriktat på konsumentssäkerhet för hela EU- och Efta-länder.
ChemSec	The International Chemical Secretariat.
CLP-förordningen	EU-förordning som reglerar klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (Classification, Labelling and Packaging).
Diflufenikan	Ett ämne i växtskyddsmedel som används för bekämpning av ogräs.
Direktiv	En rättsakt som sätter upp mål som medlemsländerna i EU ska uppnå. EU-direktiv behöver införlivas i svensk lagstiftning.
Dispens	I särskilda fall kan Kemikalieinspektionen och andra kemikaliemyndigheter i EU bevilja tidsbegränsade undantag från kravet på godkännande för växtskyddsmedel och biocidprodukter. Dispens kan ges i nödsituationer eller för forskning och utveckling. Dispens kan också ges för viss hantering av ett antal förbjudna allmänkemikalier.
Echa	Europeiska kemikaliemyndigheten, European Chemicals Agency.
Efsa	Europeiska Livsmedelssäkerhetsmyndigheten, European Food Safety Authority.
Efta	Europeiska frihandelssammanslutningen, European Free Trade Association.
Exponering	Utsträckning i vilken människor och miljö kommer i kontakt med eller utsätts för farliga ämnen.
Forum	Europeiskt nätverk för informationsutbyte om verkställigheten av Reach-, CLP- och PIC-förordningarna. Är reglerat i Reach-förordningen och obligatoriskt för EU:s medlemsländer.
Förordning	En EU-förordning är en bindande rättsakt som alla EU-länder ska tillämpa i sin helhet. En svensk förordning är en svensk rättsakt beslutad av regeringen.
GHS	Globally Harmonized system of Classification and Labelling, ett globalt system för klassificering och märkning av kemikalier.
Harmoniserad klassificering	En klassificering av ett ämne som ansvariga myndigheter inom EU har beslutat. Leverantörer av ämnet måste använda den bestämda klassificeringen för ämnet.
Hormonstörande ämne	Ämne som påverkar de hormonella systemen och kan orsaka skada på organismer, populationer eller ekosystem.
Högfluorerade ämnen	Samlingsbegrepp som innefattar både perfluorerade och polyfluorerade ämnen. Kallas ofta PFAS. Ämnena förekommer inte naturligt i miljön. De har förmåga att bilda släta, vatten-, fett- och smutsavvisande ytor, och är extremt långlivade. Exempel på högfluorerade ämnen är perfluoroktansulfonat (PFOS) och perfluoroktansyra (PFOA).
Intermediärer	Ämnen som tillverkas för och förbrukas eller används vid kemisk bearbetning för att omvandlas till ett annat ämne.
ISO	Internationella standardiseringsorganisationen.
Kandidat-förteckningen	En lista över särskilt farliga ämnen. Listan är en del av Reach-förordningen och vissa lagkrav gäller för ämnen på listan. Ämnena är kandidater för att hamna på bilaga XIV i förordningen, vilket innebär att det kommer att krävas ett tillstånd för att få använda dem.
KIFS	Kemikalieinspektionens föreskrifter.

Kombinations-effekter	Ämnens farlighet bedöms vanligtvis ämne för ämne. Men vissa ämnen kan samverka på ett sådant sätt att risken kraftigt ökar. Ett annat ord för detta är cocktail-effekt.
Miljökvalitetsmålet Giftfri miljö	Ett av 16 miljökvalitetsmål som riksdagen beslutat att Sverige ska nå och arbeta för. Sveriges miljömål består av ett övergripande generationsmål som visar inriktningen för miljöpolitiken och den samhällsomställning som behövs, samt ett antal etappmål som är steg på vägen.
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development.
PAH	Polycyclic Aromatic Hydrocarbons. Polycykliska aromatiska kolväten; tillhör en grupp ämnen där många har skadliga egenskaper.
PFAS	Ett samlingsnamn för per- och polyfluorerade ämnen, även kallade högfluorerade ämnen.
PFOA	Perfluoroktansyra (ett högfluorerat ämne).
PIC	Prior Informed Consent. Innebär att export av skadliga bekämpningsmedel och kemikalier inte är tillåten om inte mottagarlandet accepterar en sådan import.
POPs	Långlivade organiska föroreningar, Persistent Organic Pollutants.
POPs-förordningen	EU-förordning som reglerar användningen av POPs-ämnen.
PRIO-guiden	Prioriteringsguiden, ett webbaserat verktyg på Kemikalieinspektionens webbplats för den som vill arbeta förebyggande för att minska riskerna med kemikalier.
Produktregistret	I produktregistret lagrar Kemikalieinspektionen information om kemiska produkter och biotekniska organismer som tillverkas i eller förs in till Sverige.
RAC	Risk Assessment Committee, EU:s riskbedömningskommitté.
Reach-förordningen	EU:s kemikalieförordning, Reach står för Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier).
RoHS	EU:s direktiv för begränsning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning. Restriction of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment.
SAICM	Strategic Approach to International Chemicals Management (den globala kemikalie-strategin).
SamTox	Samordningsgrupp för nya potentiella kemikaliehot där Kemikalieinspektionen är övergripande ansvarig och sammankallande part.
SEAC	Committee for Socio-Economic Analysis of the European Chemicals Agency (Echas kommitté för samhällsekonomisk analys).
SERP	Svenska rapportörprogrammet för utvärdering av aktiva ämnen i växtskyddsmedel och biocidprodukter i EU.
SCIP-databasen	Echas databas med information om varor på EU-marknaden som innehåller mer än 0,1 viktprocent av ett särskilt farligt ämne på kandidatförteckningen.
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, statlig myndighet.
Substitution	Att byta ut farliga kemikalier mot mindre farliga kemikalier eller annan teknik.
SVHC	Substances of very high concern. Särskilt farliga ämnen. Ämnen som kan medföra allvarliga och bestående effekter på människors hälsa och på miljön.
Toxikologiska rådet	Expertorgan för samråd mellan statliga myndigheter när det gäller frågor om kemiska ämnen som kan skada människors hälsa eller miljön.
UNEP	United Nations Environment Programme, FN:s miljöprogram.
UPMA	Utvidgat produktgodkännande för mindre användningsområde (gäller bekämpningsmedel).
Utvärderande land	Det EU-land som ansvarar för att göra prövningen av ett produktgodkännande för bekämpningsmedel.
Villkorsändring	Villkorsändring av ett bekämpningsmedel kan till exempel innebära ändring av produktens användningsvillkor, sammansättning, förpackningsvillkor, tillverkningsställe, innehavare eller produktnamn.
Växtskyddsmedel	Bekämpningsmedel som används för att skydda växter och växtprodukter inom jord-, skogs- och trädgårdsbruk. Det kan användas mot svampangrepp, skadedjur eller konkurrerande växter.

Undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och av kostnader, intäkter samt myndighetens ekonomiska ställning.

Sundbyberg, den 18 februari 2021

Per Ängquist
Generaldirektör

KEMI

Kemikalieinspektionen

Box 2, 172 13 Sundbyberg
08-519 41 100

Besöks- och leveransadress
Esplanaden 3A, 172 67 Sundbyberg

kemi@kemi.se
www.kemikalieinspektionen.se